



# 20 let Euroregionu Neisse – Nisa – Nysa Ročenka 2011

Český statistický úřad Liberec / Statystyczny urząd Wrocław  
/ Statystyczny ziemski urząd Swobodného  
státu Sasko v Kamenz



# ***Ročenka Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa 2011***

**Zpracoval**  
ČSÚ, oddělení regionálních analýz  
a informačních služeb Liberec

**Vedoucí oddělení**  
Bc. Stanislava Riegerová

**Informační služby**  
tel.: 485 110 223  
e-mail: [infoservislbc@czso.cz](mailto:infoservislbc@czso.cz)

**Kontaktní zaměstnanec**  
Ing. Hana Reslová  
tel.: 485 238 813,  
e-mail: [hana.reslova@czso.cz](mailto:hana.reslova@czso.cz)

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP,  
obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další?  
**Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: [www.czso.cz](http://www.czso.cz)**

ISBN 978-80-250-2143-9

© Český statistický úřad, Liberec, 2011

# Obsah

## O Euroregionu Nisa

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa k 31. 12. 2010 .....	18
Území ERN v letech 1991 – 2005 .....	19
Euroregiony v České republice .....	20
Přeshraniční spolupráce na česko-polsko-německých hranicích .....	20
Struktura obcí podle počtu obyvatel .....	21
Velikostní skupiny obcí.....	21

## Obyvatelstvo

Hustota obyvatelstva.....	22
Obyvatelstvo a rozloha okresů .....	23
Podíl obyvatel ve věku 60 a více let na celkovém počtu obyvatel.....	24
Obyvatelstvo podle věkových skupin .....	25
Děti ve věku 0-14 let .....	26
Podíl obyvatel ve věku 0 – 14 let na celkovém počtu obyvatel .....	26
Děti .....	27
Obyvatelstvo podle věkových skupin .....	27
Děti v předškolních zařízeních .....	27
Index závislosti I. ....	28
Index ekonomického zatížení .....	28
Index závislosti II. ....	28
Index stáří.....	28
Charakteristiky věkové struktury .....	29
Věková struktura obyvatelstva k 31.12.1995 .....	30
Věková struktura obyvatelstva k 31.12.2010 .....	31
Živě narození na 1 000 obyvatel.....	32
Přirozený pohyb obyvatelstva .....	33
Projekce vývoje obyvatelstva .....	34
Předpokládaný vývoj počtu obyvatel podle věkových skupin.....	34
Zemřelí na 1 000 obyvatel.....	35
Zemřelí podle příčin úmrtí .....	36
Přírůstek stěhováním přes hranice okresu na 1 000 obyvatel .....	38
Zahraniční stěhování.....	39
Stěhování přes hranice okresu.....	40
Stěhování přes hranice obce.....	41
Sňatky na 1 000 obyvatel.....	42
Sňatky a rozvody .....	43

## Trh práce

Míra registrované nezaměstnanosti .....	44
Nezaměstnanost .....	45
Podíl nezaměstnaných ve věku do 24 let na jejich celkovém počtu.....	46
Struktura zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti .....	47
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti .....	47

## Životní úroveň

Průměrná obytná plocha dokončeného bytu.....	48
Bytová výstavba .....	49
Byty a obytná plocha .....	50
Index spotřebitelských cen podle hlavních skupin zboží a služeb .....	51
Vývoj míry inflace .....	51
Průměrná hrubá měsíční mzda .....	51
Lékaři na 1 000 obyvatel.....	52
Lékaři a zubní lékaři.....	53
Počet obyvatel na 1 lékárnu .....	54
Lékařská zařízení .....	55
Kina a divadla .....	56
Knihovny.....	57

## Ekonomika

Průměrná délka ubytování hostů v ubytovacích zařízeních.....	58
Kapacita a návštěvnost ubytovacích zařízení .....	59
Průměrná doba pobytu hostů v ubytovacích zařízeních.....	60
Lůžka v ubytovacích zařízeních na 100 obyvatel .....	60
Ukazatele využití ubytovacích zařízení .....	61
Podnikatelské subjekty podle odvětví ekonomické činnosti .....	62
Podnikatelské subjekty podle počtu zaměstnanců .....	63
Podíl lesních ploch na celkové výměře .....	64
Půda podle způsobu využití.....	65
Podíl zemědělské půdy na celkové výměře .....	66
Osevní plochy vybraných zemědělských plodin .....	67
Hektarové výnosy vybraných zemědělských plodin.....	68
Výnosnost vybraných zemědělských plodin.....	68
Stavy hospodářských zvířat .....	69

Metodické vysvětlivky .....	71
-----------------------------	----

# O Euroregionu Nisa

## Experiment, který se podařil

### Jak to začalo?

První myšlenky o vytvoření určité, méně či více institucionalizované, formy spolupráce na polsko-česko-německém příhraničí se objevily koncem roku 1990. Byla to přirozená reakce na situaci, kterou vytvořila tehdejší zvláštní doba. Skutečný život v příhraničních oblastech se měnil. A to radikálně. Tam, kde po několik desetiletí byly „hranice míru“ (Odra-Nisa) nebo „hranice přátelství“ (hřeben Krkonoš), byly hranice ve skutečnosti střežené z obou stran, a pak vše, co se doposud považovalo za nemožné, se ze dne na den stalo možné. Stačí si jen připomenout, jak rychle se rozvíjel nejjednodušší příhraniční obchod, kdy obchodní pulty nahradily nejdříve rozkládací turistické postele a ihned poté známé rozkládané stoly připomínající vzhledem „čelisti“.

Vůči sousedovi za hranicí se začala objevovat obyčejná lidská zvědavost, často spontánní, donedávna vůbec nemyslitelná. Nakonec v komunistických rituálech a zdánlivě efektivních formách spolupráce již neměl kdo pokračovat, protože změny se rychle vžily i u exponen-tů místní moci. Demokraticky zvolený starosta dobře – protože jako občan – pochopil svůj mandát a rychle nacházel cestu a společný jazyk se svým protějškem na druhé straně hranice. Spjovaly je nejen zeměpisné a historické vazby.

Ještě více totiž problémy, u kterých bylo jasné, že se musí řešit jen společně: neprůchodnost hraničních přechodů, nedostatečná infrastruktura, problémy na trhu práce a pohraniční kriminalita. To všechno bylo pochopitelně velmi důležité. V tomto regionu Evropy bylo ale nutné na první místo zařadit řešení nedostatků a ekologických škod, které neměly jinde obdoby. Města, která iniciovala trojstrannou spolupráci: německá Žitava a Görlitz, polská Bogatynia a Zgorzelec, český Hrádek n. Nisou, Liberec a další, se přece nacházely v samotném centru oblastí, které se v té době říkalo „Černý trojúhelník“, „Trojúhelník síry“, nebo dokonce (jak psal v roce 1990, když pomíneme eufemismy, DER SPIEGEL) „Trojúhelník smrti“. Jednalo se tedy o problémy, jejichž rozsah dalece překračoval pravomoci obcí nebo možnosti státní správy na úrovni regionu. A řešit je bylo třeba, a to důsledně.

Dnes stojí za to připomenout, že tehdejší jelenohorský vojvoda Jerzy Nalichowski, bývalý činitel „Solidarity“, se velmi rázně a účinně angažoval ve spolupráci s obcemi a se všemi grémii, kterým byly problémy v regionu známé a které vnímaly šanci, jakou vytváří společné zájmy, které přináší velkou odhodlanost pro přeshraniční činnost. Tady, v jihozápadním koutě naší země, tato iniciativa nabírala na síle, i když ne všichni měli jasno, jaké budou její přínosy.

Vojvoda Nalichowski, když pro tuto iniciativu hledal oporu v hlavním městě, čelil na vysokých úřadech narčením, že touží po soukromé zahraniční politice. Málokdo si již dnes pamatuje, že také o dva roky později došlo v Poslanecké sněmovně k bezprecedentní události. Tehdy polský parlament nepřijal informaci ministra zahraničních věcí prof. Krzysztofa Skubiszewského o prvních euroregionálních společenstvích vznikajících na polských hranicích. Takový byl tehdy přístup nedůvěřivých politiků, zejména varšavských, a to již v době, kdy tady, na místní úrovni, se tato myšlenka úspěšně rozvíjela.

V důsledku je dnes možné říci, že našich výjimečných „5 minut historie“ jsme zde opravdu dobře využili.

A to proto, že tomu od začátku napomáhalo jak specifické klima velkých změn, aktivita klíčových veřejných činitelů, tak i osobnosti ze světa kultury, vědy a médií, vznikajícího třetího sektoru, apod. V důsledku toho se, pod záštitou tří prezidentů: Havla, von Weizsäckera a Wałęsy, ve dnech 23.-25. května 1991 v Žitavě (Zittau) uskutečnila konference „Dreiländereck“ – celkem se jí zúčastnilo téměř 400 účastníků, zastupujících všechny sektory, různá prostředí a věkové skupiny z Polska, Německa a České republiky (tehdy ještě Československa). Výsledkem bylo schválení společného memoranda, ve kterém byla poprvé vyjádřena vůle vytvoření „euroregionu“. Ve skutečnosti to byl v této době ještě exotický výraz. Málokdo věděl, čím jsou takováto společenství působící v západní Evropě od začátku 60. let. Jinou skutečností je to, že se zde na ruinách „reálného socialismu“, kde se ještě nedávno společenský život řídil zcela jinými zákony, daly ne vždy modely západních euroregionů jednoduše aplikovat.

Tři zúčastněné strany přijaly tuto specifickou výzvu spuštěním prvního experimentu tohoto typu na území bývalého „východního bloku“. Na první konferenci polských obcí majících zájem o tento projekt (bylo jich 23), která se konala 8. listopadu 1991 na jelenohorské radnici, byl zvolen 10-tičlenný konvent do budoucí 3-stranné Rady Euroregionu. Jeho předsedou byl starosta Bogatyně Franciszek Zaborowski. Zástupci obcí schválili vojvodu Nalichowského jako člena budoucího Prezídia, resp. „politického vrcholu“ Euroregionu a níže podepsaný byl pověřen výkonnou funkcí – koordinátorem za polskou stranu. Mými partnery byli: Gerhard Watterott za německou stranu a Miroslav Matušek za českou stranu.

Další činnost se rozvíjela velice rychle a již 21. prosince 1991 se mohlo v Žitavě uskutečnit



ustavující zasedání 30-tičlenné Rady, která formálně uvedla do života Euroregion Neisse-Nisa-Nysa. Byl schválen jeho název (zúčastněné strany si vyměnily právo používat v něm pouze vlastní název hraniční řeky), bylo rozhodnuto společně zpracovat a co nejdříve podepsat příslušnou „rámcovou dohodu“, byla vytvořena první struktura pracovních skupin. Nejdůležitější cíle ERN byly zakotveny v memorandu z květnové konference. Jako základní pilíře činnosti byly přijaty: rovnocenné partnerství, parita, rotace a konsensus. První návrh „Rámcové dohody“ schválila třístranná Rada Euroregionu na svém druhém zasedání, které se konalo již krátce po vzniku ERN, dne 29. února 1992 v Liberci. Připomeňme, že následné, třetí zasedání Rady – v souladu s principem rotace – se konalo 3. října 1993 v Jelení Hoře a jeho hlavním tématem bylo schválení seznamu úkolů každé ze tří stran, které třístranné společenství tehdy přijalo jako prioritní pro celý Euroregion.

Stojí za to ještě jednou zdůraznit, že k úspěšnosti tohoto výjimečného experimentu přispěla neopakovatelná atmosféra tohoto období, generující osobnosti a chování charakteristická pro občanské iniciativy s velkým nábojem hromadné kreativity. Jako příklad lze uvést vznik loga Euroregionu Nisa. Když byla v roce 1992 na návrh polské strany vyhlášena veřejná soutěž, za velmi krátkou dobu se na sekretariátu v Liberci, Žitavě a Jelení Hoře sešlo celkem 664 návrhů. Byl to významný signál o tom, že myšlenka Euroregionu začíná žít a je pozitivně vnímána jeho občany. Můžeme dnes bez nadsázky tvrdit, že tento desítky let zanedbávaný, multikulturní region Evropy, vstoupil na začátku 90. let 20. stol. na svou novou cestu úspěšné historie.

### Kde jsme nyní?

Euroregion Nisa, který na začátku fungoval jako amorfni federace polských, českých a saských měst, obcí a okresů, jejichž samosprávy v roce 1991 vyjádřily vůli spolupracovat, se vyvinul do současné doby jako společenství tří různých, jakoby bratrských, národních sdružení vzniklých v průběhu roku 1992 na základě legislativy každého ze tří států. Jsou to samostatné právní subjekty, ale jejich cíle a obecná forma činnosti vychází z ustanovení společného dokumentu, kterým byla a je „Rámcová dohoda Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa“. Na polské straně se jedná o Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa. Každé ze tří sdružení, vždy po komunálních volbách v dané zemi, deleguje do společné Rady Euroregionu 10 zástupců. Politickým vedením Euroregionu je třístranné Prezídium, které tvoří zástupci tří sdružení, jedná se o předsedy/prezidenty české, německé a polské strany. V současné době jsou jimi:

Martin Půta (CZ), Bernd Lange (DE) a již na druhé volební období jmenovaný Piotr Roman (PL). Výkonným orgánem Euroregionu je jeho třístranný Sekretariát. Je tvořen vedoucími kancelář ERN v Liberci, Žitavě a Jelení Hoře. Sekretáři/jednateli Euroregionu Nisa jsou pánové:

*Jaroslav Zámečník (CZ), Gerhard Watterott (DE) a Andrzej Jankowski (PL).*

Základní cíle činnosti a existence Euroregionu se nezměnily. Všeobecně jde o všestrannou práci ve prospěch hospodářského a sociálního rozvoje a trvalého zlepšování podmínek a kvality života obyvatel těchto území. Ve verzi Rámcové dohody z roku 2004, tedy z doby, kdy se Polsko a Česko staly členy Evropské unie, patří ke společným cílům Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa zejména:

- » další všestranný rozvoj přeshraniční spolupráce,
- » propagace Euroregionu jako atraktivního integrovaného turistického a prázdninového regionu,
- » podpora aktivit odpovídajících prioritám Euroregionu při využití evropských fondů a dotačních programů.

Stojí za to připomenout, že v době, kdy se všichni tři partneři ocitli mezi členskými státy EU, začala v historii ERN a ve stále se zde rozvíjejících přeshraničních integračních procesech další důležitá etapa. Svědčí o tom například změna charakteru „oborových“ pracovních struktur Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Pracovní skupiny působící od samotného počátku ERN byly nově nahrazeny euroregionálními expertními skupinami, tzv. Eurexy. Jestliže ještě v roce 1991 byly vytvořené pracovní skupiny (kterých ostatně stále přibývalo) nejen základem pro výměnu zkušeností, ale také přirozeným polem pro konfrontaci zájmů a nejednou určitou „hrou o vlastní zájmy“ každé ze tří stran, tak nyní je poslání „Eurexů“ postaveno na myšlence celého třístranného společenství.

V současné době působí 16 takových expertních skupin a jejich úkolem je zpracovávání projektů v jim příslušejících oborech a příprava doporučení pro strategii celého Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.

Další významnou novinkou je vznik nové formy přeshraniční spolupráce v evropské legislativě, a to Evropského seskupení pro územní spolupráci. Jedná se o možnost založení spo-

# O Euroregionu Nisa

lečných přeshraničních právních subjektů, zakládaných buď pro konkrétní oblasti pří- a přeshraniční činnosti (zdravotní střediska, systémy hromadné veřejné dopravy, aj.), nebo také pro širší spektrum spolupráce v různých oblastech, důležitých pro místní komunity. Struktura ESÚS se řídí legislativou toho partnerského státu, ve kterém se nachází sídlo takového subjektu. Již více než rok je myšlenka vytvoření ESÚS na území Euroregionu Nisa předmětem společných analýz a diskuzí na úrovni třístranného Prezídia ERN.

## **Euroregion Neisse-Nisa-Nysa slaví v roce 2011 své 20. výročí.**

Dosavadní léta byla obdobím důsledného naplňování cílů stanovených v květnu 1991. Ale nejen to. Je to také kontinuální vývoj způsobu činnosti. Cestou se objevovaly úspěchy, ale i neúspěchy a zklamání. Měnily se vnější podmínky, což vedlo ke změnám průběžných priorit a pravidel hry, a v důsledku také identity Euroregionu a jeho společenského vnímání. Důležitým momentem bylo nejdříve vyhlášení programu Phare s významnou úlohou ERN, který od roku 1996 také rozděluje prostředky z evropských fondů, a později přijetí Polska a Česka do Evropské unie, vyhlášení programu Interreg a pak Evropské územní spolupráce, v jejímž rámci jsou v období 2007 – 2013 k dispozici tři programy: česko – německý, česko – polský a polsko – německý. Od roku 1996 Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa také úspěšně působí jako jedno z ústředních pracovišť Polsko-německé spolupráce mládeže (tzv. „Jugendwerk”).

Mezitím vstoupila v platnost Schengenská dohoda a nedávno došlo k úplnému otevření vnitřního evropského trhu práce. Proces proměn v Evropě pokračuje... Dosavadní směry činnosti a konkrétní projekty Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa jsou velmi široké a mnohočetné. Jsou doloženy četnými archivními publikacemi a také popsány v řadě diplomových a magisterských studentských prací, ve výzkumných vědeckých disertacích, doktorských a docentských pracích.

Přínos Euroregionu Nisa je evidentní a s jistotou lze konstatovat, že nelehký experiment, zahájený před 20 lety, se osvědčil.

Pouze z čistě polského pohledu to výmluvně dokazuje i to, že mezitím vzniklo na všech hranicích Polska 16 obdobných laboratoří evropské integrace. Některé z nich měly možnost využít průkopnických zkušeností Euroregionu Nisa.





## Naši členové

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa má od svého založení tři členy: z polské strany – Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa, z české strany – Euroregion Nisa – Regionální sdružení měst a obcí a z německé strany – Kommunalgemeinschaft Euroregion Neisse, Sektion BR Deutschland e.V.

Na území české části jsou vedle měst a obcí členy ERN také Krajská hospodářská komora a Sdružení pro Český ráj

## Členové české části Euroregionu Nisa

### Okres Liberec

Bílá, Bílý Kostel, Bílý Potok, Bulovka, Cetenov, Černousy, Český Dub, Čtveřín, Dětřichov, Frýdlant v Čechách, Habartice, Hejnice, Heřmanice, Hlavice, Hodkovice nad Mohelkou, Horní Řasnice, Hrádek nad Nisou, Chotyně, Chrastava, Janův Důl, Jeřmanice, Jindřichovice pod Smrkem, Kobyly, Krásný Les, Kryštofovo Údolí, Křižany, Lázně Libverda, Liberec, Mníšek, Nová Ves (u Chrastavy), Nové Město pod Smrkem, Oldřichov v Hájích, Osečná, Paceřice, Pěnčín (u Liberce), Pertoltice, Proseč pod Ještědem, Příšovice, Radimovice, Raspenava, Rynoltice, Soběslavice, Stráž nad Nisou, Světlá pod Ještědem, Svijanský Újezd, Sychrov, Šimonovice, Višňová, Vlastibořice, Všelibice

### Okres Česká Lípa

Blíževedly, Brniště, Cvikov, Česká Lípa, Doksy, Dubnice, Hamr na Jezeře, Jablonné v Podj., Kamenický Šenov, Krompach, Noviny p. Ralskem, Nový Bor, Nový Oldřichov, Mařenice, Mímoň, Okrouhlá, Polevsko, Ralsko, Skalice u Č. Lípy, Sloup v Čechách, Sosnová, Stráž p. Ralskem, Stvolínky, Svor, Zákupy

### Okres Jablonec nad Nisou

Albrechtice v Jiz. h., Bedřichov, Jablonec n. Nisou, Janov n. Nisou, Jiřetín pod Bukovou, Josefův Důl, Koberovy, Kořenov, Líšný, Lučany nad Nisou, Maršovice, Nová Ves nad Nisou, Radčice, Rádlo, Rychnov u Jablonce nad Nisou, Smržovka, Tanvald, Velké Hamry, Zlatá Olešnice, Železný Brod

### Okres Semily

Bělá (u Semil), Benešov u Semil, Bozkov, Harrachov, Hrubá Skála, Chuchelna, Jilemnice,

Karlovice, Lomnice nad Popelkou, Mírová p. Kozákovem, Ohrazenice, Paseky n. Jizerou, Rokytnice n. Jizerou, Semily, Turnov, Záhoří

### Okres Děčín

Dolní Podluží, Doubice, Horní Podluží, Chřibská, Jiřetín p. Jedlovou, Krásná Lípa, Lipová (u Šluknova), Lobendava, Rumburk, Rybníště, Staré Křečany, Šluknov, Varnsdorf, Velký Šenov, Vilémov,

### Okres Mladá Boleslav

Bělá pod Bezdězem

## Členové polské části Euroregionu Nisa

Miasto i Gmina Bogatynia, Miasto Bolesławiec, Miasto i Gmina Bolków, Miasto Gozdnicza, Gmina Gromadka, Miasto i Gmina Gryfów Śl., Gmina Janowice Wielkie, Miasto Jawor, Miasto Jelenia Góra, Gmina Jeżów Sudecki, Miasto Kamienna Góra, Gmina Kamienna Góra, Miasto Karpacz, Miasto Kowary, Miasto Leśna, Miasto Lubań, Miasto i Gmina Lubawka, Miasto i Gmina Lubomierz, Miasto i Gmina Lwówek Śl., Gmina Marciszów, Miasto i Gmina Mirsk, Gmina Mściwojów, Gmina Mystakowice, Miasto i Gmina Nowogrodziec, Miasto Olszyna, Gmina Osiecznica, Gmina Paszowice, Miasto Piechowice, Miasto i Gmina Pieńsk, Gmina Platerówka, Gmina Podgórzyn, Gmina Siekierczyn, Gmina Stara Kamienica, Gmina Sulików, Miasto Szklarska Poręba, Miasto Świeradów-Zdrój, Miasto i Gmina Świerzawa, Gmina i Miasto Węgliń, Miasto i Gmina Wleń, Miasto Wojcieszów, Miasto Zawidów, Gmina Zgorzelec, Miasto Zgorzelec, Gmina Złotoryja, Miasto Złotoryja Bolesławiec, Jawor, Jelenia Góra, Kamienna Góra, Lubań, Lwówek Śl., Zgorzelec, Złotoryja

## Členové německé části Euroregionu Nisa

### Okres Bautzen, okres Görlitz

Marketinggesellschaft Oberlausitz-Niederschlesien mbH

# O Euroregionu Nisa

## Hospodářství

Hnací silou příhraniční spolupráce je hledání společných hospodářských zájmů a výhod. Důraz je kladen na posílení konkurenceschopnosti, regionální ekonomické základny a na podporu rozvoje nových podnikatelských příležitostí. Malé a střední podniky v příhraničních regionech jsou vystaveny obzvláště nepříznivým podmínkám, které vyplývají z jejich postavení na perifériích národních hospodářských soustav.

Hospodářská spolupráce v rámci Euroregionu Nisa probíhá zejména prostřednictvím třístranných setkání zástupců hospodářských komor. Jednotlivé komory navzájem jsou prostředníky při vyhledávání konkrétních zájemců pro podnikatelskou spolupráci, jsou konzultačním a poradenským místem při potřebě právně zakládat nový podnik nebo vyřizovat celní a jiné záležitosti. V každé z nich působí řada dalších institucí, poloveřejných agentur i soukromých společností za účelem šíření informací pro potenciální investory, zprostředkování obchodních kontaktů apod. Pozitivní efekt pro rozvoj hospodářské spolupráce v rámci Euroregionu Nisa má pravidelná výměna statistických údajů o jednotlivých částech euroregionu a medializace úspěšných projektů v hospodářské oblasti.

Se záměrem ocenit a zveřejnit osoby, instituce a jejich projekty, které jsou svými výsledky přínosem pro zlepšení mezinárodní spolupráce na území Euroregionu Nisa, se od roku 2003 každoročně udílí ceny za nejlepší inovaci a nejlepší přeshraniční spolupráci, a to v rámci soutěže „Cena INOVACE“. Slavnostní předávání cen se tradičně koná v souvislosti s datem založení ERN, tj. 21.12. v příslušném roce nebo v časové blízkosti tomuto datu. Více na [www.best-innovation.com](http://www.best-innovation.com). Od roku 2008 se oceňují nejlepší výsledky v dalších kategoriích – Komunální partnerství, Bezpečnost a zdraví, Vzdělání, Kultura a sport a Cestovní ruch v rámci mezinárodní soutěže „Cena Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa“.

## Zdravotnická záchranná služba

Poskytování dobré zdravotní péče patří mezi základní společenské hodnoty. Schopnost příhraničního regionu poskytovat kvalitnější a rozmanitější péči je možno postupně posilovat cestou přeshraniční spolupráce – zvláště využíváním společných zdrojů – nemocnic či ambulantních a pohotovostních služeb.

Spolupráce zdravotníků probíhá na území Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa již řadu let. V roce 2007 vznikla historicky první expertní skupina složená z odborníků v oblasti zdravotnické

záchranné služby, která se dané problematice věnuje na celé hranici České republiky s Německem a Polskem. V současné době jsou již v platnosti třístranné smlouvy o pomoci záchranných služeb při velkých katastrofách v pohraničí.

Za významné podpory finančních prostředků z fondů EU se podařilo postupně uskutečnit nebo do budoucna prosadit několik přeshraničních projektů. Společná cvičení a výměnné kurzy pro záchranáře, tříjazyčné formuláře a uspořádání odborné konference jsou nedílnou součástí projektu „Přeshraniční spolupráce zdravotnických záchranných služeb v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa“.

V rámci dalších třístranných aktivit je naplánována například výstavba společného školicího střediska pro české, polské i německé záchranáře. To by v budoucnu usnadnilo možnost zásahů českých sanitek a vrtulníků v sousedním Polsku a Německu i při běžných úrazech a jiných neštěstích a naopak.

## Krizové řízení

Podle známého výroku: “bezpečnost je vším, vše bez bezpečnosti je nic“ lze konstatovat, že úspěch euroregionu závisel a nadále ve velké míře závisí na stavu bezpečnosti v širokém slova smyslu. Různá ohrožení a katastrofy mají výlučně územní účinky a nerespektují ani státní hranice, dohody či smlouvy. Hranice je v tomto případě bezvýznamná. Nicméně při přeshraničních účincích, při boji nebo ochraně před nebezpečím představuje hranice překážky. Přeshraniční spolupráce v této oblasti vyžaduje specifické strategie a přístupy (společná cvičení, technická školení atd.).

Spolupráce hasičských sborů se v rámci Euroregionu Nisa úspěšně rozvíjí již od svého založení. Pravidelně jsou pořádána společná přeshraniční cvičení pro možné poskytnutí pomoci či zásah na druhé straně hranice. V minulých letech byla tato spolupráce podrobena několika zkouškám, a to při požárech v Zittau, Hrádku nad Nisou, při ničivých záplavách v letech 1997 a 2002, či odstraňování ropné havárie na řekách Nisa a Mandava.

V rámci projektu „Systém odvracení ohrožení a poskytování pomoci v Euroregionu Nisa“, se podařilo za pomoci prostředků z EU zakoupit nové hasičské vybavení pro zásahové jednotky ERN. Hasičům byly předány zásahové vozy a cisterny na vodu. V součinnosti s tímto vybavením byl vytvořen koncept, který je návodem, jak získanou techniku co nejefektivněji využí-



vat. Znamená to například předurčení vybraných jednotek k různým typům zásahů, vytýčení zásahových tras či vybraní hraničních přechodů.

Z prostředků EU určených pro podporu příhraniční spolupráce byly také vybaveny česko-polské policejní jednotky. Na další obdobných projektech se nadále pracuje.

### FORBES

Zvyšování kriminality na území Euroregionu Nisa bylo v roce 2003 podnětem k založení tzv. Fóra bezpečnosti (For-be-s). Název FOR-BE-S znamená Fórum, Bezpieczenstwo/ Bezpečnost a Sicherheit. Jedná se o spolupráci expertů všech tří částí Euroregionu Nisa z oblasti pohraniční policie, hasičských záchranných sborů, krizového řízení, státního zastupitelství a celních záležitostí. Snahou bylo a je propojit všechny tyto bezpečnostní složky tří států tak, aby společně zvyšovaly kvalitu života obyvatel tohoto regionu.

Aby se zlepšila a hlavně zrychlila pomoc v krizových případech na území všech tří zemí, byla vytvořena detailní tříjazyčná zásahová příručka nejen pro hasiče, ale i pro záchranáře tzv. Zásahový dokument, jehož územní vymezení odpovídá území Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Součástí programu je rovněž slovník odborné terminologie z oblasti krizového řízení nebo číselné kódy a zkratky vztahující se vždy ke konkrétní mimořádné události. To vše pomůže nejen zjednodušit vzájemnou komunikaci mezi jednotlivými zeměmi, ale i částečně odbourat jazykové bariéry. Zásahová příručka by měla sloužit nejen pro koordinovanou vzájemnou pomoc a spolupráci hasičů, ale i záchranných zdravotnických služeb a krizových orgánů měst a obcí. Odborníci se shodují v myšlence na vytvoření internetových stránek s náležitými informacemi, které by byly poskytovány přes internetový portál ERN.

### Doprava

Vzájemně propojený a dobře fungující dopravní systém posiluje hospodářský a sociální rozvoj každého regionu. Možnost volného pohybu občanů vede k nárůstu obchodu, splňuje potřeby mobility společnosti a efektivně láká turisty. Vývoj přeshraniční sítě vede ke snížení počtu překážek a vzájemných předsudků způsobených hranicemi.

Česká republika, Polsko i Německo jsou členy EU a zároveň se nacházejí v Shengenském prostoru. To poskytuje vynikající příležitost odborníkům na dopravu v Euroregionu Nisa, kteří se na svých pravidelných setkáních zabývají problematikou přeshraniční silniční a železnič-

ní dopravy, zlepšování přeshraniční veřejné dopravy, otevírání nových hraničních přechodů nebo přípravou a realizací nových silničních staveb. Od roku 1990 se podařilo na území celého ERN postupně otevřít více než 50 hraničních přechodů – z původních 9.

Dalším pozitivním výsledkem jejich dosavadní činnosti je zahájení výstavby silničního spojení v prostoru mezi městy Hrádek nad Nisou, Bogatynia a Zittau. První etapa tohoto spojení je v realizaci, dokončena by měla být v roce 2011. Za pomoci prostředků z fondů EU se podařilo obnovit železnici na trase Sklarska Poreba – Harrachov a zrekonstruovat silniční síť v příhraničních oblastech, zejména v Lužických a Jizerských horách.

Lepší servis turistům a obyvatelům v příhraničních oblastech nabízejí i tzv. jízdenky EURO-NEISSE, které jsou uznávány na celém území euroregionu téměř ve všech linkách veřejné regionální osobní dopravy. V rámci přeshraničního projektu NEISSE GO/NISA GO bude návštěvníkům euroregionu k dispozici internetový informační systém, který by měl „znát všechna místa v regionu, nalézt všechny cesty, všechny jízdní řády a také vědět, kde se co děje“.

### Lesy

Lesy byly vždy nejen pro obyvatele příhraničních oblastí důležitou součástí života. Poskytovaly zdroj dřeva jako paliva nebo stavebního materiálu, ale byly i součástí celého ekosystému. Příhraniční regiony se často pro vyrovnání svých nedostatků stávaly místy s nejrůznějšími druhy ekologicky problematických hospodářských činností. Ty pak měly za následek postupnou devastaci lesních porostů jak na straně původce, tak i na druhé straně hranice. V důsledku výroby elektrické energie z hnědého uhlí došlo na území ERN k silnému znečištění ovzduší a následně k poškození horských lesních porostů.

Přeshraniční spolupráce lesníků a odborníků na životní prostředí v Euroregionu Nisa je zaměřena především na vzájemnou výměnu informací o stavu lesů a revitalizaci lesních porostů v euroregionu, monitoring škod způsobených zvěří, vápnění či ochrana přírody. Aktivně se podílejí na uspořádání přeshraničních konferencí a putovních výstavách. Svě poznatky zpracovávají formou informačních prospektů.

V současnosti existuje na světě více než desítka chráněných oblastí a rezervací tmavé oblohy. Nový česko-polský projekt „Jizerská oblast tmavé oblohy“ je unikátní tým, že se nachází

# O Euroregionu Nisa

na území dvou států o celkové rozloze 70 km<sup>2</sup>. Polovinu této plochy zaujímá území ČR a polovinu území Polsko. Ochrana tmy má za cíl upozornit návštěvníky Jizerských hor na problematiku světelného znečištění, správného používání osvětlení, na plýtvání energií a ovlivnění životního prostředí nadbytečným osvětlením. Jizerská oblast tmavé oblohy poskytne kromě ochrany nočního životního prostředí také informačně turistický program a počítá s pravidelnými veřejnými akcemi pod tmavou oblohou.

## Voda – Čistá Nisa

Vzduch, voda a vývoj přírody se na hranici nezastaví. Aktivní utváření krajiny v hraničních regionech vyžaduje společný postup při řešení přeshraničních problémů. Ty se týkají zejména znečištění vzduchu a vody, s omezením vzniku odpadů, jejich odstraňováním a recyklací.

Osou trojzemí, kde se stýkají hranice Německa, Polska a České republiky je řeka Lužická Nisa se dvěma hlavními přítoky – Mandavou a Smědou. Vlivem průmyslu, s jehož rozvojem nebyly úměrně budovány čistírný odpadních vod, patřila tato příhraniční řeka, před založením ERN, k nejvíce znečištěným řekám ve střední Evropě. S příchodem společenských změn počátkem 90-tých let a s rozvojem příhraniční spolupráce v rámci Euroregionu Nisa se začala situace radikálně zlepšovat. Z prostředků EU bylo v 90. letech vybudováno velké množství čistíren odpadních vod a desítky kilometrů kanalizací.

Na území Euroregionu Nisa i nadále aktivně spolupracují odborníci na vodní hospodářství z Česka, Polska a Německa. Aktivně se zapojují do činností zlepšujících čistotu vody na tomto území, řeší problematiku kvality vody, problémy dostupnosti toků pro ryby (stavba, rekonstrukce jezů) a zpřístupnění toků na území Euroregionu Nisa turistům.

Již tradiční akcí česko-německo-polské spolupráce je každoroční konference pod názvem „Čistá Nisa“. Ze zajímavých příspěvků, které jsou zde prezentovány, byla sestavena brožura Jedna řeka-tři země-jeden cíl.

Odborníci se zde věnují tématům, která jsou významná pro zlepšení kvality vody v Lužické Nise a jejích přítocích, ale i protipovodňové ochraně. Po povodních v uplynulých letech bylo z prostředků EU zrealizováno hned několik projektů zlepšujících protipovodňovou ochranu na území celého Euroregionu Nisa.

## Cestovní ruch

V největší části pohraničních regionů představuje cestovní ruch důležitý prvek rozvoje regionu. Zkvalitnění cestovního ruchu může vytvořit dodatečná pracovní místa a alternativní možnosti zaměstnání. Moderní cestovní ruch proto vyžaduje vysoce hodnotnou infrastrukturu a služby, včetně silniční a železniční sítě, letiště, infocentra, ubytovacích zařízení a zařízení pro volný čas.

Činnost odborníků na cestovní ruch v rámci Euroregionu Nisa je zaměřena především na aktivní pomoc při přípravě přeshraničních projektů, na výměnu informací, vydávání propagačních materiálů, tříjazyčných prospektů a na společnou účast na výstavách cestovního ruchu. V rámci projektů, podpořených z fondů EU, byly vydány společné tříjazyčné publikace o ubytovacích zařízeních v euroregionu, jeho atraktivních místech, památkách a ostatních službách pro turisty. Vznikla nová turistická informační centra, která slouží nejen, turistům, ale i obyvatelům ERN.

Jedním ze zajímavých nápadů, které se podařilo zrealizovat, byl projekt „Turistická multifunkční magistrála Euroregionu Nisa“. Trasa propojuje celé území páteří cyklokomunikací, oddělenou pěší turistickou stezkou a v zimním období upravovanou běžeckou trasou a vede po hřebenech Jizerských a Lužických hor až do Šluknovského výběžku. V hraničních oblastech pak přechází na území Polska a Německa.

„Posvátná cesta“ spojující do náhrdelníku šestnáct perel Horní Lužice, Dolního Slezska a severních Čech představuje projekt „Via Sacra – oživení nového evropského cíle cestovního ruchu“. Na trase dlouhé 550 km představuje turistům sakrální památky, kostely, kláštery a další mistrovská díla našich společných předků. Navazuje tím na předcházející projekt „Kulturní dědictví a cestovní ruch – znovuoživení společného kulturního prostoru uprostřed Evropy“.

## Školství / Vzdělávání

Ukazatelem dobré úrovně vzdělávání je vysoký podíl výdělečně činných osob s ukončeným odborným vzděláním. Podmínky pro přeshraniční spolupráci v oblasti trhu práce a s tím souvisejícím vzděláváním jsou vlivem hranice velmi ztíženy. Výhodou polohy Euroregionu Nisa je přítomnost několika vysokých škol a institucí. Ty umožňují solidní širokou paletu vzdělání a jsou důležitým partnerem podnikatelské sféry.



V rámci Euroregionu Nisa byla v oblasti vzdělávání a přípravy kvalifikovaných lidí pro trh práce realizována řada opatření a záměrů. Na jejich realizaci vzájemně spolupracují zástupci z řad školských a vzdělávacích institucí z české, německé a polské části euroregionu. Jedním z úkolů memoranda zakládací konference ERN bylo vytvoření společné university. Tento úkol se podařilo splnit založením Mezinárodního vysokoškolského institutu IHI v Zittau, které mohou navštěvovat studenti všech tří částí ERN. V roce 2001 byla založena Universita Neisse-akademická síť tvořená třemi spolupracujícími univerzitami. Studenti navštěvují jeden rok univerzitu v Liberci, druhý rok v Jelení Hoře a třetí ve Zhořelci. Výuka probíhá pouze v angličtině.

Pokrokem v oblasti vzdělávání a přeshraniční spolupráce v Euroregionu Nisa bylo založení Akademického koordinačního střediska (ACC). Jeho hlavní náplní je koordinovat vzdělávací, vědecké a výzkumné činnosti pedagogických a odborných pracovníků vysokých škol v oblasti česko-polsko-německého příhraničního území. V prezídiu akademického střediska jsou zastoupeny TU Liberec, VŠ Jelenia Góra a HTWS Zitaú/Görlitz.

„Školský informační portál Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa“ je projekt, který představuje rozmanitou mezinárodní spolupráci mateřských školek, základních a středních škol na území tří států. Portál nabízí grafická zobrazení vzdělávacích systémů na saské, české a polské straně a databanku vzdělávacích zařízení.

### Památky

Člověkem devastovaná příroda se umí bránit a usiluje o regeneraci, kdežto hynoucí památky „umírají“ navždy. A když „umírají“ památky, nenávratně mizí také část kulturní identity regionu.

Euroregion Nisa je oblast, ve které krásným přírodním a krajinným oblastem srovnatelně odpovídá cenné dědictví kultury. Ve zvláštní péči a plánovitě aktivity česko-německo-polské skupiny odborníků zůstává problém zachrany a ošetřování dřevěného lidového stavitelství, zvláště pak „podstávkových domů“. Na území Euroregionu Nisa se jich dnes nachází zhruba 19 tisíc. Partneři z Čech, Polska a Německa se prostřednictvím projektu „Krajina podstávkových domů“ snaží zmapovat celé území těchto svérázných dřevěných staveb, zpracovat manuál pro soběstačné a šetrné opravy a zároveň s tím podpořit řemesla a turistický ruch ve venkovských oblastech Euroregionu Nisa.

V době historického spojování evropských zemí stojí za to na krátkém výletu lépe poznat sousedy a podívat se na to, co je společnou hodnotou. Průvodce po duchovních památkách Euroregionu Nisa z cyklu „Prožijte historii“ je poutavou prezentací památných míst, kostelů, klášterů, sakrálních staveb či památek lidové architektury na celém česko-polsko-německém území. Přáním autorů publikace je, aby jakýkoliv turista – Čech, Němec nebo Polák během své návštěvy hradů a zámků lépe poznal dějiny sousední země.

Euroregion Nisa rovněž pomáhal městům a obcím v získání finančních prostředků na obnovu a rekonstrukci drobných památek, např. kapliček, kostelů, hřbitovů a kašen. Z prostředků EU byl v roce 2000 opraven také klášter v Hejnicích na tzv. Mezinárodní centrum duchovní obnovy v ERN.

### Kultura

Utváření vzájemné důvěry a sblížení občanů jsou podstatnými součástmi přeshraniční spolupráce. Znalosti o společném regionu, jeho geografických, strukturálních, hospodářských, sociálně kulturních a historických podmínkách jsou předpokladem pro aktivní účast občana a všech ostatních partnerů. Tyto znalosti jsou v úzkém spojení se sociálně-kulturním setkáváním přes hranice.

V oblasti kultury se přeshraniční spolupráce od založení Euroregionu Nisa velmi rychle rozvinula i zásluhou pravidelných setkání skupiny odborníků ze všech tří jeho částí. Již řadu let jsou organizována výměnná divadelní představení, výstavy, hudební pořady, festivaly, umělecké soutěže, různá vystoupení souborů a skupin.

Jako příklad dobré spolupráce lze uvést založení mezinárodního studentského orchestru EUROPERA. Tento projekt sdružuje více než 200 hudebně nadaných mladých muzikantů z Německa, Polska a České republiky. Tvoří ho symfonický orchestr, pěvecký sbor a menší komorní soubory.

Chuť tak trochu nahlédnout přes Jizerské hory k sousedům umožňuje projekt „Euroregionální Periskop“. Na společných stránkách Euroregionu Nisa jsou každý měsíc prezentovány zajímavé články z polských a německých tištěných i elektronických médií. Cílem tohoto projektu je přinášet zajímavé informace týkající se mimo jiné kultury, cestovního ruchu, samosprávy, dopravy, využívání peněz z EU, tedy takové, které se mohou stát inspirací pro naše obce a města nebo pro obyvatele regionu.

# O Euroregionu Nisa

Z Fondu malých projektů ERN bylo za posledních 10 let podpořeno více než 500 dalších česko-polsko-německých kulturních aktivit.

## Historie

Přírodní charakter každého kraje je dotvářen lidskou činností a je tedy také obrazem předchozího vývoje. Je typické pro náš region, že dějinný vývoj tu sehrál v převážné míře úlohu spojujícího a nikoliv rozdělujícího činitele. Moderní doba svými komunikacemi zmenšila vzdálenosti, usnadnila vzájemné styky a propojila někdejší sasko-českou a pruskou část podhůří zdejších hor. Napomohla v druhé polovině 19. století ještě výrazněji k vytváření ekonomicky spolupracujících území i se vzájemným pohybem pracovních sil bez ohledu na tehdejší státní hranice.

Historici všech tří zemí Euroregionu Nisa usilují v rámci mezinárodní spolupráce zpracovat dějiny tohoto území. Na společných historických symposiích pořádaných pravidelně v jiné zemi se odborníci věnují vždy specifickému tématu dějinného vývoje Euroregionu („Osídlení oblasti ERN od středověku do konce 18. století“, „Vývoj obchodních cest a komunikací v oblasti ERN“ nebo „Pohledy do hospodářského vývoje v ERN“).

Všechna tato historická období jsou podrobněji rozpracována v tříjazyčně publikací pod názvem „Střední Evropa – Čechy, Slezsko a Horní Lužice ve hře velmocí v 18. století“

Tvůrčí činnosti obyvatel Euroregionu Nisa zejména ve sklářství, textilu, keramice, cínařství přináší tříjazyčný sborník „Umělecká řemesla bez hranic“. Výsledky bádání a výzkumů řady našich předních odborníků potvrzují vospělost uvedených řemeslných odvětví i vzájemné umělecké souvislosti a vztahy mezi jednotlivými částmi zdejší oblasti, a to bez rozdílu národnosti jejich obyvatel.

## Cykloturistika

Rozvoj cykloturistiky je na území Euroregionu Nisa bezprostředně svázán se spoluprací v příhraničních oblastech. Atraktivita a přitažlivost se zvyšují podle toho, jak se daří společně prezentovat turistický potenciál a turistické a přírodní pozoruhodnosti. Péče o turisty vyžaduje obsáhlé znalosti o regionu a také o přeshraničních oblastech.

Zlepšit služby pro cykloturisty v Euroregionu Nisa je záměrem česko-polsko-německých

odborníků, kteří společně pracují na koncepci pro vyznačení přeshraničních cyklostezek, vydávají informační materiály a publikace a aktivně se podílejí na přípravě přeshraničních projektů. Výsledkem jejich aktivního zájmu a vzájemné spolupráce je například cykloprůvodce „Na kole po Euroregionu Nisa“. Popisky jednotlivých tras doplněné mapkami a obrázky usnadní turistům obdivovat pestrou krajinu euroregionu včetně jeho nejvyšších hor a nejhlubších údolí.

Značným pokrokem v cykloturistice jsou cyklostezky v přírodě, zvané singltreky. První síť těchto lesních stezek se začínají úspěšně rozvíjet i na našem území. Nedávno otevřený, zhruba 13 km dlouhý Singltrek v Jizerských horách, je součástí zokilometrového okruhu a slibuje nový směr v rekreační cyklistice.

Společným úspěchem všech tří zemí je projekt „Mezinárodní cyklotrasa Odra – Nisa“, která částečně prochází celým územím Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Její celková délka je 591 km a vede od pramene Nisy v Jizerských horách až po Baltské moře (Ostsee). Celá část této cyklostezky je proznačena a jsou na ní umístěny informační tabule upozorňující na okolní zajímavosti.

## Veřejné zdraví

Po dlouhou dobu vedly hranice mezi státy ke vzniku odlišných zákonů a předpisů ve zdravotnictví a v sociální péči, daňových a pojišťovacích programech. Současně i periferní poloha příhraničních regionů má vliv na nedostatečně rozvinutý sektor služeb v oblasti sociální a zdravotní péče. Různé odlišnosti a zákonné překážky jsou příčinou vzniku mnoha praktických problémů.

Lékařští specialisté a hygienici z Česka, Polska a Německa organizují pravidelná společná setkání, kde si vzájemně vyměňují informace o své činnosti, předpisech, záměrech a charakteru své činnosti.

Intenzivně se zabývají problematikou drog v pohraničních regionech ve spojitosti s vysokým výskytem AIDS. Podařilo se sjednotit přeshraniční spolupráci při vyrozumívání se o šíření epidemiologických onemocnění a možnostech prevence, dále pak o kvalitě vody pitné i v rekreačních nádržích. Jedním z výsledků této třístranné aktivity bylo zpracování studie „Zdravotní stav obyvatelstva ERN v souvislosti se znečištěním životního prostředí“.



Rozšířit a sladit vzájemnou spolupráci ve všech oblastech zdravotnictví na území celého Euroregionu Nisa je cílem společně realizovaných projektů. Jedním z nich byla společná třístranná Konference o ochraně veřejného zdraví v Euroregionu Nisa, která se uskutečnila v roce 2006 v Liberci za účasti stovky lékařů, hygieniků a ostatních odborníků z Čech, Polska a Německa. Cílem této dvoudenní konference bylo rozšířit a nadále posilovat vzájemnou spolupráci a sladit ji v rámci všech tří států.

Významnou měrou k rozvoji příhraniční spolupráce v oblasti veřejného zdraví přispěl projekt „GÚSA“ (zkr. „Přeshraniční sociální práce), který organizovala vysoká škola v Zittau a jehož cílem bylo propojení sociální práce, školení pracovníků, pomoc trestaným lidem a lidem bez domova.

### Statistika

Cílem přeshraniční spolupráce v hraničních regionech je odstraňování překážek a rozdělovacích faktorů. V pokračující evropské integraci a rozvíjející se spolupráci musí mít lidé v pohraničních oblastech své právo požadovat rovnocenné podmínky v této nové Evropě. Zde musí rušení bariér pokračovat a život „zády k sobě“ se musí změnit na společný život „tváří k sobě“.

Rostoucí zájem o přeshraniční spolupráci vyvolal po založení Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa potřebu poskytovat věrohodné a srovnatelné statistické údaje všech jeho tří částí. Pro tento úkol se stala nezbytná spolupráce zástupců jednotlivých statistických úřadů.

Výsledky jejich dosavadní pečlivé práce jsou obsaženy v mnoha publikacích, brožurách a ročenkách, které jsou, v rámci přeshraničních projektů, pravidelně vydávány.

V publikaci „Okresy Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa“, jsou shromážděny zajímavé údaje o okresech všech tří částí ERN, doplněné přehlednými grafy, kartogramy a mapami. Jednotlivé části materiálu jsou zaměřeny na populační vývoj euroregionu, aspekty vývoje na trhu práce, nezaměstnanosti nebo výši průměrné hrubé měsíční mzdy.

Tematicky zaměřené jsou dva vydané dokumenty, a to „Ženy a muži v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa“ a „Děti v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa“. Jejich podstatou jsou statistická data, která charakterizují současné postavení žen, mužů nebo dětí v rámci ERN a umožňují tak

jejich vzájemné porovnání z hlediska geografického a nebo z hlediska sociálního postavení rodin.

### Knihovny

Znalosti představují jeden ze základních předpokladů rozvoje informační společnosti. Institucemi, které se tradičně po tisíciletí zabývají shromažďováním, uchováváním, ochranou a zpřístupňováním publikovaných dokumentů v jakékoliv formě jsou knihovny. Aby mohly uskutečňovat své poslání a dále naplňovat očekávání svých uživatelů, musejí pokračovat v zásadních změnách své činnosti a rozšířit své služby s využitím informačních a komunikačních technologií.

Již více než deset let trvá aktivní přeshraniční spolupráce knihovníků trojzemí Čech, Německa a Polska. Rozumí se tím spolupráce mezi knihovnami a dalšími knihovnickými pracovišti, která přesahují státní hranici. Na svých pravidelných setkáních se zástupci těchto zařízení věnují výměně zkušeností, informačních a knihovnických materiálů, účasti na konferencích a školeních a organizování výstav.

Jedním z výsledků této spolupráce je publikace s literárními a publicistickými texty „Kalmanach“, na jehož přípravě se společně podíleli méně známí spisovatelé, překladatelé, literární kritici a jiní autoři a umělci. Barevný sborník se skládá z tradičních kapitol: Češi, Němci a Poláci v toku času, Výročí, Duchovní prostor, Rozhovor čísla, Tvorba autorů Euroregionu Nisa, Představujeme výtvarníka, Z regionu a Okénko k sousedům.

Knihovny se vyvíjejí na základě požadavků a poptávky občanů stále více. Tato skutečnost byla impulzem k vydání třístranné brožury „Průvodce knihovny v Euroregionu Nisa“. S určitou lehkostí a zároveň prakticky zpracovaný jazykový průvodce může být pomocníkem pro každého, kdo hledá nejen poučení o zemích a životě našich sousedů, ale i více o společné historii a tématech, která nás spojují.

V roce 2000 bylo z prostředků EU uhrazeno vybavení Krajské vědecké knihovny v Liberci, která byla postavena jako symbol přeshraniční spolupráce v ERN.

# O Euroregionu Nisa

---

## Rovnost šancí

Rovnost šancí je jedním z významných atributů spravedlivé společnosti, významnou součástí souboru jejích hodnot a jedním z tradičních cílů politiky. To však nezabraňuje tomu, že jde o princip složitý. Kromě jiného také proto, že při prosazování této ctnosti nutno brát v úvahu mnoho dalších aspektů, které ovlivňuje.

V Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa pracuje nová třístranná expertní skupina, která se zabývá otázkou rovných šancí na území celého Euroregionu. Záměrem této přeshraniční aktivity je monitoring rovného přístupu občanů z hlediska rasy, národnosti, pohlaví, sexuální orientace či zdravotního handicapu.

Zvýšit zájem veřejnosti o toto téma bylo hlavním cílem konference, která se uskutečnila v rámci projektu „Rovnost šancí mužů a žen v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa“. Největší pozornost zde byla věnována uplatnění žen na trhu práce jednak v souvislosti s ukončením vzdělání, dále žen na mateřské dovolené, resp. při návratu do zaměstnání, ale i žen a mužů středního věku a žijících na venkově. Zdůrazněna byla i potřeba ochrany práv rodiny, seniorů, slabých a diskriminovaných, rovné zastoupení žen a mužů v rozhodovacích procesech či sbližování generací.

V květnu 2010 se na zámku Sychrov uskutečnil „Mezinárodní den seniorů 2010“, jehož cílem bylo ukázat seniorům cestu k prožití aktivního stáří.

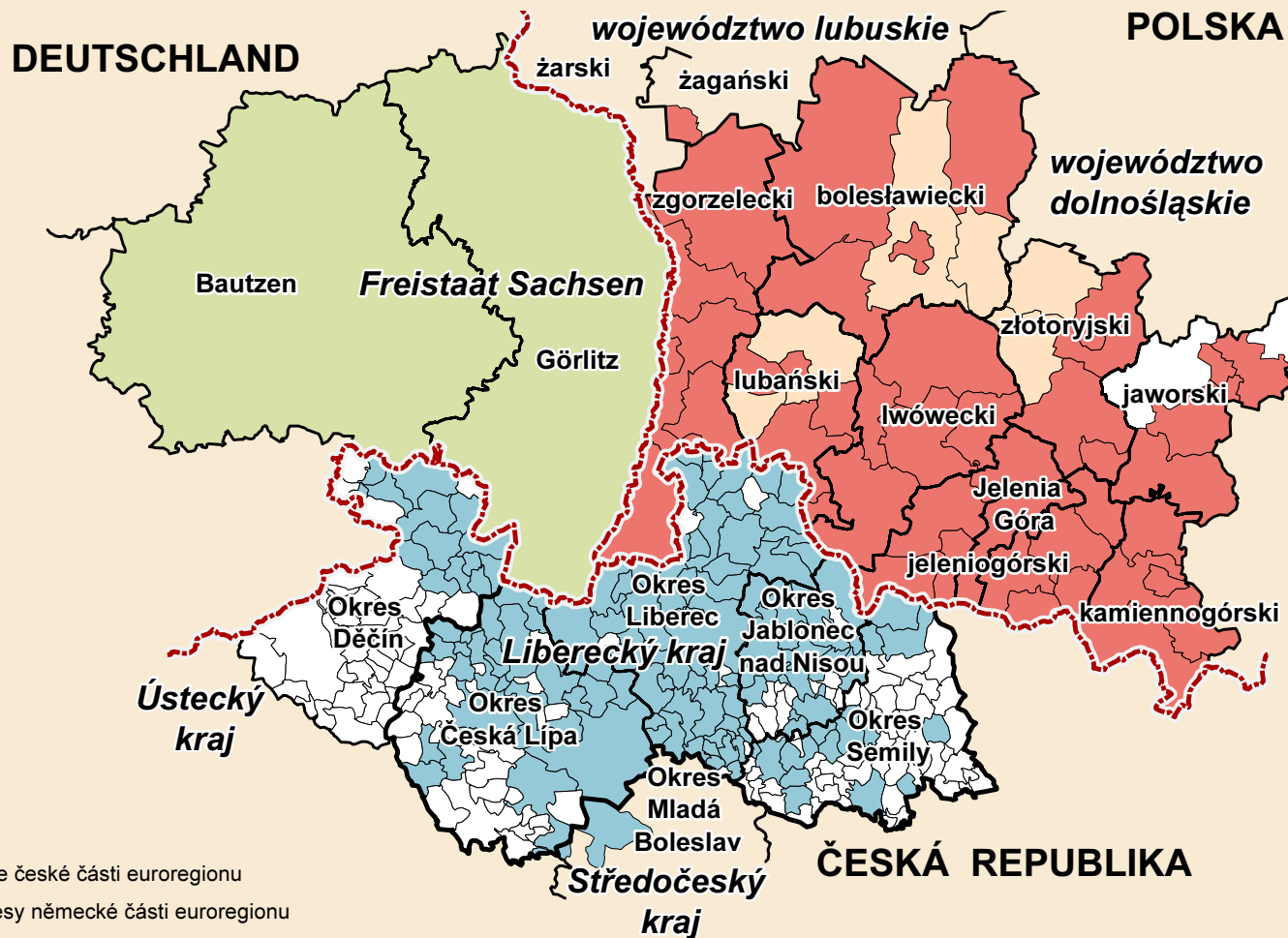
Při udělování dotací pro podporu různých přeshraničních aktivit z Fondu malých projektů jsou bodově zvýhodňovány projekty s aspektem rovnosti šancí.





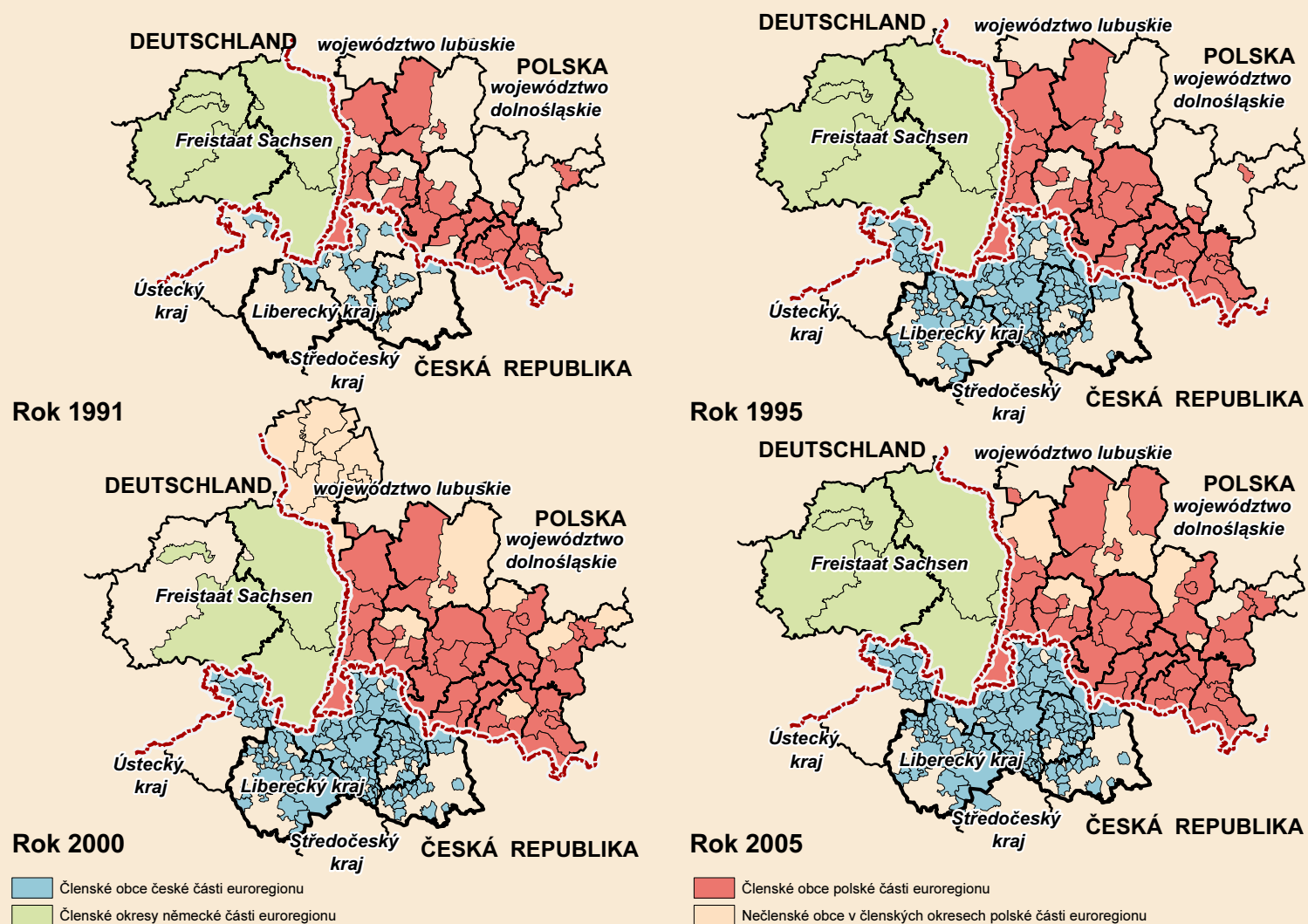
# O Euroregionu Nisa

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa k 31. 12. 2010





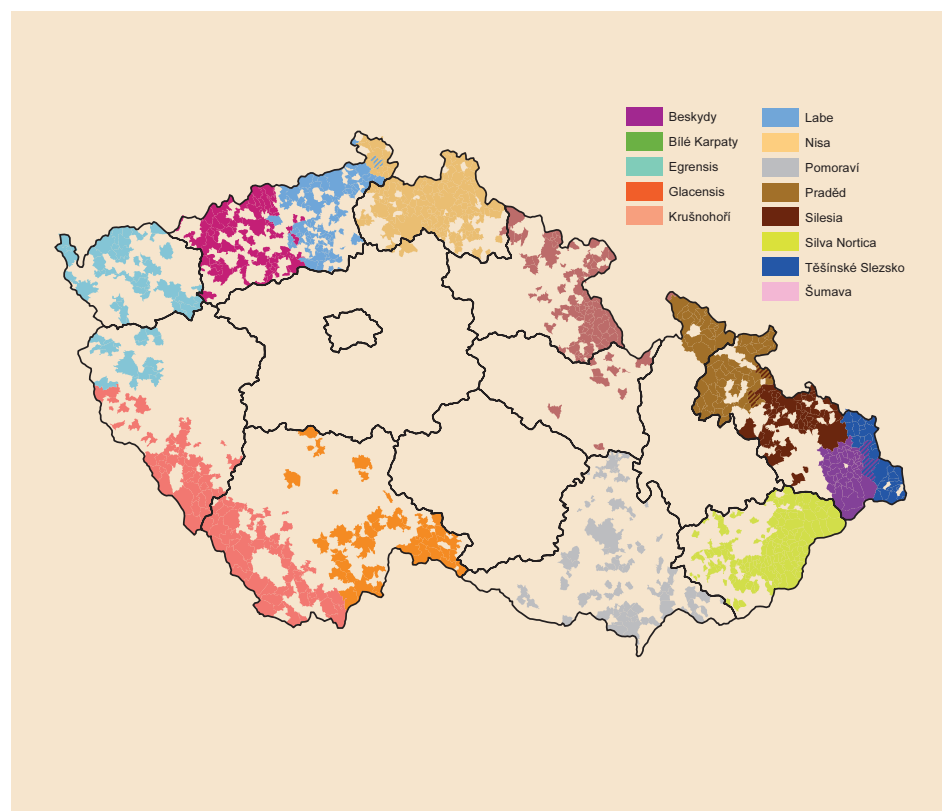
## Území Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa v letech 1991 – 2005



# O Euroregionu Nisa

## Euroregiony v České republice v roce 2010

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa je jedním ze 185 euroregionů působících v Evropě. V rámci těchto uskupení spolupracuje 27 německých, 16 polských a 13 českých členů. Na společné hranici Německa, Polska a České republiky pak funguje 11 euroregionů, přičemž Euroregion Neisse-Nisa-Nysa, založený v roce 1991, je v tomto regionu euroregionem nejstarším. Naopak nejmladším euroregionem je euroregion Silensia, ve kterém česko-polská spolupráce probíhá od roku 1998. Euroregion Neisse-Nisa-Nysa je po německo-polském euroregionu Pomerania co do rozlohy a počtu obyvatel druhým největším.



## Přeshraniční spolupráce na česko-polsko-německých hranicích v roce 2010

Euroregion	Část euroregionu	Počet členských obcí	Rozloha (v km <sup>2</sup> )	Počet obyvatel
<b>Euroregiony na česko-polsko-německé hranici</b>				
Neisse-Nisa-Nysa	Česká část	135	2 581	437 884
	Německá část	122	4 497	598 435
	Polská část	50	5 358	569 228
	<b>Celkem</b>	<b>307</b>	<b>12 436</b>	<b>1 605 547</b>
<b>Euroregiony na německo-polské hranici</b>				
Pomerania	Německá část	433	15 406	644 825
	Polská část	105	21 253	1 650 311
	Švédská část	33	11 369	1 243 329
	<b>Celkem</b>	<b>571</b>	<b>48 028</b>	<b>3 538 465</b>
Pro Europa Viadrina	Německá část	84	4 541	434 691
	Polská část	29	6 113	383 294
	<b>Celkem</b>	<b>113</b>	<b>10 654</b>	<b>817 985</b>
Spree-Neisse-Bober	Německá část	30	1 812	228 491
	Polská část	57	8 710	654 786
	<b>Celkem</b>	<b>87</b>	<b>10 522</b>	<b>883 277</b>
<b>Euroregiony na česko-německé hranici</b>				
Elbe / Labe	Česká část	85	1 358	354 663
	Německá část	42	1 982	775 366
	<b>Celkem</b>	<b>127</b>	<b>3 340</b>	<b>1 130 029</b>
Krušnohoří / Erzgebirge	Česká část	79	1 610	317 610
	Německá část	130	3 942	696 509
	<b>Celkem</b>	<b>209</b>	<b>5 552</b>	<b>1 014 119</b>
Egrensis	Česká část	59	1 905	253 974
	Německá část	62	1 940	366 793
	<b>Celkem</b>	<b>121</b>	<b>3 845</b>	<b>620 767</b>
<b>Euroregiony na česko-polské hranici</b>				
Glacensis	Česká část	99	1 717	260 452
	Polská část	33	3 365	484 373
	<b>Celkem</b>	<b>132</b>	<b>5 082</b>	<b>744 825</b>
Praděd - Pradziad	Česká část	73	1 864	127 741
	Polská část	44	5 757	750 560
	<b>Celkem</b>	<b>117</b>	<b>7 621</b>	<b>878 301</b>
Silensia	Česká část	58	1 286	523 142
	Polská část	19	1 453	287 142
	<b>Celkem</b>	<b>77</b>	<b>2 739</b>	<b>810 284</b>
Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński	Česká část	39	723	340 921
	Polská část	16	967	307 868
	<b>Celkem</b>	<b>55</b>	<b>1 690</b>	<b>648 789</b>

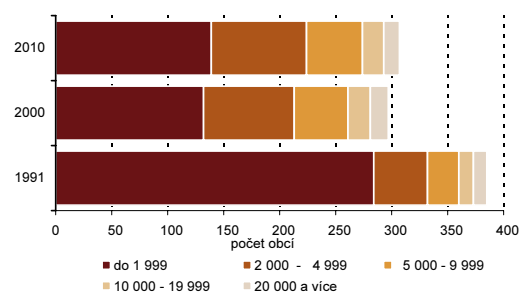


V roce 2010 tvořilo Euroregion Neisse-Nisa-Nysa celkem 307 obcí, tedy o 78 obcí méně než v roce 1991. Trend tohoto vývoje, tj. úbytek členů euroregionu, je patrný zejména na německé straně uskupení. Uvedený vývoj počtu členů však ovlivnily především nejruznější administrativní změny (podmínky členství, rozdělování/slučování obcí apod.), ke kterým v rámci euroregionu během 20letého období došlo.

V roce 1991 euroregion z 86,2 % tvořily obce s méně než 5 000 obyvateli. O 20 let později, tedy v roce 2010, pokleslo zastoupení těchto obcí na zhruba 73 %. Absolutně nejvíce obcí (104 obcí) však v roce 1991 spadalo do nejnižší kategorie, tedy do kategorie méně než 5 000 obyvatel. Naopak v roce 2010 byla nejpočetněji zastoupena skupina obcí s 2 000 – 5 000 obyvateli (85 obcí). Mezi členy s více než 10 000 obyvateli v roce 1991 spadalo 25 obcí euroregionu (tj. 6,5 % všech členů uskupení) a v roce 2010 pak 33 obcí (10,8 %).

V české části euroregionu do kategorie méně než 5 000 obyvatel v roce 2010 patřilo téměř 87 % obcí a v německé části 77,0 % obcí. Naopak na území polské části euroregionu se jednalo jen o 26,0 % obcí této velikosti.

## Struktura obcí podle počtu obyvatel



## Velikostní skupiny obcí v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa (k 31.12.)

Velikostní skupiny obcí podle počtu obyvatel	1991		2000		2010	
	počet obcí	počet obyvatel	počet obcí	počet obyvatel	počet obcí	počet obyvatel
<b>Česká část</b>						
do 499	1	127	42	11 890	39	10 940
500 - 999	-	-	34	23 529	43	31 031
1 000 - 1 999	4	5 494	21	28 670	16	22 266
2 000 - 4 999	6	21 604	17	57 266	19	61 889
5 000 - 9 999	6	41 222	11	73 065	11	72 650
10 000 - 19 999	2	25 288	4	54 220	4	54 009
20 000 - 49 999	1	46 114	2	85 387	2	83 234
50 000 a více	1	101 822	1	99 155	1	101 865
<b>Celkem</b>	<b>21</b>	<b>241 671</b>	<b>132</b>	<b>433 182</b>	<b>135</b>	<b>437 884</b>
<b>Německá část</b>						
do 499	103	34 128	1	370	-	-
500 - 999	99	68 576	1	927	5	4 881
1 000 - 1 999	77	110 174	32	48 778	35	52 306
2 000 - 4 999	36	106 617	45	145 402	54	170 888
5 000 - 9 999	10	66 788	12	73 767	18	115 771
10 000 - 19 999	5	71 054	4	52 770	6	92 829
20 000 - 49 999	3	114 613	3	96 914	3	106 164
50 000 a více	2	132 856	2	111 802	1	55 596
<b>Celkem</b>	<b>335</b>	<b>704 806</b>	<b>100</b>	<b>530 730</b>	<b>122</b>	<b>598 435</b>
<b>Polská část</b>						
do 499	-	-	-	-	-	-
500 - 999	-	-	-	-	-	-
1 000 - 1 999	-	-	1	1 725	1	1 669
2 000 - 4 999	6	27 471	19	75 702	12	51 347
5 000 - 9 999	12	83 506	25	176 477	21	153 432
10 000 - 19 999	6	71 381	12	166 690	9	116 934
20 000 - 49 999	4	130 905	7	211 293	6	161 823
50 000 a více	1	93 512	1	90 130	1	84 023
<b>Celkem</b>	<b>29</b>	<b>406 775</b>	<b>65</b>	<b>722 017</b>	<b>50</b>	<b>569 228</b>
<b>Euroregion</b>						
do 499	104	34 255	43	12 260	39	10 940
500 - 999	99	68 576	35	24 456	48	35 912
1 000 - 1 999	81	115 668	54	79 173	52	76 241
2 000 - 4 999	48	155 692	81	278 370	85	284 124
5 000 - 9 999	28	191 516	48	323 309	50	341 853
10 000 - 19 999	13	167 723	20	273 680	19	263 772
20 000 - 49 999	8	291 632	12	393 594	11	351 221
50 000 a více	4	328 190	4	301 087	3	241 484
<b>Celkem</b>	<b>385</b>	<b>1 353 252</b>	<b>297</b>	<b>1 685 929</b>	<b>307</b>	<b>1 605 547</b>

Pozn.: data v územní struktuře daného roku

# Obyvatelstvo



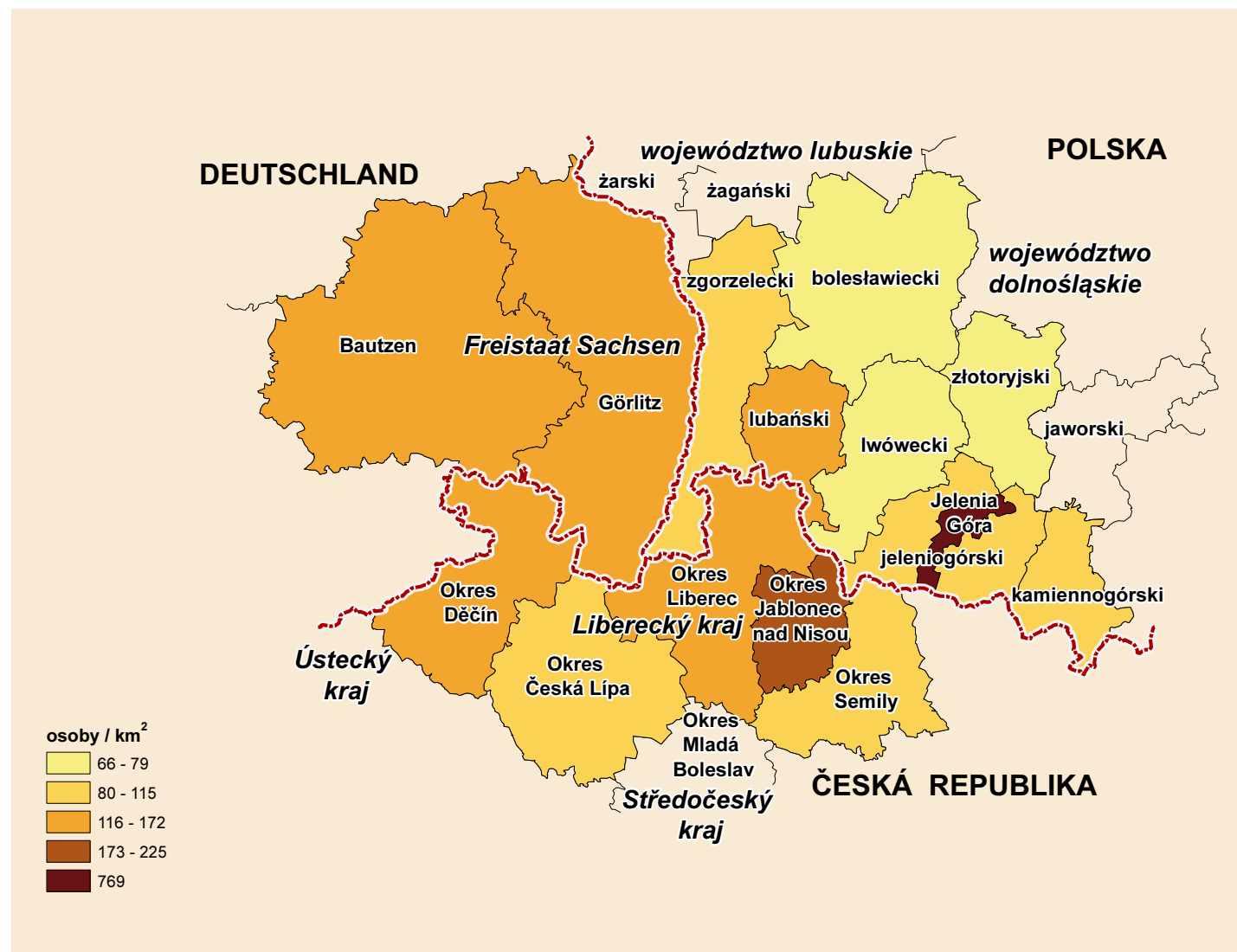
V členských obcích euroregionu v roce 2010 žilo celkem 1 742 843 obyvatel. Od roku 1991 se počet obyvatel euroregionu snížil o 8,4 % (tj. o 160 692 obyvatel). S ohledem na snížení členské základny byl nejvyšší úbytek obyvatel zjištěn na německé straně uskupení (o 19,1 %). Počet obyvatel polské části poklesl o 5,8 %, naopak v české části byl ve sledovaném období zaznamenán nárůst počtu obyvatel ve výši 2,8 %.

V roce 2010 se německá část euroregionu na celkovém počtu obyvatel podílela 34,3 %, polská 32,7 % a česká 33,0 %.

Podíl žen na celkovém počtu obyvatel euroregionu se dlouhodobě pohybuje kolem 51 % s tím, že stejné zastoupení mají ženy i ve všech částech euroregionu.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem poklesla hodnota ukazatele hustota obyvatel na 1 km<sup>2</sup> mezi roky 1991 a 2010 v rámci euroregionu ze 136,5 obyvatel/km<sup>2</sup> na 125,1 obyvatel/km<sup>2</sup>. Zatímco v roce 1991 připadalo na 1 km<sup>2</sup> nejvíce obyvatel v německé části euroregionu (164,5 obyvatel), v roce 2010 byla nejvyšší hustota obyvatel zjištěna v české části (141,3 obyvatel).

Hustota obyvatelstva k 31. 12. 2010





## Obyvatelstvo a rozloha okresů v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa (k 31.12.)

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Obyvatelstvo celkem	v tom		Hustota obyvatelstva na 1 km <sup>2</sup>
			muži	ženy	
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>					
Česká Lípa	1991	98 944	48 651	50 293	86,5
	1995	100 854	49 599	51 255	94,0
	2000	102 405	50 276	52 129	95,4
	2005	102 592	50 500	52 092	95,6
	2010	104 278	51 310	52 968	95,4
Jablonec nad Nisou	1991	88 352	42 393	45 959	222,7
	1995	88 758	42 613	46 145	220,7
	2000	88 252	42 511	45 741	219,4
	2005	88 387	42 821	45 566	219,7
	2010	90 569	44 145	46 424	225,1
Liberec	1991	162 992	79 137	83 855	169,6
	1995	163 522	79 450	84 072	165,3
	2000	163 146	79 323	83 823	165,0
	2005	163 456	79 195	84 261	165,3
	2010	170 410	83 233	87 177	172,3
Semily	1991	75 671	36 703	38 968	108,7
	1995	75 840	36 947	38 893	108,5
	2000	75 318	36 812	38 506	107,8
	2005	74 596	36 612	37 984	106,7
	2010	74 685	36 780	37 905	106,9
Děčín	1991	133 686	65 211	68 475	147,1
	1995	133 802	65 384	68 418	147,2
	2000	133 609	65 319	68 290	147,0
	2005	134 090	66 073	68 017	147,5
	2010	135 238	66 900	68 338	148,8
Celkem	1991	559 645	272 095	287 550	136,8
	1995	562 776	273 993	288 783	138,2
	2000	562 730	274 241	288 489	138,2
	2005	563 121	275 201	287 920	138,3
	2010	575 180	282 368	292 812	141,3
<b>Německá část</b>					
Bautzen	1991	381 397	183 159	198 238	159,5
	1995	374 309	181 984	192 325	156,6
	2000	363 677	178 511	185 166	152,1
	2005	342 712	169 195	173 517	143,4
	2010	321 511	159 250	162 261	134,5
Görlitz	1991	358 121	170 288	187 833	170,0
	1995	343 077	165 556	177 521	162,9
	2000	323 025	157 132	165 893	153,4
	2005	297 785	145 210	152 575	141,4
	2010	276 924	135 663	141 261	131,5
Celkem	1991	739 518	353 447	386 071	164,5
	1995	717 386	347 540	369 846	159,5
	2000	686 702	335 643	351 059	152,7
	2005	640 497	314 405	326 092	142,4
	2010	598 435	294 913	303 522	133,1
<b>Polská část</b>					
Jelenia Góra, město	1991	93 512	44 400	49 112	1 063,0
	1995	93 460	44 031	49 429	1 064,0
	2000	90 130	42 323	47 807	832,0
	2005	87 017	40 783	46 234	803,0
	2010	84 023	39 240	44 783	769,0

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Obyvatelstvo celkem	v tom		Hustota obyvatelstva na 1 km <sup>2</sup>
			muži	ženy	
Boleslawiecki	1991	87 409	42 780	44 629	67,0
	1995	89 407	43 833	45 574	69,0
	2000	88 005	42 820	45 185	68,0
	2005	88 341	42 788	45 553	68,0
	2010	89 100	43 072	46 028	68,0
Jeleniogórski	1991	67 280	32 317	34 963	104,0
	1995	67 683	32 563	35 120	104,0
	2000	63 967	30 379	33 588	102,0
	2005	63 850	30 450	33 400	102,0
	2010	63 923	30 523	33 400	102,0
Kamiennogórski	1991	49 128	23 839	25 289	124,0
	1995	49 586	24 244	25 342	125,0
	2000	47 361	22 968	24 393	120,0
	2005	46 633	22 592	24 041	118,0
	2010	45 357	22 052	23 305	115,0
Lubański	1991	59 691	28 708	30 983	139,0
	1995	60 394	29 099	31 295	141,0
	2000	58 227	28 045	30 182	136,0
	2005	57 188	27 557	29 631	134,0
	2010	55 899	26 963	28 936	131,0
Lwówecki	1991	51 448	25 014	26 434	73,0
	1995	51 874	25 303	26 571	73,0
	2000	49 064	23 868	25 196	69,0
	2005	48 305	23 519	24 786	68,0
	2010	47 083	22 864	24 219	66,0
Zgorzelecki	1991	99 510	48 846	50 664	118,0
	1995	101 267	49 639	51 628	121,0
	2000	96 479	46 990	49 489	115,0
	2005	94 765	46 051	48 714	113,0
	2010	92 405	44 802	47 603	110,0
Zlotoryjski	1991	47 883	23 424	24 459	83,0
	1995	48 017	23 492	24 525	83,0
	2000	46 464	22 579	23 885	81,0
	2005	45 885	22 313	23 572	80,0
	2010	45 379	22 143	23 236	79,0
Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	1991	48 511	23 811	24 700	131,0
	1995	49 386	24 311	25 075	134,0
	2000	47 728	23 280	24 448	130,0
	2005	46 873	22 799	24 074	127,0
	2010	46 059	22 428	23 631	125,0
Celkem	1991	604 372	293 139	311 233	113,0
	1995	611 074	296 515	314 559	114,0
	2000	587 425	283 252	304 173	110,0
	2005	578 857	278 852	300 005	108,0
	2010	569 228	274 087	295 141	106,0
<b>Euroregion</b>					
Celkem	1991	1 903 535	918 681	984 854	136,5
	1995	1 891 236	918 048	973 188	135,8
	2000	1 836 857	893 136	943 721	131,9
	2005	1 782 475	868 458	914 017	128,0
	2010	1 742 843	851 368	891 475	125,1

<sup>1)</sup> hustota obyvatelstva v roce 1991 k 1.1.

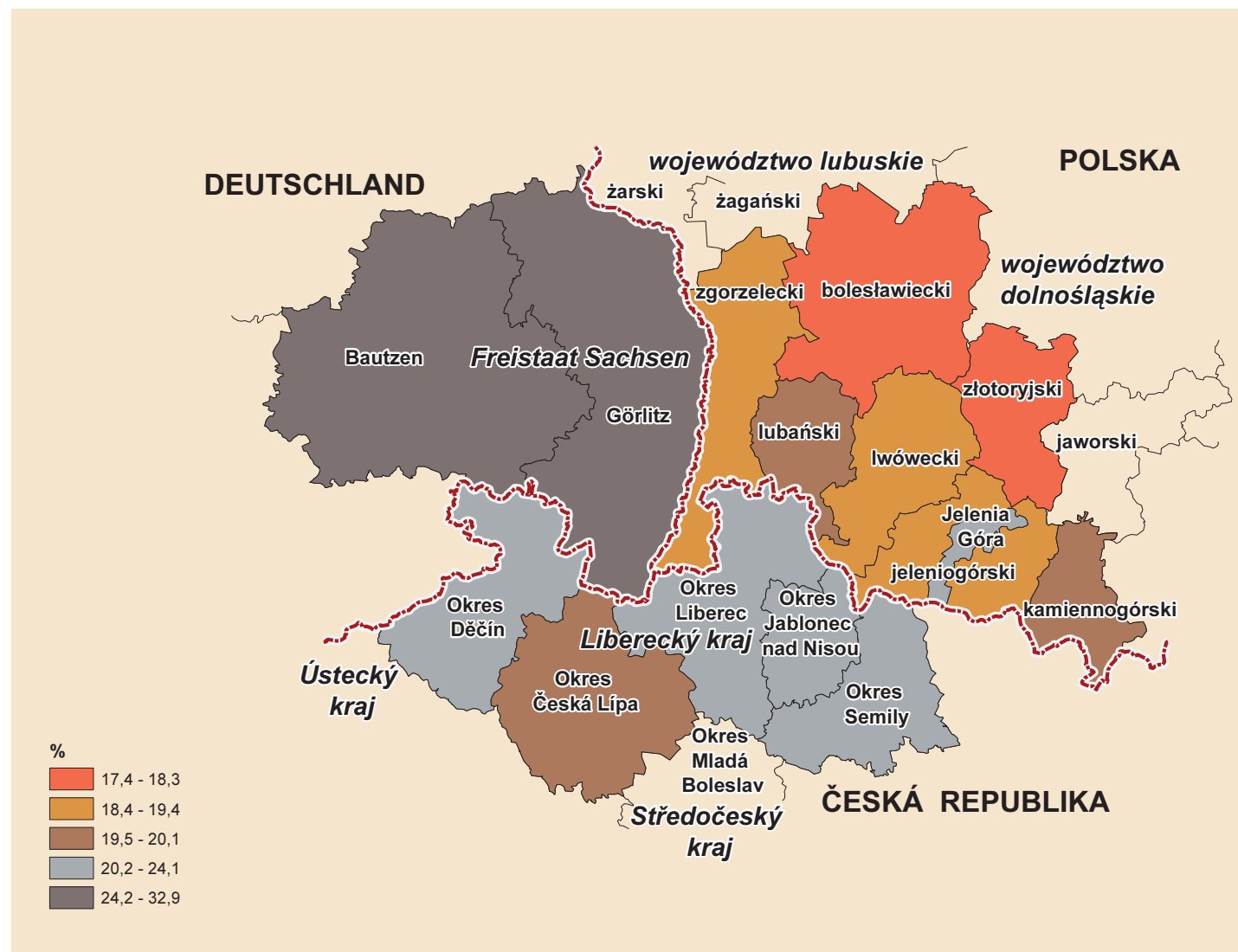
# Obyvatelstvo



Věkové složení obyvatel euroregionu naznačuje, že stárnutí populace se nevyhnulo žádně z členských zemí. Z porovnání věkové struktury obyvatel v roce 1995 a 2010 vyplývá, že ubývá dětská složka obyvatel a naopak počet obyvatel ve vyšších věkových kategoriích roste. Zatímco v roce 1995 podíl dětí a mladistvých ve věku 0 – 18 let dosáhl 23,9 %, v roce 2010 to bylo již jen 16,5 %. Naproti tomu osoby ve věku 60 a více let v roce 1995 tvořily 18,3 % a v roce 2010 již 24,7 %. Podíl osob nad 45 let věku pak vzrostl z 36,6 % v roce 1995 na 47,6 v roce 2010.

Objektivně je pak nejméně příznivá situace v německé části euroregionu, i přes relativně nízký úbytek dětí do 6 let (mezi roky 1995 a 2010 o 5,1 %), došlo k velmi výraznému propadu ve věkové kategorii 6 – 18 let (v úhrnu o 57,4 %). Naopak nárůst ve výši 21,1 % zaznamenala věková kategorie osob 45 a více let. Obdobná situace panuje také v polské části euroregionu. V české části se pak počet osob starších 45 let mezi sledovanými roky navýšil o 18,2 %.

Podíl obyvatel ve věku 60 a více let  
na celkovém počtu obyvatel k 31. 12. 2010







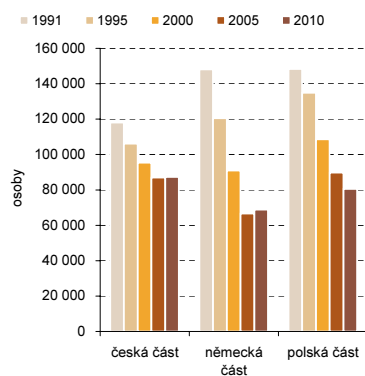
# Obyvatelstvo



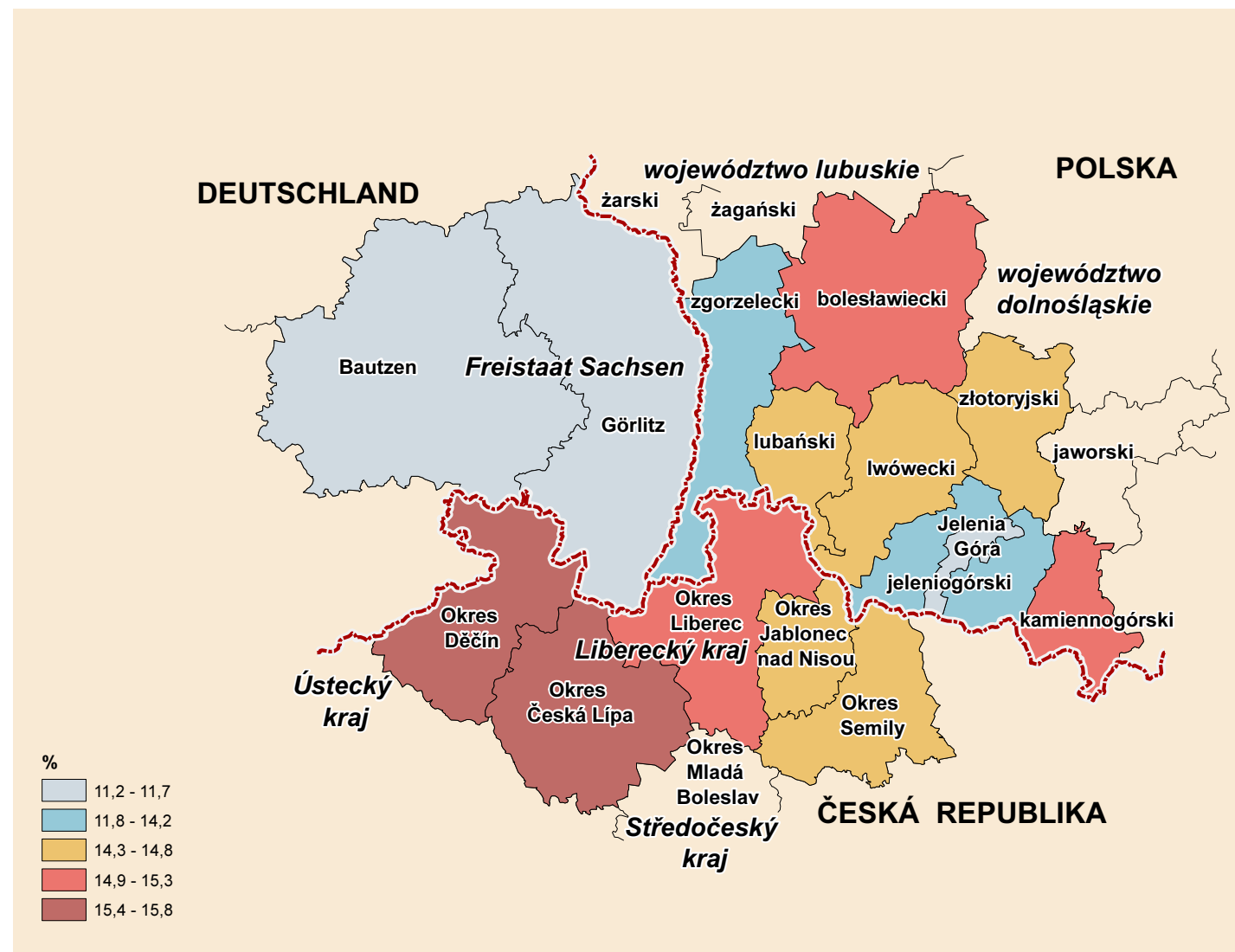
V roce 2010 žilo na území Euroregionu Neisse-Nysa-Nisa 236 717 dětí mladších 15 let, tedy o 42,9 % méně než v roce 1991. Největší měrou se na tomto výsledku podílela německá část euroregionu, když se zde mezi sledovanými roky počet dětí v tomto věku snížil o téměř 55 %.

Děti do 15 let v roce 2010 tvořily 13,6 % obyvatel euroregionu, v roce 1991 to však bylo téměř 22 %. Nejnižší zastoupení dětí do 15 let ve věkové struktuře v roce 2010 je patrný v německé části euroregionu (tj. 11,5 %). Na polské straně v roce 2010 tato věková skupina představovala 14,2 % a na české 15,2 % všech obyvatel.

## Děti ve věku 0-14 let



Podíl obyvatel ve věku 0 – 14 let  
na celkovém počtu obyvatel k 31. 12. 2010





## Děti v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Osoby ve věku 0 - 14 let		Změna 2010/1991	
	1991	2010	absolutně	v %
<b>Česká část</b>				
Česká Lípa	23 480	16 491	-6 989	-29,8
Jablonec nad Nisou	18 223	13 289	-4 934	-27,1
Liberec	32 773	25 805	-6 968	-21,3
Semily	15 595	10 762	-4 833	-31,0
Děčín	27 980	21 011	-6 969	-24,9
<b>Celkem</b>	<b>118 051</b>	<b>87 358</b>	<b>-30 693</b>	<b>-26,0</b>
<b>Německá část</b>				
Bautzen	77 983	37 762	-40 221	-51,6
Görlitz	70 141	31 037	-39 104	-55,8
<b>Celkem</b>	<b>148 124</b>	<b>68 799</b>	<b>-79 325</b>	<b>-53,6</b>
<b>Polská část</b>				
Jelenia Góra, město	19 733	9 863	-9 870	-50
Bolesławiecki	22 547	13 660	-8 887	-39,4
Jeleniogórski	15 619	9 006	-6 613	-42,3
Kamiennogórski	12 072	6 840	-5 232	-43,3
Lubański	14 775	8 142	-6 633	-44,9
Lwówecki	12 845	6 773	-6 072	-47,3
Zgorzelecki	24 963	13 104	-11 859	-47,5
Złotoryjski	12 981	6 694	-6 287	-48,4
Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	12 777	6 478	-6 299	-49,3
<b>Celkem</b>	<b>148 312</b>	<b>80 560</b>	<b>-67 752</b>	<b>-45,7</b>
<b>Celkem Euroregion</b>	<b>414 487</b>	<b>236 717</b>	<b>-177 770</b>	<b>-42,9</b>

## Děti v předškolních zařízeních v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa v roce 2010

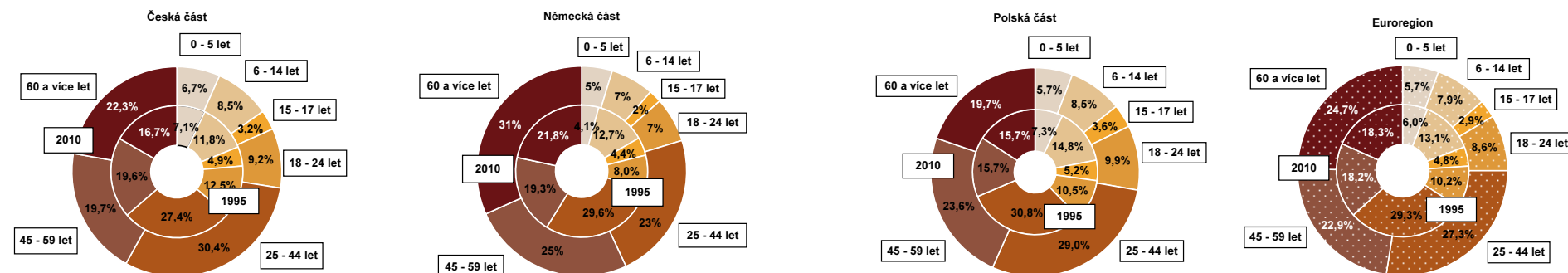
Okres, město s právy okresu, euroregion	Děti navštěvující předškolní zařízení ve věku		Podíl na celkovém počtu děti ve věku (v %)	
	do 2 let	3 - 6 let	do 2 let	3 - 6 let
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>				
Česká Lípa	x	3 490	x	78,7
Jablonec nad Nisou	x	2 825	x	78,6
Liberec	x	5 340	x	74,1
Semily	x	2 674	x	90,8
Děčín	x	3 959	x	67,6
<b>Celkem</b>	<b>x</b>	<b>18 288</b>	<b>x</b>	<b>76,1</b>
<b>Německá část<sup>2)</sup></b>				
Bautzen	3 184	7 364	41,4	96,0
Görlitz	2 445	5 869	38,8	94,4
<b>Celkem</b>	<b>5 629</b>	<b>13 233</b>	<b>40,2</b>	<b>95,3</b>
<b>Polská část<sup>3)</sup></b>				
Jelenia Góra, město	258	1 705	12,0	86,8
Bolesławiecki	59	1 092	2,0	42,0
Jeleniogórski	71	820	3,8	46,4
Kamiennogórski	56	582	4,1	44,3
Lubański	76	708	4,6	47,2
Lwówecki	83	563	6,3	43,4
Zgorzelecki	129	1 436	4,7	57,0
Złotoryjski	55	444	3,8	33,3
Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	65	602	4,5	47,6
<b>Celkem</b>	<b>852</b>	<b>7 952</b>	<b>5,0</b>	<b>51,1</b>

<sup>1)</sup> jen děti v mateřských školách; stav k 1. 9.

<sup>2)</sup> stav k 1. 3.

<sup>3)</sup> jesle - stav k 31. 12.; mateřské školy - stav k 30. 9.

## Obyvatelstvo podle věkových skupin (k 31. 12)



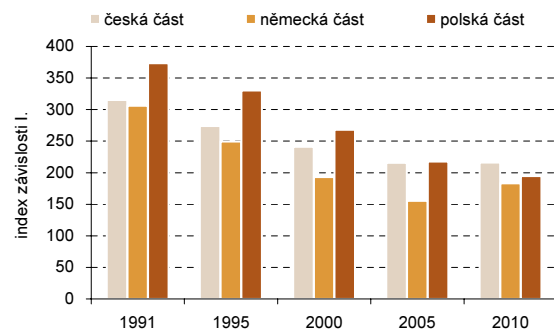
# Obyvatelstvo



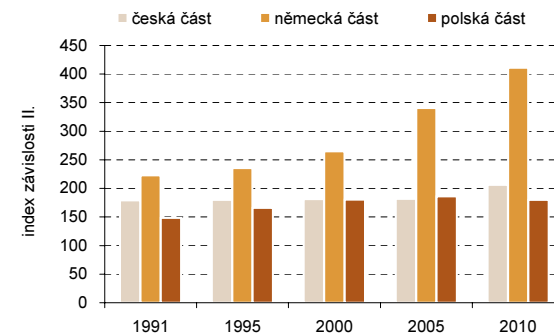
Pohled na věkovou strukturu populace euroregionu nabízí také následující ukazatele index závislosti (I. a II.) a index ekonomického zatížení. I z hodnot zmíněných ukazatelů je zřejmý současný demografický trend. Ve všech částech uskupení klesá počet dětí ve věku 0 – 14 let připadajících na 1 000 osob v produktivním věku 15 – 64 let (index závislosti I.), zatímco počet seniorů starších 65 let připadajících na 1 000 osob v produktivním věku roste (index závislosti II.).

Nejvyšší hodnoty dosáhl index závislosti I. v roce 2010 v české části euroregionu (tj. 216 osob), nejméně pozitivní situace na německé straně (183 osob). Nejpříznivější hodnota indexu závislosti II. pak byla v roce 2010 zjištěna na polské straně uskupení (180 osob), naopak německá část vykázala 411 osob nad 65 let na 1 000 osob ve věku 15 – 64 let. Index ekonomického zatížení zaznamenal kontinuální pokles své hodnoty pouze na polské straně euroregionu, na německé straně jeho hodnoty ve sledovaných letech velmi kolísaly. Česká část zaznamenávala pokles až do roku 2005. Nejvyšší hodnota (tzn. nejméně pozitivní) byla v roce 2010 zjištěna v německé části euroregionu (594 osob).

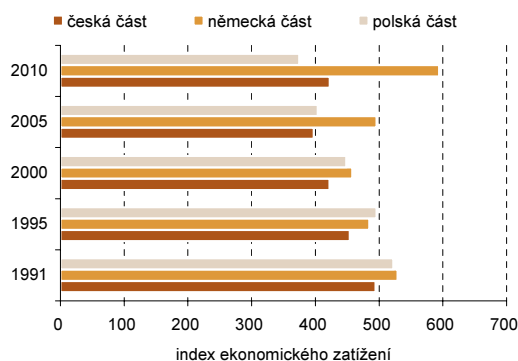
## Index závislosti I.



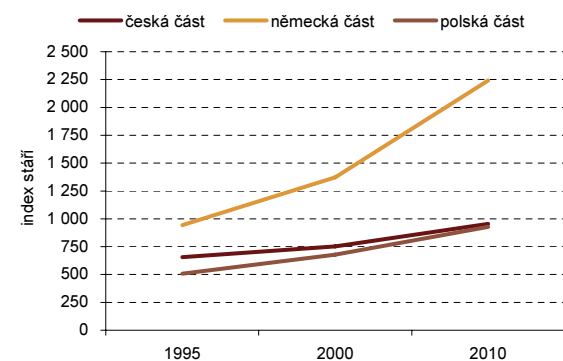
## Index závislosti II.



## Index ekonomického zatížení



## Index stáří



Pozn.: PL - bez členských obcí Euroregionu v nečlenských okresech



## Charakteristiky věkové struktury v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Index závislosti I.	Index závislosti II.	Index ekonomického zatížení
<b>Česká část</b>				
Česká Lipa	1991	355	141	495
	1995	302	142	445
	2000	256	144	401
	2005	223	150	373
	2010	220	174	394
Jablonec nad Nisou	1991	310	192	502
	1995	266	192	458
	2000	233	188	421
	2005	207	188	395
	2010	209	218	427
Liberec	1991	298	184	482
	1995	260	186	447
	2000	232	187	420
	2005	211	187	398
	2010	216	208	424
Semily	1991	316	219	535
	1995	280	217	498
	2000	247	223	469
	2005	215	220	435
	2010	210	247	457
Děčín	1991	310	172	482
	1995	271	172	443
	2000	242	175	418
	2005	222	175	397
	2010	221	200	421
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>315</b>	<b>179</b>	<b>494</b>
	<b>1995</b>	<b>274</b>	<b>180</b>	<b>454</b>
	<b>2000</b>	<b>241</b>	<b>181</b>	<b>422</b>
	<b>2005</b>	<b>216</b>	<b>182</b>	<b>397</b>
	<b>2010</b>	<b>216</b>	<b>206</b>	<b>422</b>
<b>Německá část</b>				
Bautzen	1991	311	209	520
	1995	252	224	476
	2000	195	252	448
	2005	157	325	482
	2010			
Görlitz	1991	301	237	539
	1995	246	247	494
	2000	191	279	470
	2005	154	359	513
	2010			
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>306</b>	<b>223</b>	<b>529</b>
	<b>1995</b>	<b>249</b>	<b>235</b>	<b>485</b>
	<b>2000</b>	<b>193</b>	<b>265</b>	<b>458</b>
	<b>2005</b>	<b>156</b>	<b>341</b>	<b>496</b>
	<b>2010</b>	<b>183</b>	<b>411</b>	<b>594</b>
<b>Polská část</b>				
Jelenia Góra, město	1991	307	147	453
	1995	267	169	436
	2000	210	199	409
	2005	176	219	395
	2010	163	226	389

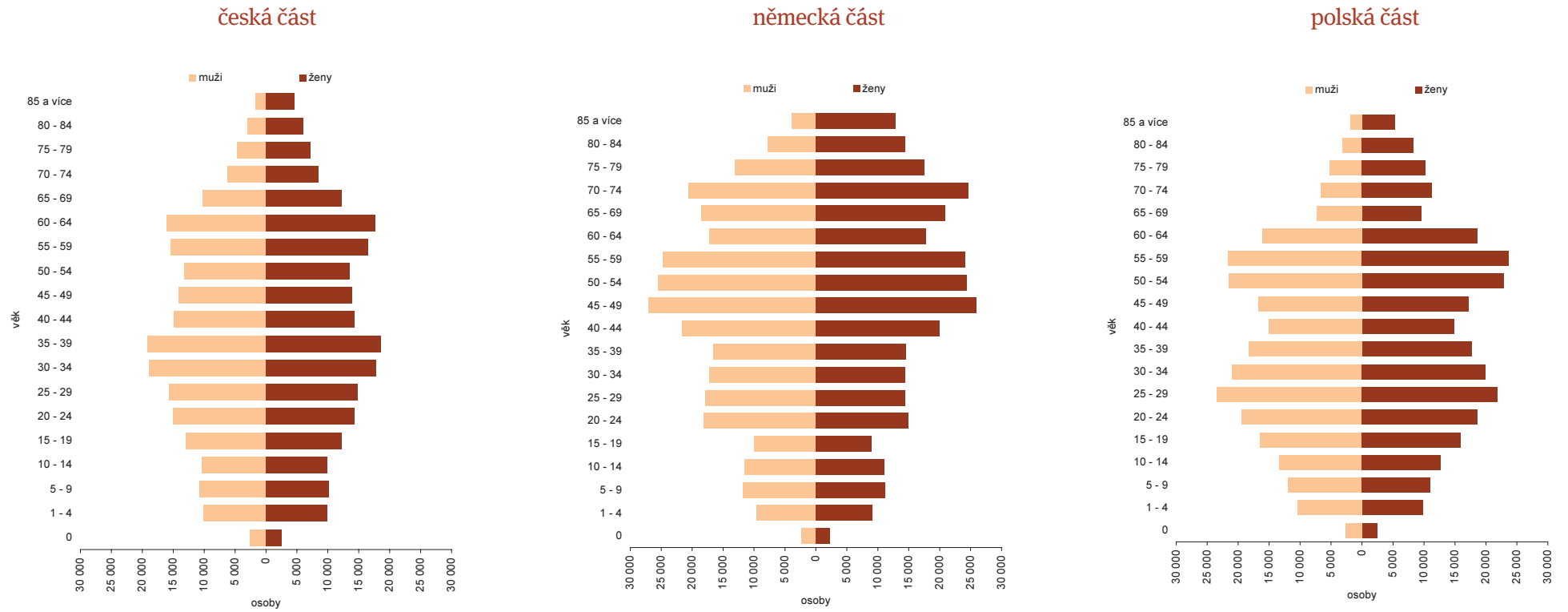
Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Index závislosti I.	Index závislosti II.	Index ekonomického zatížení
Bolesławiecki	1991	390	121	511
	1995	347	138	485
	2000	293	159	452
	2005	236	170	406
	2010	212	171	383
Jeleniogórski	1991	350	158	508
	1995	309	178	487
	2000	252	187	439
	2005	210	185	395
	2010	192	169	361
Kamiennogórski	1991	374	150	524
	1995	331	175	506
	2000	274	191	465
	2005	233	198	431
	2010	211	187	398
Lubański	1991	384	168	552
	1995	344	181	526
	2000	281	189	470
	2005	232	186	418
	2010	200	175	375
Lwówecki	1991	394	185	580
	1995	357	201	558
	2000	298	201	499
	2005	233	188	421
	2010	197	171	368
Zgorzelecki	1991	380	135	515
	1995	333	150	483
	2000	268	163	431
	2005	220	177	397
	2010	195	177	372
Złotoryjski	1991	430	156	586
	1995	374	167	541
	2000	290	172	462
	2005	223	166	389
	2010	199	151	350
Členské obce Euroregion v nečlenských okresech	1991	410	147	558
	1995	359	162	521
	2000	283	178	461
	2005	214	180	394
	2010	192	173	365
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>373</b>	<b>149</b>	<b>522</b>
	<b>1995</b>	<b>330</b>	<b>166</b>	<b>496</b>
	<b>2000</b>	<b>268</b>	<b>181</b>	<b>448</b>
	<b>2005</b>	<b>218</b>	<b>186</b>	<b>404</b>
	<b>2010</b>	<b>195</b>	<b>180</b>	<b>375</b>

Pozn.: Index závislosti I. - počet dětí ve věku 0 - 14 let na 100 osob ve věku 15 - 64 let  
Index závislosti II. - počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 15 - 64 let  
Index ekonomického zatížení - počet dětí ve věku 0 - 14 let a počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 15 - 64 let





Věková struktura obyvatelstva k 31.12.2010



# Obyvatelstvo

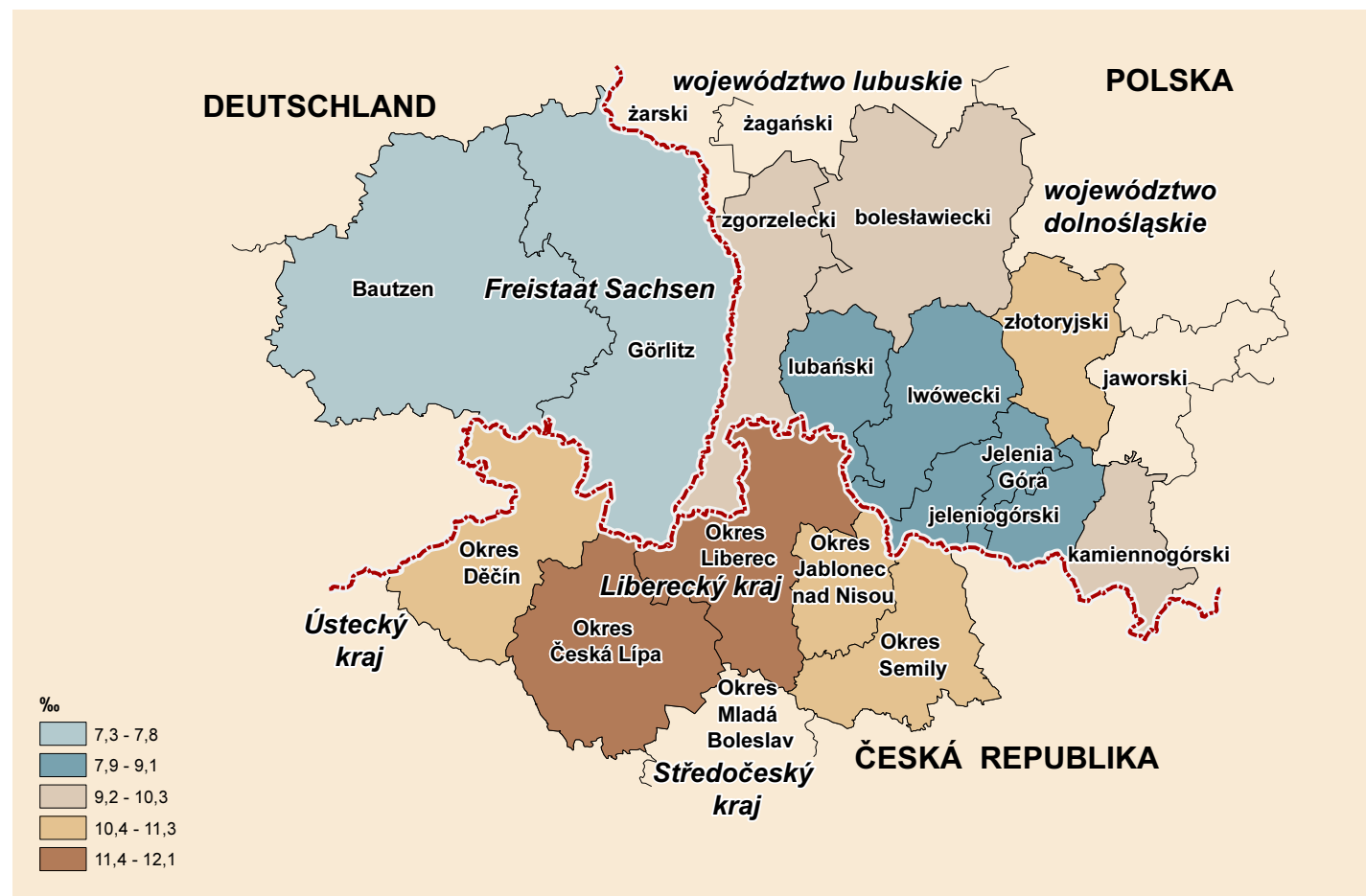


V Euroregionu Neisse-Nysa-Nisa se v roce 2010 živě narodilo celkem 16 700 dětí. V porovnání s rokem 1991 tak porodnost na území euroregionu poklesla o 19,0 %. V přepočtu na 1 000 obyvatel to znamenalo 10,8 živě narozených dětí v roce 1991 a 9,6 živě narozených dětí v roce 2010. Nejvíce dětí se v roce 1991 narodilo v polské části euroregionu (absolutně 8 060 dětí a 13,2 dětí v přepočtu na 1 000 obyvatel), v roce 2010 se na celkové porodnosti euroregionu nejvíce podílela česká část (absolutně 6 613 dětí a 11,5 dětí v přepočtu na 1 000 obyvatel). Nejméně příznivá situace je po všechny sledované roky patrná na německé straně uskupení.

V roce 2010 zemřelo v úhrnu za jednotlivé okresy Euroregionu Neisse-Nysa-Nisa celkem 19 588 osob, tedy o 12,5 % méně než v roce 1991. Úmrtnost se mezi sledovanými roky nejvíce snížila v německé části (o 18,3 %). Česká část zaznamenala 14% pokles a na polské straně došlo k 2,3% snížení počtu zemřelých. V přepočtu na 1 000 obyvatel byla nejvyšší úroveň úmrtnosti v roce 2010 zjištěna na německé straně (13,1 ‰) a nejnižší na české straně euroregionu (9,9 ‰).

Ukazatel vyjadřující rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých nabýval po všech sledovaných letech v rámci celého euroregionu pouze záporných hodnot a hovoříme

## Živě narození na 1 000 obyvatel v roce 2010



tedy o úbytku obyvatel přirozenou měnou. Tento nepříznivý výsledek ovlivnila především situace v německé části uskupení. V roce 2010 byl přirozený přírůstek obyvatel

ve výši 924 osob zaznamenán pouze v případě české části euroregionu. V ostatních částech euroregionu v tomto roce převážoval počet zemřelých nad počtem živě

narozených, a to v případě německé části o 3 304 osob a v případě polské části o 508 osob.





## Přirozený pohyb obyvatelstva v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Živé narození		Zemřelí		Přirozený přírůstek	
		celkem	na 1000 obyvatel	celkem	na 1000 obyvatel	celkem	na 1 000 obyvatel
<b>Česká část</b>							
Česká Lípa	1991	1 391	14,1	949	9,6	442	4,5
	1995	1 074	10,7	933	9,3	141	1,4
	2000	1 078	10,5	989	9,7	89	0,9
	2005	1 068	10,4	898	8,8	170	1,7
	2010	1 242	11,9	1 028	9,9	214	2,1
Jablonec nad Nisou	1991	1 149	13,0	1 046	11,9	103	1,2
	1995	835	9,4	980	11,0	-145	-1,6
	2000	789	8,9	939	10,6	-150	-1,7
	2005	820	9,3	862	9,8	-42	-0,5
	2010	1 024	11,3	857	9,5	167	1,8
Liberec	1991	2 029	12,4	1 876	11,5	153	0,9
	1995	1 537	9,4	1 720	10,5	-183	-1,1
	2000	1 563	9,6	1 764	10,8	-201	-1,2
	2005	1 642	10,1	1 667	10,2	-25	-0,2
	2010	2 050	12,1	1 565	9,2	485	2,9
Semily	1991	992	13,1	1 104	14,6	-112	-1,5
	1995	720	9,5	926	12,2	-206	-2,7
	2000	660	8,8	834	11,1	-174	-2,3
	2005	741	9,9	800	10,7	-59	-0,8
	2010	804	10,8	801	10,7	3	0,0
Děčín	1991	1 747	13,1	1 609	12,0	138	1,0
	1995	1 346	10,0	1 415	10,6	-69	-0,5
	2000	1 283	9,6	1 416	10,6	-133	-1,0
	2005	1 450	10,8	1 445	10,8	5	0,0
	2010	1 493	11,0	1 438	10,6	55	0,4
<b>Celkem</b>	1991	7 308	13,1	6 584	11,8	724	1,3
	1995	5 512	9,8	5 974	10,6	-462	-0,8
	2000	5 373	9,5	5 942	10,6	-569	-1,0
	2005	5 721	10,2	5 672	10,1	49	0,1
	2010	6 613	11,5	5 689	9,9	924	1,6
<b>Německá část</b>							
Bautzen	1991	2 856	7,4	4 825	12,5	-1 969	-5,1
	1995	1 975	5,3	4 208	11,2	-2 233	-6,0
	2000	2 728	7,4	3 815	10,4	-1 087	-3,0
	2005	2 500	7,3	3 725	10,8	-1 225	-3,6
	2010	2 526	7,8	3 933	12,2	-1 407	-4,4
Görlitz	1991	2 403	6,6	4 815	13,3	-2 412	-6,7
	1995	1 894	5,5	4 250	12,4	-2 356	-6,9
	2000	2 327	7,1	3 684	11,3	-1 357	-4,2
	2005	2 065	6,9	3 707	12,3	-1 642	-5,5
	2010	2 050	7,3	3 947	14,1	-1 897	-6,8
<b>Celkem</b>	1991	5 259	7,0	9 640	12,9	-4 381	-5,9
	1995	3 869	5,4	8 458	11,8	-4 589	-6,4
	2000	5 055	7,3	7 499	10,8	-2 444	-3,5
	2005	4 565	7,1	7 432	11,5	-2 867	-4,4
	2010	4 576	7,6	7 880	13,1	-3 304	-5,5
<b>Polská část</b>							
Jelenia Góra, město	1991	984	10,6	1 015	11,0	-31	-0,3
	1995	807	8,7	1 005	10,8	-198	-2,1
	2000	668	7,4	923	10,3	-255	-2,8
	2005	656	7,5	912	10,5	-256	-2,9
	2010	729	8,7	1 052	12,5	-323	-3,8

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Živé narození		Zemřelí		Přirozený přírůstek	
		celkem	na 1000 obyvatel	celkem	na 1000 obyvatel	celkem	na 1 000 obyvatel
Bolesławiecki	1991	1 335	15,1	794	9,0	541	6,1
	1995	1 031	11,4	766	8,5	265	2,9
	2000	915	7,0	759	8,6	156	1,8
	2005	851	9,6	819	9,2	32	0,4
	2010	918	10,3	818	9,2	100	1,1
Jeleniogórski	1991	763	11,3	702	10,4	61	0,9
	1995	689	10,2	751	11,1	-62	-0,9
	2000	603	9,5	698	10,9	-95	-1,5
	2005	572	9,0	720	11,3	-148	-2,3
	2010	564	8,8	753	11,8	-189	-3,0
Kamiennogórski	1991	665	13,2	458	9,1	207	4,1
	1995	593	11,8	488	9,7	105	2,1
	2000	514	10,7	465	9,7	49	1,0
	2005	473	10,0	515	10,9	-42	-0,9
	2010	457	9,9	492	10,7	-35	-0,8
Lubański	1991	821	13,5	642	10,6	179	2,9
	1995	761	12,5	654	10,7	107	1,8
	2000	556	9,4	585	9,9	-29	-0,5
	2005	518	9,0	635	11,0	-117	-2,0
	2010	515	9,1	542	9,6	-27	-0,5
Lwówecki	1991	742	14,2	545	10,4	197	3,8
	1995	589	11,3	547	10,5	42	0,8
	2000	459	9,3	568	11,5	-29	-0,6
	2005	443	9,1	554	11,4	-111	-2,3
	2010	429	9,1	517	10,9	-88	-1,9
Zgorzelecki	1991	1 375	13,7	1 051	10,4	324	3,2
	1995	1 150	11,3	1 044	10,3	106	1,0
	2000	905	9,3	971	10,0	-66	-0,7
	2005	864	9,0	992	10,4	-128	-1,3
	2010	916	9,8	964	10,3	-48	-0,5
Zlotoryjski	1991	725	15,0	488	10,1	237	4,9
	1995	540	11,2	451	9,3	89	1,8
	2000	420	8,9	479	10,2	-59	-1,3
	2005	403	8,7	435	9,4	-32	-0,7
	2010	496	10,9	417	9,1	79	1,7
Členské obce Euroregionu v německých okresech	1991	650	13,3	467	9,6	183	3,8
	1995	576	11,6	428	8,6	148	3,0
	2000	459	9,5	415	8,6	44	0,9
	2005	440	9,3	425	9,0	15	0,3
	2010	487	10,5	464	10,0	23	0,5
<b>Celkem</b>	1991	8 060	13,2	6 162	10,1	1 898	3,1
	1995	6 736	11,0	6 134	10,0	602	1,0
	2000	5 499	9,3	5 863	9,9	-284	-0,5
	2005	5 220	9,0	6 007	10,3	-787	-1,4
	2010	5 511	9,6	6 019	10,5	-508	-0,9
<b>Euroregion</b>							
<b>Celkem</b>	1991	20 627	10,8	22 386	11,8	-1 759	-0,9
	1995	16 117	8,5	20 566	10,9	-4 449	-2,4
	2000	15 927	8,7	19 304	10,5	-3 297	-1,8
	2005	15 506	8,7	19 111	10,7	-3 605	-2,0
	2010	16 700	9,6	19 588	11,2	-2 888	-1,7

# Obyvatelstvo



Projekce vývoje počtu obyvatel počítá ve všech částech euroregionu s celkovým úbytkem populace jako důsledku jejího stárnutí. Proces stárnutí obyvatelstva je provázen postupným snižováním podílu dětské složky populace a naopak zvyšováním podílu osob ve vyšších věkových kategoriích. Nejvýraznější snížení celkového počtu obyvatel v časovém rozpětí let 2015 – 2025 očekává německá část euroregionu (tj. téměř 11% pokles). Pokles v polské části by měl dosáhnout zhruba 5 % a v české části se očekává 0,4% úbytek obyvatel. Podíl obyvatel starších 65 let se podle prognózy do roku 2025 navýší v české části euroregionu z 18,2 % v roce 2015 na 22,3 % v roce 2025, v polské části z 15,9 % na 23,2 % a v německé z 27,3 % na 34,0 %. Úbytek dětí ve věku 0 – 14 let nejvýznamněji zasáhne opět německou část euroregionu, když se zde mezi roky 2015 a 2025 počet dětí sníží o 18,3 % a jejich podíl na celkovém počtu obyvatel pak bude činit pouze 10,4 %. Na polské straně uskupení se očekává snížení počtu dětí v této věkové kategorii ve výši 7,6 %, prognóza pro českou část pak hovoří o 5% snížení.

## Projekce vývoje obyvatelstva v jednotlivých částech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa (tis. osob)

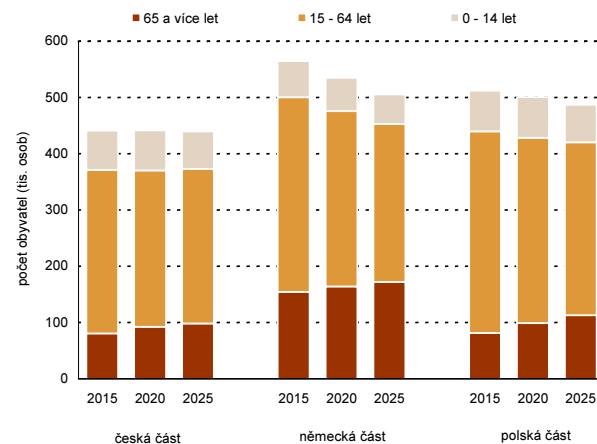
Rok	Obyvatelstvo celkem	v tom ve věku		
		0 - 14 let	15 - 64 let	65 a více let
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>				
2015	441,2	69,9	290,9	80,5
2020	441,5	71,1	277,9	92,4
2025	439,5	66,5	274,8	98,2
<b>Německá část<sup>2)</sup></b>				
2015	564,8	64,5	345,9	154,4
2020	535,1	59,3	312,0	163,8
2025	505,6	52,7	281,0	171,9
<b>Polská část<sup>3)</sup></b>				
2015	512,3	72,7	358,3	81,3
2020	500,8	72,4	329,4	99,0
2025	487,3	67,2	307,3	112,8

<sup>1)</sup> zdroj: Projekce obyvatelstva v krajích a oblastech ČR do roku 2065 (ČSÚ, 2010); vypočteno bez vlivu migrace

<sup>2)</sup> zdroj: 5. Regionální prognóza obyvatelstva pro Svobodný stát Sasko do roku 2025, varianta 1

<sup>3)</sup> bez obcí Gozdnicza, Jawor, Bolków, Mściwojów, Paszowice

## Předpokládaný vývoj počtu obyvatel podle věkových skupin

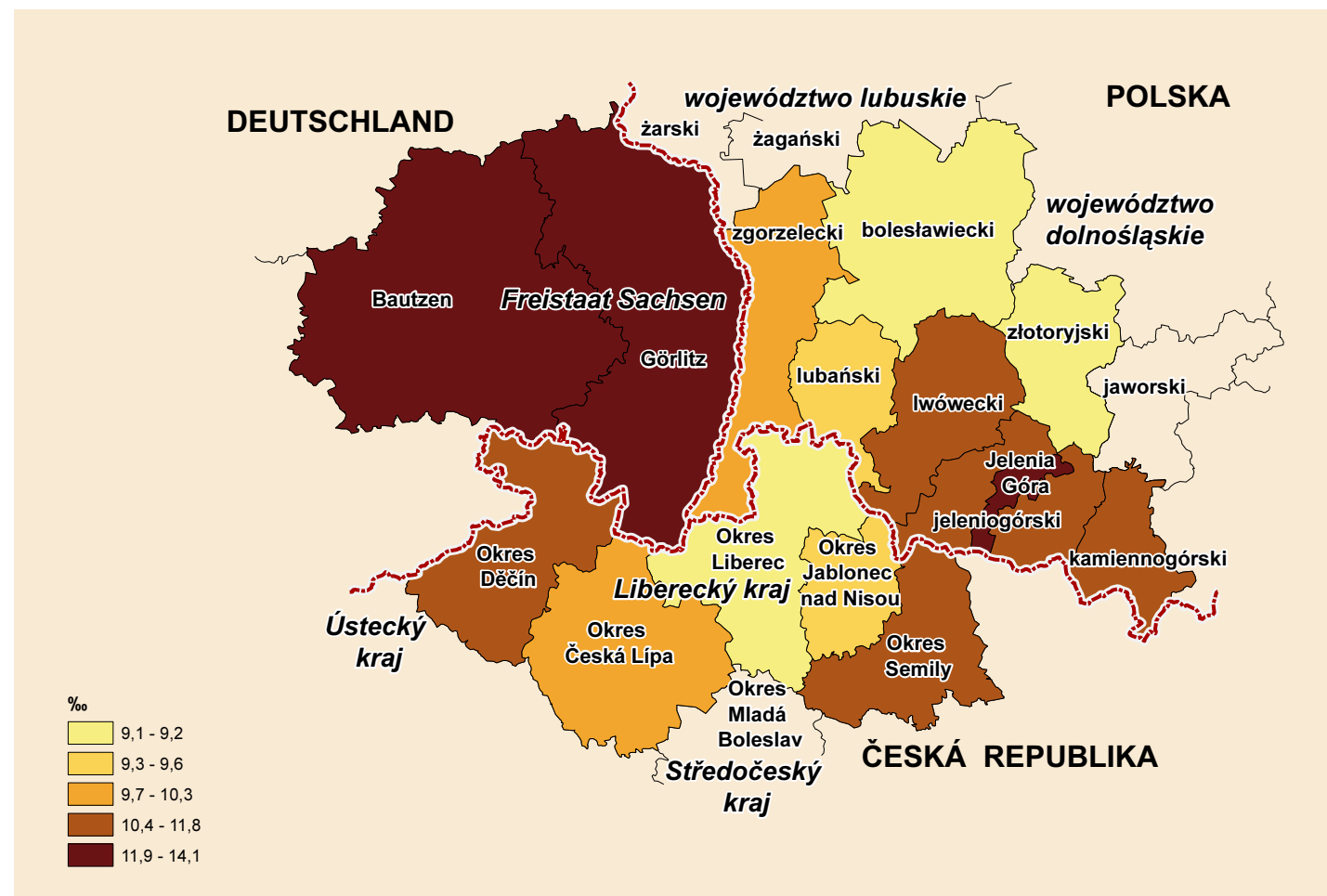




### Zemřelí na 1 000 obyvatel v roce 2010

Podle 10. revize Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů patří nemoci oběhové soustavy dlouhodobě k nejčastějším příčinám úmrtí. Nejinak je tomu i v případě jednotlivých členů Euroregionu Neisse-Nysa-Nisa. V roce 2009 bylo toto onemocnění příčinou úmrtí u 49,5 % zemřelých v euroregionu. Nejvyšší podíl zemřelých na nemoci oběhové soustavy na celkovém počtu zemřelých byl v roce 2009 vykázan na české straně euroregionu. Z celkového počtu 2 957 úmrtí připadlo na nemoci oběhové soustavy 51,3 %. Německá část zaznamenala 48,7 % úmrtí a polská část 49,0 % úmrtí v důsledku srdečních onemocnění. Mezi roky 1991 a 2009 se počet zemřelých na nemoci oběhové soustavy snížil v české (o 9,7 %) i německé části euroregionu (o 19,0 %). Na polské straně se situace zhoršila – v roce 2009 na nemoci oběhové soustavy zemřelo o 28,6 % osob více než v roce 2000.

Úmrtí spojená s nádorovými onemocněními (tzv. novotvary) jsou po nemocech oběhové soustavy druhou nejčastější příčinou úmrtí. V roce 2009 v souvislosti s tímto onemocněním zemřelo 1 527 obyvatel české části euroregionu (26,5 % všech zemřelých v této části euroregionu), 1 886 obyvatel německé části (24,7 %) a 1 426 obyvatel polské části (23,7 %). Z porovnání dostupných dat je patrné, že mezi roky 1991 a 2009 došlo k úbytku počtu zemřelých na nádorová onemoc-



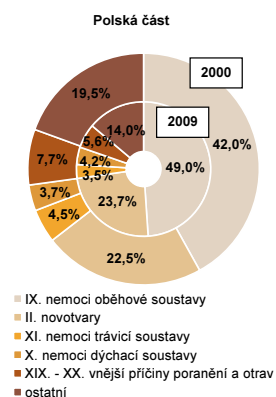
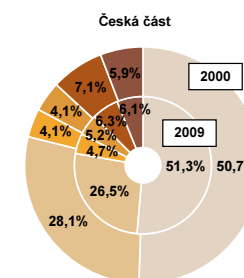
nění ve výši 0,3 % pouze na české straně euroregionu. Naopak v německé části se počet zemřelých v důsledku těchto cho-

rob navýšil o 3,7 % a i polská část mezi roky 2000 a 2009 zaznamenala nárůst těchto úmrtí ve výši 16,2 %.

# Obyvatelstvo

## Zemřelí podle příčin úmrtí v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

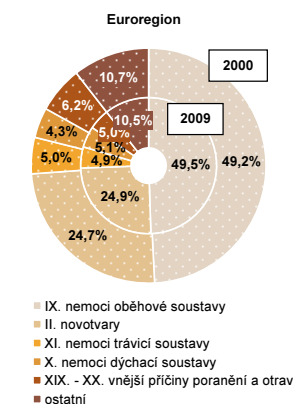
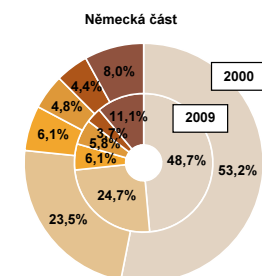
Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Zemřelí celkem	v tom podle třídy příčin úmrtí (podle 10. revize Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů) <sup>1)</sup>																		
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX - XX
			<b>Česká část</b>																		
Česká Lipa	1995	933	1	231	1	11	1	10	-	-	509	17	47	1	1	15	-	3	3	-	82
	2000	989	2	296	2	22	-	10	-	-	483	41	41	-	1	9	-	6	-	5	71
	2005	898	3	252	4	17	1	18	-	-	429	47	33	-	-	14	-	5	1	7	67
	2009	922	2	275	2	38	-	4	-	-	411	48	46	1	1	9	-	2	2	9	72
Jablonec nad Nisou	1995	980	-	242	1	8	1	3	-	-	532	19	33	-	1	22	-	10	1	-	107
	2000	939	-	254	3	14	-	12	-	-	487	49	38	-	-	19	-	5	2	2	54
	2005	862	4	211	-	12	2	25	-	-	425	36	45	-	-	13	-	1	-	5	83
	2009	912	9	241	1	9	-	6	-	-	473	48	48	1	1	11	-	2	1	1	60
Liberec	1995	1 720	6	469	4	23	-	14	-	-	936	44	80	-	-	29	-	4	3	4	104
	2000	1 764	3	535	4	26	-	25	-	-	878	66	65	-	-	29	-	3	-	4	126
	2005	1 667	8	467	1	17	4	32	-	-	852	88	77	-	2	14	-	7	-	13	85
	2009	1 670	19	451	1	31	4	10	-	-	883	71	69	2	-	17	-	4	1	18	89
Semily	1995	926	4	211	2	5	-	4	-	-	529	37	32	-	1	22	-	3	1	7	68
	2000	834	1	194	1	21	-	9	-	-	441	34	36	-	1	18	-	1	1	8	68
	2005	800	5	199	1	18	3	13	-	-	399	36	44	-	-	19	-	1	2	1	59
	2009	809	13	193	2	16	-	4	-	-	446	38	31	1	-	12	-	1	-	4	48
Děčín	1995	1 415	1	379	2	12	-	15	-	-	770	31	45	-	2	30	-	9	9	4	106
	2000	1 416	-	391	2	33	-	17	-	-	721	56	64	-	1	17	-	5	2	3	104
	2005	1 445	5	367	1	25	7	30	-	-	704	73	71	2	-	27	-	5	4	5	119
	2009	1 453	5	367	-	18	-	9	-	-	744	92	77	1	3	24	-	4	1	13	95
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>5 974</b>	<b>12</b>	<b>1 532</b>	<b>10</b>	<b>59</b>	<b>2</b>	<b>46</b>	-	-	<b>3 276</b>	<b>148</b>	<b>237</b>	<b>1</b>	<b>5</b>	<b>118</b>	-	<b>29</b>	<b>17</b>	<b>15</b>	<b>467</b>
<b>2000</b>	<b>5 942</b>	<b>6</b>	<b>1 670</b>	<b>12</b>	<b>116</b>	-	<b>73</b>	-	-	<b>3 010</b>	<b>246</b>	<b>244</b>	-	<b>3</b>	<b>92</b>	-	<b>20</b>	<b>5</b>	<b>22</b>	<b>423</b>	
<b>2005</b>	<b>5 672</b>	<b>25</b>	<b>1 496</b>	<b>7</b>	<b>89</b>	<b>17</b>	<b>118</b>	-	-	<b>2 809</b>	<b>280</b>	<b>270</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>87</b>	-	<b>19</b>	<b>7</b>	<b>31</b>	<b>413</b>	
<b>2009</b>	<b>5 766</b>	<b>48</b>	<b>1 527</b>	<b>6</b>	<b>112</b>	<b>4</b>	<b>33</b>	-	-	<b>2 957</b>	<b>297</b>	<b>271</b>	<b>6</b>	<b>5</b>	<b>73</b>	-	<b>13</b>	<b>5</b>	<b>45</b>	<b>364</b>	
			<b>Německá část</b>																		
Bautzen	1995	4 208	12	899	8	108	48	44	-	-	2 265	217	250	6	16	40	-	8	12	25	250
	2000	3 815	10	922	10	91	44	55	-	-	2 002	162	251	-	11	23	-	8	5	37	184
	2005	3 725	22	935	13	146	50	76	-	-	1 785	205	219	1	10	50	-	5	5	28	175
	2009	3 871	29	957	11	104	59	76	-	-	1 892	243	246	-	12	44	-	-	9	40	149
Görlitz	1995	4 250	7	919	9	123	42	44	-	-	2 331	224	228	3	5	36	1	8	10	22	238
	2000	3 684	13	841	6	105	46	63	-	-	1 985	198	208	-	5	36	-	7	2	25	144
	2005	3 707	20	915	11	162	95	72	-	-	1 794	183	216	-	15	53	-	1	5	24	141
	2009	3 777	29	929	12	138	81	72	-	-	1 829	203	220	-	8	75	-	4	7	39	131
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>8 458</b>	<b>19</b>	<b>1 818</b>	<b>17</b>	<b>231</b>	<b>90</b>	<b>88</b>	-	-	<b>4 596</b>	<b>441</b>	<b>478</b>	<b>9</b>	<b>21</b>	<b>76</b>	<b>1</b>	<b>16</b>	<b>22</b>	<b>47</b>	<b>488</b>
<b>2000</b>	<b>7 499</b>	<b>23</b>	<b>1 763</b>	<b>16</b>	<b>196</b>	<b>90</b>	<b>118</b>	-	-	<b>3 987</b>	<b>360</b>	<b>459</b>	-	<b>16</b>	<b>59</b>	-	<b>15</b>	<b>7</b>	<b>62</b>	<b>328</b>	
<b>2005</b>	<b>7 432</b>	<b>42</b>	<b>1 850</b>	<b>24</b>	<b>308</b>	<b>145</b>	<b>148</b>	-	-	<b>3 579</b>	<b>388</b>	<b>435</b>	<b>1</b>	<b>25</b>	<b>103</b>	-	<b>6</b>	<b>10</b>	<b>52</b>	<b>316</b>	
<b>2009</b>	<b>7 648</b>	<b>58</b>	<b>1 886</b>	<b>23</b>	<b>242</b>	<b>140</b>	<b>148</b>	-	-	<b>3 721</b>	<b>446</b>	<b>466</b>	-	<b>20</b>	<b>119</b>	-	<b>4</b>	<b>16</b>	<b>79</b>	<b>280</b>	
			<b>Polská část<sup>2)</sup></b>																		
Jelenia Góra, město	1995	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2000	923	4	181	-	13	5	11	-	-	336	42	64	-	-	13	-	1	3	147	53
	2005	912	5	253	2	20	6	10	-	-	391	46	53	1	1	4	-	1	3	65	51
	2009	1 049	7	279	3	21	9	14	-	-	452	45	43	1	1	5	-	-	1	94	74



- IX. nemoci oběhové soustavy
- II. novotvary
- XI. nemoci trávicí soustavy
- X. nemoci dýchací soustavy
- XIX. - XX. vnější příčiny poranění a otrav
- ostatní



Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Země celkem	v tom podle třídy příčin úmrtí (podle 10. revize Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů) <sup>1)</sup>																		
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX - XX
Bolesławiecki	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	759	8	165	-	12	7	12	-	-	341	25	35	-	2	10	-	2	3	73	64
	2005	819	3	218	-	10	5	7	-	-	370	38	35	-	2	11	-	-	1	39	80
	2009	873	3	219	2	19	8	9	-	-	424	29	33	-	2	5	-	6	6	47	61
Jeleniogórski	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	698	3	156	1	8	8	5	-	-	292	33	33	-	1	5	-	2	3	73	54
	2005	720	4	173	-	8	5	6	-	-	348	30	49	-	8	-	-	-	-	41	48
	2009	785	9	182	1	18	11	10	-	-	380	31	26	1	-	10	-	3	2	47	54
Kamienogórski	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	465	-	111	1	9	3	2	-	-	160	15	15	-	-	11	-	3	2	103	29
	2005	515	2	126	4	2	6	6	-	-	213	16	26	-	1	6	-	2	1	73	31
	2009	517	-	116	2	12	3	6	-	-	244	23	18	-	-	5	-	1	-	73	14
Lubański	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	585	-	127	-	9	5	2	-	-	281	16	21	-	-	5	-	3	1	67	48
	2005	635	3	159	1	4	2	6	-	-	323	17	29	-	-	7	-	5	2	27	50
	2009	678	2	156	3	12	1	2	-	-	388	15	18	-	-	6	-	1	4	39	31
Lwówecki	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	568	1	119	-	8	4	4	-	-	231	23	18	-	4	5	-	2	1	93	55
	2005	554	2	133	-	9	3	2	-	-	233	30	25	-	1	8	-	1	-	71	36
	2009	553	2	102	1	12	1	7	-	-	301	16	14	-	-	4	-	2	2	64	25
Zgorzelecki	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	971	10	239	2	17	7	2	-	-	422	38	41	-	2	8	1	5	3	102	72
	2005	992	9	262	2	12	15	12	-	-	452	48	44	-	-	11	-	2	-	56	67
	2009	1 014	8	234	2	14	4	8	-	-	485	53	46	-	2	7	-	2	1	96	52
Złotoryjski	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	479	3	129	-	5	3	3	-	-	226	10	20	-	-	8	-	4	1	24	43
	2005	435	3	100	1	-	-	7	-	-	230	23	17	-	-	3	-	-	1	13	37
	2009	543	1	138	-	10	2	6	-	-	270	39	14	-	1	6	-	3	1	26	26
<b>Celkem<sup>3)</sup></b>	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	5 448	29	1 227	4	81	42	41	-	-	2 289	202	247	-	9	65	1	22	17	682	418
	2005	5 582	31	1 424	10	65	42	56	-	-	2 560	248	278	1	5	58	-	11	8	385	400
	2009	6 012	32	1 426	14	118	39	62	-	-	2 944	251	212	2	6	48	-	18	17	486	337
			<b>Euroregion</b>																		
<b>Celkem</b>	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	18 889	58	4 660	32	393	132	232	-	-	9 286	808	950	-	28	216	1	57	29	766	1 169
	2005	18 686	98	4 770	41	462	204	322	-	-	8 948	916	983	4	32	248	-	36	25	468	1 129
	2009	19 426	138	4 839	43	472	183	243	-	-	9 622	994	949	8	31	240	-	35	38	610	981



- IX. nemoci oběhové soustavy
- II. novotvary
- XI. nemoci trávicí soustavy
- X. nemoci dýchací soustavy
- XIX. - XX. vnější příčiny poranění a otrav
- ostatní

<sup>1)</sup> viz metodické vysvětlivky

<sup>2)</sup> součet zemřelých podle jednotlivých příčin v roce 2000 se nerovná celkovému údaji, který zahrnuje i úmrtí s nezjištěnými příčinami

<sup>3)</sup> bez obcí Gozdńica, Jawor, Bolków, Mściwojów, Paszowice

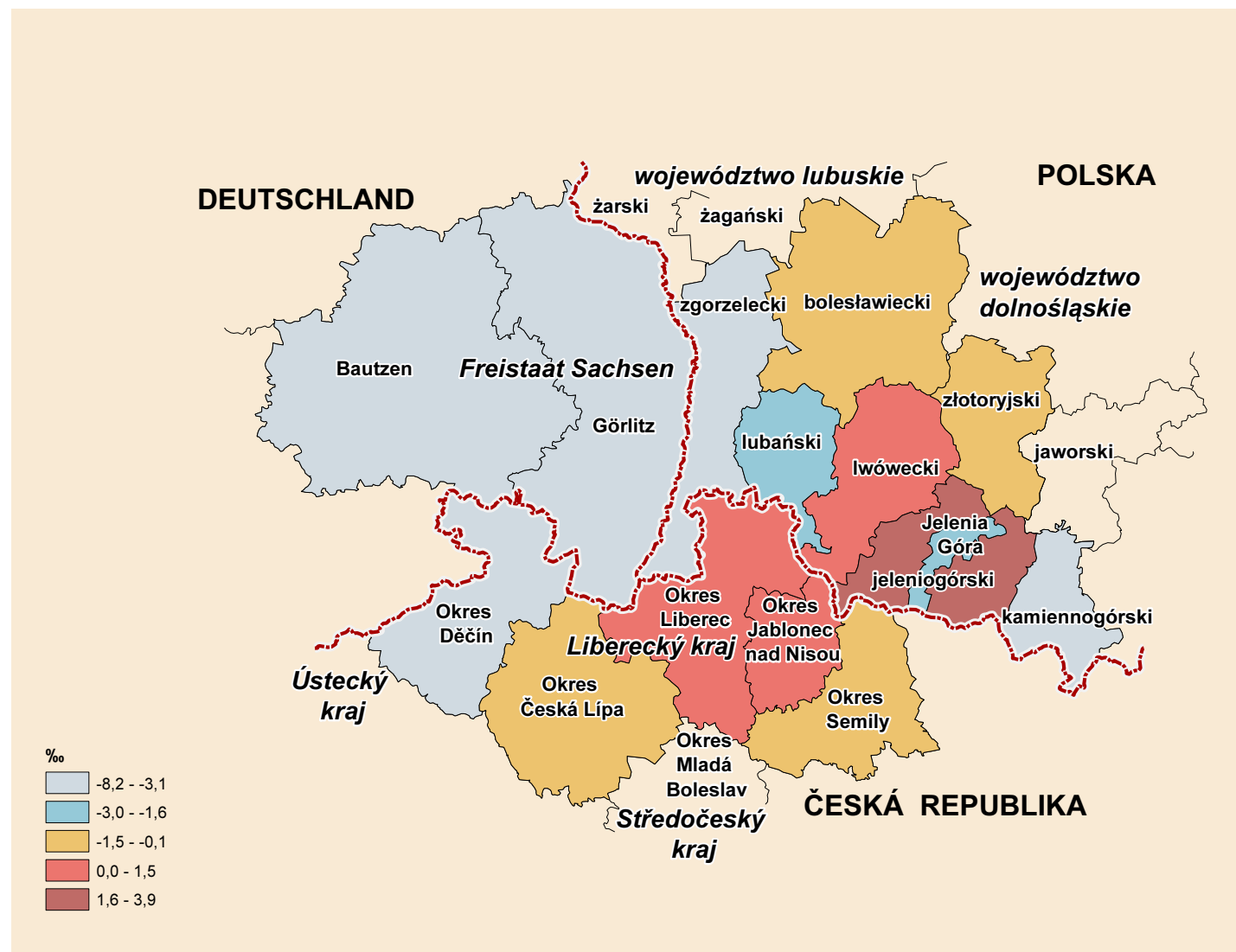
# Obyvatelstvo



Saldo migrace vyjadřuje rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých v rámci určitého území. V rámci stěhování přes hranice jednotlivých okresů euroregionu bylo v roce 2010 dosaženo ve všech částech uskupení záporného migračního salda. Převaha počtu vystěhovalých nad přistěhovalými byla nejmarkantnější na německé straně euroregionu, když činila -4 395 osob. Z dlouhodobého pohledu zaznamenává nejpříznivější vývoj migrace česká část euroregionu. Ve většině sledovaných let zde bylo dosaženo migračního přírůstku. Nejlépe se pak migrace vyvíjela v roce 2005, kdy přírůstek obyvatel v důsledku meziokresní migrace činil 1 731 osob.

Výsledek přeshraničního stěhování v úhrnu za celý euroregion vykazuje převážně kladné hodnoty. Pouze v roce 1991 a 2010 se z území euroregionu více osob vystěhovalo než přistěhovalo a proto bylo saldo zahraniční migrace záporné. Vyšší intenzita pohybu v euroregionu byla zjištěna v roce 1995 a 2005. Přírůstek přeshraniční migrace ve většině sledovaných let ovlivnil především vývoj tohoto typu stěhování v české části uskupení. Česká strana totiž zaznamenávala příliv zahraničních migrantů ve všech uvedených letech.

Přírůstek stěhováním přes hranice okresu na 1 000 obyvatel v roce 2010





## Zahranční stěhování v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Přistěhovalí			Vystěhovalí			Přírůstek stěhováním		
		celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel	celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel	celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel
<b>Česká část</b>										
Česká Lípa	1991	140	73	1,4	10	8	0,1	130	65	1,3
	1995	89	42	0,9	12	9	0,1	77	33	0,8
	2000	83	40	0,8	5	4	0,0	78	36	0,8
	2005	241	92	2,3	229	86	2,2	12	6	0,1
	2010	110	57	1,1	61	17	0,6	49	40	0,5
Jablonec nad Nisou	1991	66	32	0,7	1	1	0,0	65	31	0,7
	1995	51	25	0,6	-	-	-	51	25	0,6
	2000	54	23	0,6	2	2	0,0	52	21	0,6
	2005	615	270	7,0	115	53	1,3	500	217	5,7
	2010	155	76	1,7	111	40	1,2	44	36	0,5
Liberec	1991	39	14	0,2	77	46	0,5	-38	-32	-0,2
	1995	117	49	0,7	-	-	-	117	49	0,7
	2000	89	41	0,5	15	12	0,1	74	29	0,5
	2005	1 216	453	7,5	216	80	1,3	1 000	373	6,1
	2010	481	242	2,8	392	128	2,3	89	114	0,5
Semily	1991	60	29	0,8	1	1	0,0	59	28	0,8
	1995	47	22	0,6	-	-	-	47	22	0,6
	2000	39	26	0,5	7	2	0,1	32	24	0,4
	2005	146	60	2,0	157	45	2,1	-11	15	-0,1
	2010	74	42	1,0	79	33	1,1	-5	9	-0,1
Děčín	1991	77	32	0,6	1	-	-	76	32	0,6
	1995	152	63	1,1	13	8	0,1	139	55	1,0
	2000	105	47	0,8	13	10	0,1	92	37	0,7
	2005	687	242	5,1	717	264	5,3	-30	-22	-0,2
	2010	239	102	1,8	393	41	2,9	-154	61	-1,1
<b>Celkem</b>	1991	382	180	0,7	90	56	0,2	292	124	0,5
	1995	456	201	0,8	25	17	0,0	431	184	0,8
	2000	370	177	0,7	42	30	0,1	328	147	0,6
	2005	2 905	1 117	5,2	1 434	528	2,6	1 471	589	2,6
	2010	1 059	519	1,8	1 036	259	1,8	23	260	0,0
<b>Německá část</b>										
Bautzen	1991	517	171	1,3	806	34	2,1	-289	137	-0,8
	1995	1 551	454	4,1	632	54	1,7	919	400	2,5
	2000	1 135	320	3,1	779	171	2,1	356	149	1,0
	2005	842	247	2,4	644	169	1,9	198	78	0,6
	2010	595	232	1,8	596	192	1,8	-1	40	-0,0
Görlitz	1991	520	148	1,4	836	172	2,3	-316	-24	-0,9
	1995	3 815	897	11,1	543	83	1,6	3 272	814	9,5
	2000	1 147	436	3,5	1 217	290	3,7	-70	146	-0,2
	2005	1 002	470	3,3	1 324	526	4,4	-322	-56	-1,1
	2010	1 306	574	4,7	1 331	432	4,8	-25	142	-0,1
<b>Celkem</b>	1991	1 037	319	1,4	1 642	206	2,2	-605	113	-0,8
	1995	5 366	1 351	7,5	1 175	137	1,6	4 191	1 214	5,8
	2000	2 282	756	3,3	1 996	461	2,9	286	295	0,4
	2005	1 844	717	2,9	1 968	695	3,1	-124	22	-0,2
	2010	1 901	806	3,2	1 927	624	3,2	-26	182	-0,0
<b>Polská část</b>										
Jelenia Góra, město	1991	24	-	0,3	41	-	0,4	-17	-	-0,2
	1995	71	37	0,8	85	41	0,9	-14	-4	-0,2
	2000	31	16	0,3	118	74	1,3	-87	-58	-1,0
	2005	55	28	0,6	84	47	1,0	-29	-19	-0,3
	2010	57	26	0,7	109	66	1,3	-52	-40	-0,6

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Přistěhovalí			Vystěhovalí			Přírůstek stěhováním		
		celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel	celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel	celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel
Bolesławiecki	1991	16	-	0,2	28	-	0,3	-12	-	-0,1
	1995	30	14	0,3	66	34	0,7	-36	-20	-0,4
	2000	22	11	0,2	47	29	0,5	-25	-18	-0,3
	2005	14	5	0,2	50	26	0,6	-36	-21	-0,4
	2010	35	15	0,4	16	8	0,2	19	7	0,2
Jeleniogórski	1991	9	-	0,1	31	-	0,5	-22	-	-0,3
	1995	17	11	0,3	35	19	0,5	-18	-8	-0,3
	2000	13	6	0,2	31	17	0,5	-18	-11	-0,3
	2005	12	8	0,2	33	20	0,5	-21	-12	-0,3
	2010	29	14	0,5	33	18	0,5	-4	-4	-0,1
Kamienogórski	1991	1	-	0,0	4	-	0,1	-3	-	-0,1
	1995	1	-	0,0	15	5	0,3	-14	-5	-0,3
	2000	7	2	0,1	42	31	0,9	-35	-29	-0,7
	2005	12	5	0,3	31	15	0,7	-19	-10	-0,4
	2010	22	9	0,5	40	21	0,9	-18	-12	-0,4
Lubański	1991	13	-	0,2	17	-	0,3	-4	-	-0,1
	1995	19	5	0,3	35	21	0,6	-16	-16	-0,3
	2000	9	5	0,2	36	24	0,6	-27	-19	-0,5
	2005	7	3	0,1	34	21	0,6	-27	-18	-0,5
	2010	15	9	0,3	59	38	1,0	-44	-29	-0,8
Lwówecki	1991	2	-	0,0	11	-	0,2	-9	-	-0,2
	1995	12	5	0,2	18	11	0,3	-6	-6	-0,1
	2000	10	6	0,2	54	31	1,1	-44	-25	-0,9
	2005	10	6	0,2	26	12	0,5	-16	-6	-0,3
	2010	21	3	0,4	40	24	0,8	-19	-21	-0,4
Zgorzelecki	1991	12	-	0,1	57	-	0,6	-45	-	-0,4
	1995	14	7	0,1	42	25	0,4	-28	-18	-0,3
	2000	19	10	0,2	105	64	1,1	-86	-54	-0,9
	2005	26	15	0,3	104	59	1,1	-78	-44	-0,8
	2010	71	28	0,8	151	80	1,6	-80	-52	-0,9
Złotoryjski	1991	1	-	0,0	4	-	0,1	-3	-	-0,1
	1995	2	1	0,0	15	10	0,3	-13	-9	-0,3
	2000	12	7	0,3	12	10	0,3	-	-3	-
	2005	2	1	0,0	9	6	0,2	-7	-5	-0,2
	2010	13	7	0,3	20	10	0,4	-7	-3	-0,2
Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	1991	6	-	0,1	15	-	0,3	-9	-	-0,2
	1995	9	5	0,2	1	1	0,0	8	4	0,2
	2000	16	11	0,3	51	29	1,1	-35	-18	-0,7
	2005	9	5	0,2	29	13	0,6	-20	-8	-0,4
	2010	11	4	0,2	11	7	0,2	-	-3	-
<b>Celkem</b>	1991	84	-	0,1	208	-	0,3	-124	-	-0,2
	1995	175	85	0,3	312	167	0,5	-137	-82	-0,2
	2000	139	74	0,2	496	309	0,8	-357	-235	-0,6
	2005	147	76	0,3	400	219	0,7	-253	-143	-0,4
	2010	274	115	0,5	479	272	0,8	-205	-157	-0,4
<b>Euroregion</b>										
<b>Celkem</b>	1991	1 503	-	0,8	1 940	-	1,0	-437	-	-0,2
	1995	5 997	1 637	3,2	1 512	321	0,8	4 485	1 163	2,4
	2000	2 791	1 007	1,5	2 534	800	1,4	257	299	0,1
	2005	4 896	1 910	2,7	3 802	1 442	2,1	1 094	454	0,6
	2010	3 234	1 440	1,9	3 442	1 155	2,0	-208	442	-0,1

# Obyvatelstvo

## Stěhování přes hranice okresu v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu	Rok	Přistěhovalí			Vystěhovalí			Přírůstek stěhováním		
		celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel	celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel	celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel
<b>Česká část</b>										
Česká Lípa	1991	1 728	900	17,5	1 513	773	15,3	215	127	2,2
	1995	1 295	671	12,9	1 111	610	11,0	184	61	1,8
	2000	1 509	748	14,8	1 132	572	11,1	377	176	3,7
	2005	1 413	696	13,8	1 502	758	14,6	-89	-62	-0,9
	2010	1 325	718	12,7	1 405	734	13,5	-80	-16	-0,8
Jablonec nad Nisou	1991	1 135	600	12,9	1 011	556	11,5	124	44	1,4
	1995	862	458	9,7	759	391	8,5	103	67	1,2
	2000	753	368	8,5	642	336	7,3	111	32	1,3
	2005	1 581	786	17,9	1 086	577	12,3	495	209	5,6
	2010	1 323	657	14,6	1 311	676	14,5	12	-19	0,1
Liberec	1991	1 707	883	10,5	1 967	992	12,1	-260	-109	-1,6
	1995	1 464	734	9,0	1 235	652	7,6	229	82	1,4
	2000	1 368	703	8,4	1 334	698	8,2	34	5	0,2
	2005	2 893	1 343	17,8	1 760	863	10,8	1 133	480	7,0
	2010	2 529	1 278	14,9	2 399	1 114	14,1	130	164	0,8
Semily	1991	1 153	623	15,2	947	496	12,5	206	127	2,7
	1995	874	459	11,5	762	419	10,0	112	40	1,5
	2000	786	408	10,4	763	418	10,1	23	-10	0,3
	2005	1 000	485	13,4	1 115	550	14,9	-115	-65	-1,5
	2010	962	504	12,9	978	521	13,1	-16	-17	-0,2
Děčín	1991	1 590	774	11,9	1 497	756	11,2	93	18	0,7
	1995	1 196	606	8,9	1 242	646	9,3	-46	-40	-0,3
	2000	1 221	616	9,1	1 247	647	9,3	-26	-31	-0,2
	2005	1 851	846	13,8	1 544	562	11,5	307	284	2,3
	2010	1 527	746	11,3	2 084	875	15,4	-557	-129	-4,1
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>7 313</b>	<b>3 780</b>	<b>13,1</b>	<b>6 935</b>	<b>3 573</b>	<b>12,4</b>	<b>378</b>	<b>207</b>	<b>0,7</b>
	<b>1995</b>	<b>5 691</b>	<b>2 928</b>	<b>10,1</b>	<b>5 109</b>	<b>2 718</b>	<b>4,8</b>	<b>582</b>	<b>210</b>	<b>1,0</b>
	<b>2000</b>	<b>5 637</b>	<b>2 843</b>	<b>10,0</b>	<b>5 118</b>	<b>2 671</b>	<b>4,7</b>	<b>519</b>	<b>172</b>	<b>0,9</b>
	<b>2005</b>	<b>8 738</b>	<b>4 156</b>	<b>15,5</b>	<b>7 007</b>	<b>3 310</b>	<b>5,9</b>	<b>1 731</b>	<b>846</b>	<b>3,1</b>
	<b>2010</b>	<b>7 666</b>	<b>3 903</b>	<b>13,3</b>	<b>8 177</b>	<b>3 920</b>	<b>6,8</b>	<b>-511</b>	<b>-17</b>	<b>-0,9</b>
<b>Německá část</b>										
Bautzen	1991	4 421	1 910	11,5	10 258	4 546	26,6	-5 837	-2 636	-15,1
	1995	9 492	4 087	25,4	7 278	3 534	19,4	2 214	553	5,9
	2000	6 952	3 206	19,0	10 181	4 872	27,8	-3 229	-1 666	-8,8
	2005	6 185	2 822	17,9	9 102	4 409	26,4	-2 917	-1 587	-8,5
	2010	5 930	2 818	18,3	8 047	3 907	24,9	-2 117	-1 089	-6,5
Görlitz	1991	3 934	1 653	10,8	10 512	4 874	29,0	-6 578	-3 221	-18,1
	1995	7 817	2 754	22,7	7 035	3 167	20,5	782	-413	2,3
	2000	5 183	2 346	15,9	9 238	4 342	28,4	-4 055	-1 996	-12,4
	2005	5 352	2 558	17,8	8 360	4 055	27,9	-3 008	-1 497	-10,0
	2010	5 470	2 623	19,6	7 748	3 537	27,8	-2 278	-914	-8,2
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>8 355</b>	<b>3 563</b>	<b>11,2</b>	<b>20 770</b>	<b>9 420</b>	<b>27,8</b>	<b>-12 415</b>	<b>-5 857</b>	<b>-16,6</b>
	<b>1995</b>	<b>17 309</b>	<b>6 841</b>	<b>24,1</b>	<b>14 313</b>	<b>6 701</b>	<b>19,9</b>	<b>2 996</b>	<b>140</b>	<b>4,2</b>
	<b>2000</b>	<b>12 135</b>	<b>5 552</b>	<b>17,5</b>	<b>19 419</b>	<b>9 214</b>	<b>28,1</b>	<b>-7 284</b>	<b>-3 662</b>	<b>-10,5</b>
	<b>2005</b>	<b>11 537</b>	<b>5 380</b>	<b>17,9</b>	<b>17 462</b>	<b>8 464</b>	<b>27,1</b>	<b>-5 925</b>	<b>-3 084</b>	<b>-9,2</b>
	<b>2010</b>	<b>11 400</b>	<b>5 441</b>	<b>18,9</b>	<b>15 795</b>	<b>7 444</b>	<b>26,2</b>	<b>-4 395</b>	<b>-2 003</b>	<b>-7,3</b>

Okres, město s právy okresu	Rok	Přistěhovalí			Vystěhovalí			Přírůstek stěhováním		
		celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel	celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel	celkem	z toho ženy	na 1 000 obyvatel
<b>Polská část</b>										
Jelenia Góra, město	1991	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	702	372	7,8	840	405	9,4	-138	-33	-1,5
	2005	701	388	8,0	946	484	10,9	-245	-96	-2,8
	2010	813	429	9,7	979	499	11,6	-166	-70	-2,0
Bolesławiecki	1991	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	645	325	7,3	555	290	6,3	90	35	1,0
	2005	504	248	5,7	597	308	6,7	-93	-60	-1,0
	2010	549	297	6,2	619	318	6,9	-70	-21	-0,8
Jeleniogórski	1991	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	840	419	13,2	643	350	10,1	197	69	3,1
	2005	737	372	11,5	608	341	9,5	129	31	2,0
	2010	889	473	13,9	638	343	10,0	251	130	3,9
Kamiennogórski	1991	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	197	117	4,1	343	186	7,1	-146	-69	-3,0
	2005	144	72	3,0	319	168	6,8	-175	-96	-3,7
	2010	160	89	3,5	312	175	6,8	-152	-86	-3,3
Lubański	1991	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	296	149	5,0	401	221	6,8	-105	-72	-1,8
	2005	280	142	4,8	380	202	6,6	-100	-60	-1,7
	2010	304	168	5,4	419	256	7,4	-115	-88	-2,0
Lwówecki	1991	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	347	183	7,0	342	180	6,9	5	3	0,1
	2005	297	150	6,1	389	207	8,0	-92	-57	-1,9
	2010	348	187	7,4	352	188	7,4	-4	-1	-0,1
Zgorzelecki	1991	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	458	215	4,7	600	324	6,2	-142	-109	-1,5
	2005	395	205	4,1	531	284	5,6	-136	-79	-1,4
	2010	333	172	3,6	667	393	7,1	-334	-221	-3,6
Złotoryjski	1991	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	234	119	5,0	376	209	8,0	-142	-90	-3,0
	2005	214	109	4,6	319	169	6,9	-105	-60	-2,3
	2010	306	154	6,7	375	209	8,2	-69	-55	-1,5
<b>Celkem<sup>1)</sup></b>	<b>1991</b>	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	<b>1995</b>	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	<b>2000</b>	<b>3 719</b>	<b>1 899</b>	<b>6,3</b>	<b>4 100</b>	<b>2 165</b>	<b>6,9</b>	<b>-381</b>	<b>-266</b>	<b>-0,6</b>
	<b>2005</b>	<b>3 272</b>	<b>1 686</b>	<b>5,6</b>	<b>4 089</b>	<b>2 163</b>	<b>7,0</b>	<b>-817</b>	<b>-477</b>	<b>-1,4</b>
	<b>2010</b>	<b>3 702</b>	<b>1 969</b>	<b>6,5</b>	<b>4 361</b>	<b>2 381</b>	<b>7,6</b>	<b>-659</b>	<b>-412</b>	<b>-1,2</b>

<sup>1)</sup> bez obcí Gozdnicza, Jawor, Bolków, Mściwojów, Paszowice



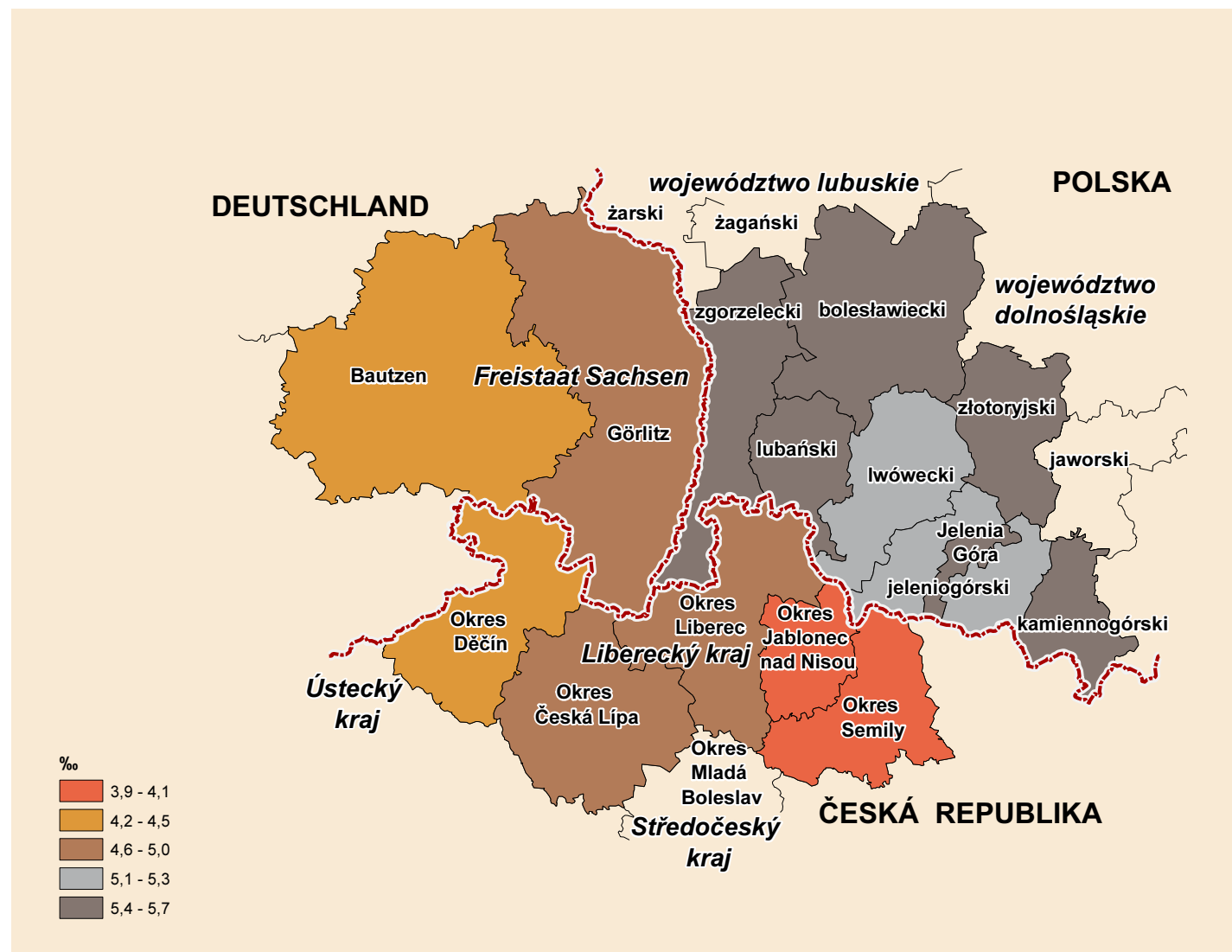


# Obyvatelstvo



V roce 2010 bylo v Euroregionu Neisse-Nyssa-Nisa uzavřeno celkem 8 372 sňatků, což je o 34,6 % méně než v roce 1991. V relativním vyjádření to znamenalo 6,7 sňatků na 1 000 obyvatel v roce 1991 a 4,8 sňatků v roce 2010. Z pohledu jednotlivých částí euroregionu pak k nejvýraznějšímu poklesu sňatečnosti mezi roky 1991 a 2010 došlo na německé straně (o 46,6 %). Česká část registrovala 39,2% a polská část 11,5% snížení počtu uzavřených manželství. V přepočtu na 1 000 obyvatel bylo v roce 2010 nejvíce sňatků uzavřeno na polské straně uskupení (5,4 ‰), nejméně v české části (4,4 ‰). V roce 1991 byla situace zcela opačná a největší počet manželství uzavřeli naopak obyvatelé české části euroregionu (7,4 ‰) a nejmenší pak v polské části (5,8 ‰). Úroveň rozvodovosti se v každé části euroregionu vyvíjela odlišně, obecně však není možné vysledovat jednoznačný vývojový trend. Počet rozvodů mezi roky 2000 a 2010 poklesl v německé (o 17,5 %) a české části (o 4,3 %). Naopak na polské straně euroregionu došlo ve stejném časovém horizontu k nárůstu rozvodovosti o 24,0 %. Počet rozvodů vyjádřený v přepočtu na 1 000 obyvatel dosáhl nejvyšší hodnoty jednoznačně v české části euroregionu, když se po celé sledované období pohyboval mezi 3,0 – 3,5 ‰. Podobných hodnot nabýval ukazatel v německé a polské části euroregionu, kde osciloval mezi 1,5 – 2,1 ‰.

Sňatky na 1 000 obyvatel v roce 2010





## Sňatky a rozvody v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Sňatky		Rozvody	
		celkem	na 1000 obyvatel	celkem	na 1000 obyvatel
<b>Česká část</b>					
Česká Lípa	1991	750	7,6	468	4,7
	1995	604	6,0	463	4,6
	2000	614	6,0	383	3,7
	2005	524	5,1	376	3,7
	2010	471	4,5	336	3,2
Jablonec nad Nisou	1991	594	6,7	342	3,9
	1995	467	5,3	335	3,8
	2000	485	5,5	249	2,8
	2005	433	4,9	272	3,1
	2010	356	3,9	282	3,1
Liberec	1991	1 279	7,8	500	3,1
	1995	873	5,3	569	3,5
	2000	985	6,0	515	3,2
	2005	965	5,9	524	3,2
	2010	794	4,7	566	3,3
Semily	1991	486	6,4	186	2,5
	1995	367	4,8	154	2,0
	2000	374	5,0	160	2,1
	2005	356	4,8	222	3,0
	2010	307	4,1	167	2,2
Děčín	1991	1 036	7,8	467	3,5
	1995	710	5,3	471	3,5
	2000	754	5,6	516	3,9
	2005	743	5,5	434	3,2
	2010	592	4,4	393	2,9
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>4 145</b>	<b>7,4</b>	<b>1 963</b>	<b>3,5</b>
	<b>1995</b>	<b>3 021</b>	<b>5,4</b>	<b>1 992</b>	<b>3,5</b>
	<b>2000</b>	<b>3 212</b>	<b>5,7</b>	<b>1 823</b>	<b>3,2</b>
	<b>2005</b>	<b>3 021</b>	<b>5,4</b>	<b>1 828</b>	<b>3,3</b>
	<b>2010</b>	<b>2 520</b>	<b>4,4</b>	<b>1 744</b>	<b>3,0</b>
<b>Německá část</b>					
Bautzen	1991	2 681	6,8	.	.
	1995	1 082	2,9	.	.
	2000	1 351	3,7	691	1,9
	2005	1 386	4,0	781	2,3
	2010	1 419	4,4	572	1,8
Görlitz	1991	2 459	6,7	.	.
	1995	1 080	3,1	.	.
	2000	1 095	3,4	598	1,8
	2005	1 223	4,1	510	1,7
	2010	1 324	4,7	491	1,8
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>5 140</b>	<b>6,7</b>	.	.
	<b>1995</b>	<b>2 162</b>	<b>3,0</b>	.	.
	<b>2000</b>	<b>2 446</b>	<b>3,5</b>	<b>1 289</b>	<b>1,9</b>
	<b>2005</b>	<b>2 609</b>	<b>4,0</b>	<b>1 291</b>	<b>2,0</b>
	<b>2010</b>	<b>2 743</b>	<b>4,6</b>	<b>1 063</b>	<b>1,8</b>
<b>Polská část</b>					
Jelenia Góra, město	1991	491	5,3	.	.
	1995	439	4,7	.	.
	2000	459	5,1	193	2,1
	2005	409	4,7	286	3,3
	2010	457	5,4	238	2,8

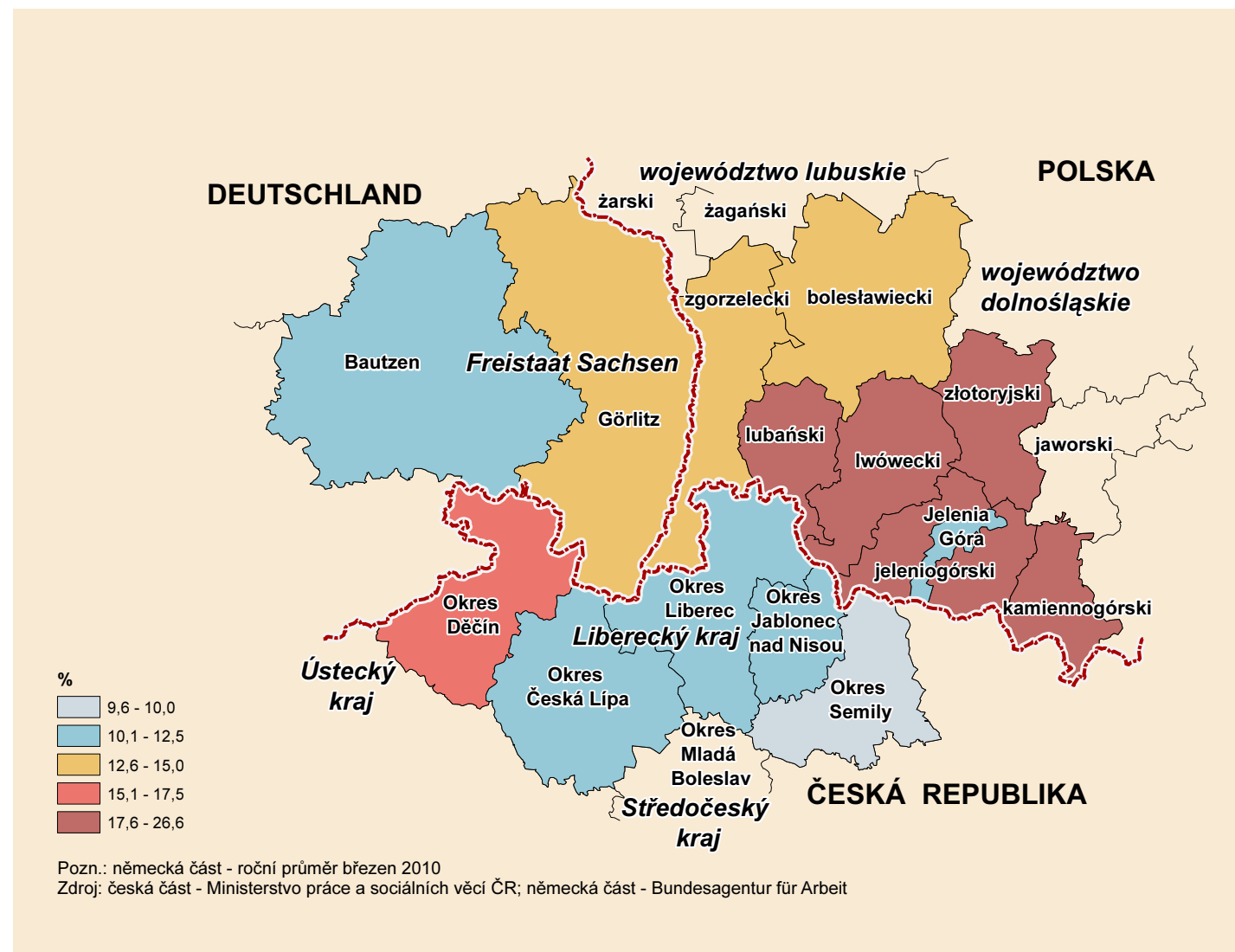
Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Sňatky		Rozvody	
		celkem	na 1000 obyvatel	celkem	na 1000 obyvatel
Bolesławiecki	1991	530	6,0	.	.
	1995	517	5,7	.	.
	2000	507	5,7	126	1,4
	2005	451	5,1	188	2,1
	2010	482	5,4	162	1,8
Jeleniogórski	1991	346	5,1	.	.
	1995	292	4,3	.	.
	2000	328	5,1	156	2,3
	2005	304	4,8	84	1,3
	2010	334	5,2	108	1,7
Kamiennogórski	1991	350	6,9	.	.
	1995	285	5,7	.	.
	2000	249	5,2	51	1,1
	2005	244	5,2	82	1,7
	2010	247	5,4	95	2,1
Lubański	1991	349	5,7	.	.
	1995	323	5,3	.	.
	2000	333	5,7	95	1,6
	2005	285	4,9	129	2,2
	2010	308	5,4	123	2,2
Lwówecki	1991	315	6,0	.	.
	1995	251	4,8	.	.
	2000	262	5,3	56	1,1
	2005	222	4,6	99	2,0
	2010	242	5,1	71	1,5
Zgorzelecki	1991	565	5,6	.	.
	1995	542	5,3	.	.
	2000	524	5,4	153	1,6
	2005	456	4,8	256	2,7
	2010	535	5,7	206	2,2
Złotoryjski	1991	286	5,9	.	.
	1995	237	4,9	.	.
	2000	271	5,8	50	1,1
	2005	236	5,1	104	2,2
	2010	248	5,4	88	1,9
Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	1991	282	5,8	.	.
	1995	224	4,5	.	.
	2000	255	5,3	.	.
	2005	263	5,6	.	.
	2010	256	5,5	.	.
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>3 514</b>	<b>5,8</b>	.	.
	<b>1995</b>	<b>3 110</b>	<b>5,1</b>	.	.
	<b>2000</b>	<b>3 188</b>	<b>5,4</b>	<b>880</b>	<b>1,5</b>
	<b>2005</b>	<b>2 870</b>	<b>4,9</b>	<b>1 228</b>	<b>2,1</b>
	<b>2010</b>	<b>3 109</b>	<b>5,4</b>	<b>1 091</b>	<b>1,9</b>
<b>Euroregion</b>					
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>12 799</b>	<b>6,7</b>	.	.
	<b>1995</b>	<b>8 293</b>	<b>4,4</b>	.	.
	<b>2000</b>	<b>8 846</b>	<b>4,8</b>	<b>3 992</b>	<b>2,2</b>
	<b>2005</b>	<b>8 500</b>	<b>4,8</b>	<b>4 347</b>	<b>2,4</b>
	<b>2010</b>	<b>8 372</b>	<b>4,8</b>	<b>3 898</b>	<b>2,2</b>

# Trh práce



Hodnocení nezaměstnanosti v jednotlivých částech Euroregionu Neisse-Nysa-Nisa je do jisté míry ovlivněno rozdílnou metodikou, základní tendence jsou však z údajů patrné. K 31. 12. 2010 bylo na úřadech práce na české, polské a německé straně euroregionu evidováno v úhrnu 108 139 uchazečů o zaměstnání a ve srovnání se stavem na konci roku 2000 tak byl zaznamenán zřetelný pokles o 35 673 nezaměstnaných (24,8 %). Tuto pozitivní situaci ovlivnily výsledky v německé a polské části euroregionu – v prvním případě se jednalo o pokles ve výši 44,6 % (30 910 osob), ve druhém o snížení ve výši 35,2 % (18 102 osob). Česká část euroregionu tak byla jedinou částí, ve které počet nezaměstnaných ve sledovaném období 2000 – 2010 vzrostl, a to o významných 13 339 osob (57,9 %).

Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. 2010





## Nezaměstnanost v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa (k 31.12.)

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Nezaměstnaní celkem	z toho			Míra nezaměstnanosti (v %)	
			ve věkové skupině				dlouhodobě nezaměstnaní
			0 - 24 let	25 - 54 let	55 a více let		
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>							
Česká Lipa	2000	3 719	896	2 648	175	1 093	6,7
	2005	5 061	963	3 463	635	1 791	8,0
	2010	6 937	1 132	4 660	1 145	2 355	12,4
Jablonec nad Nisou	2000	2 180	754	1 354	72	696	4,9
	2005	3 256	710	2 267	279	1 261	6,6
	2010	4 962	859	3 386	717	1 707	10,0
Liberec	2000	5 727	1 351	4 118	258	2 032	7,3
	2005	7 673	1 394	5 232	1 047	3 014	8,2
	2010	9 799	1 666	6 459	1 674	3 244	10,1
Semily	2000	2 390	704	1 586	100	797	6,1
	2005	2 933	529	2 051	353	1 033	7,4
	2010	3 955	613	2 689	653	1 285	9,6
Děčín	2000	9 028	2 400	6 277	351	4 104	13,6
	2005	11 000	2 244	7 565	1 191	5 380	15,1
	2010	10 730	1 849	7 223	1 658	4 348	15,7
<b>Celkem</b>	<b>2000</b>	<b>23 044</b>	<b>6 105</b>	<b>15 983</b>	<b>956</b>	<b>8 722</b>	.
	<b>2005</b>	<b>29 923</b>	<b>5 840</b>	<b>20 578</b>	<b>3 505</b>	<b>12 479</b>	.
	<b>2010</b>	<b>36 383</b>	<b>6 119</b>	<b>24 417</b>	<b>5 847</b>	<b>12 939</b>	.
<b>Německá část<sup>2)</sup></b>							
Bautzen	2000	35 598	4 294	23 708	7 596	13 784	18,7
	2005	33 057	4 830	24 054	4 173	.	18,3
	2010	18 934	1 887	12 781	4 266	.	11,2
Görlitz	2000	33 780	3 705	23 674	6 401	11 976	20,8
	2005	33 033	3 301	25 317	4 415	.	21,8
	2010	19 534	1 807	13 639	4 088	.	14,2
<b>Celkem</b>	<b>2000</b>	<b>69 378</b>	<b>7 999</b>	<b>47 382</b>	<b>13 997</b>	<b>25 760</b>	.
	<b>2005</b>	<b>66 090</b>	<b>8 131</b>	<b>49 371</b>	<b>8 588</b>	.	.
	<b>2010</b>	<b>38 468</b>	<b>3 694</b>	<b>26 420</b>	<b>8 354</b>	.	.
<b>Polská část<sup>3)</sup></b>							
Jelenia Góra, město	2000	5 627	1 263	4 243	121	.	.
	2005	4 637	597	3 562	478	1 632	12,6
	2010	4 045	479	2 800	766	912	10,9
Bolesławiecki	2000	8 886	2 449	6 295	142	.	.
	2005	7 066	1 627	5 073	366	3 056	22,4
	2010	4 552	1 056	3 003	493	923	14,9
Jeleniogórski	2000	5 486	1 283	4 105	98	.	.
	2005	5 055	770	3 899	386	2 195	25,1
	2010	4 414	551	3 174	689	1 231	22,9

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Nezaměstnaní celkem	z toho			Míra nezaměstnanosti (v %)	
			ve věkové skupině				dlouhodobě nezaměstnaní
			0 - 24 let	25 - 54 let	55 a více let		
Kamiennogórski	2000	5 304	1 421	3 805	78	.	.
	2005	4 306	844	3 225	237	1 635	27,0
	2010	3 323	584	2 305	434	848	22,1
Lubański	2000	6 458	1 696	4 671	91	.	.
	2005	5 579	1 111	4 169	299	2 390	29,0
	2010	4 683	868	3 242	573	1 458	24,7
Lwówecki	2000	5 887	1 361	4 412	114	.	.
	2005	5 044	939	3 791	314	2 309	32,5
	2010	3 754	671	2 643	440	942	24,7
Zgorzelecki	2000	8 132	2 544	5 450	138	.	.
	2005	8 286	1 855	5 955	476	4 409	22,0
	2010	4 334	831	2 931	572	1 239	13,2
Złotoryjski	2000	5 610	1 554	3 977	79	.	.
	2005	5 672	1 178	4 225	269	2 866	33,4
	2010	4 183	881	2 821	481	1 293	26,6
<b>Celkem</b>	<b>2000</b>	<b>51 390</b>	<b>13 571</b>	<b>36 958</b>	<b>861</b>	.	.
	<b>2005</b>	<b>45 645</b>	<b>8 921</b>	<b>33 899</b>	<b>2 825</b>	<b>20 492</b>	.
	<b>2010</b>	<b>33 288</b>	<b>5 921</b>	<b>22 919</b>	<b>4 448</b>	<b>8 846</b>	.
<b>Euroregion</b>							
<b>Celkem</b>	<b>2000</b>	<b>143 812</b>	<b>27 675</b>	<b>100 323</b>	<b>15 814</b>	.	.
	<b>2005</b>	<b>141 658</b>	<b>22 892</b>	<b>103 848</b>	<b>14 918</b>	.	.
	<b>2010</b>	<b>108 139</b>	<b>15 734</b>	<b>73 756</b>	<b>18 649</b>	.	.

<sup>1)</sup> podle územní struktury v daném roce

<sup>2)</sup> součty jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů; zdroj: Bundesagentur für Arbeit; údaje roku 2000 a 2005 z ledna 2011, údaje roku 2010 z března 2011

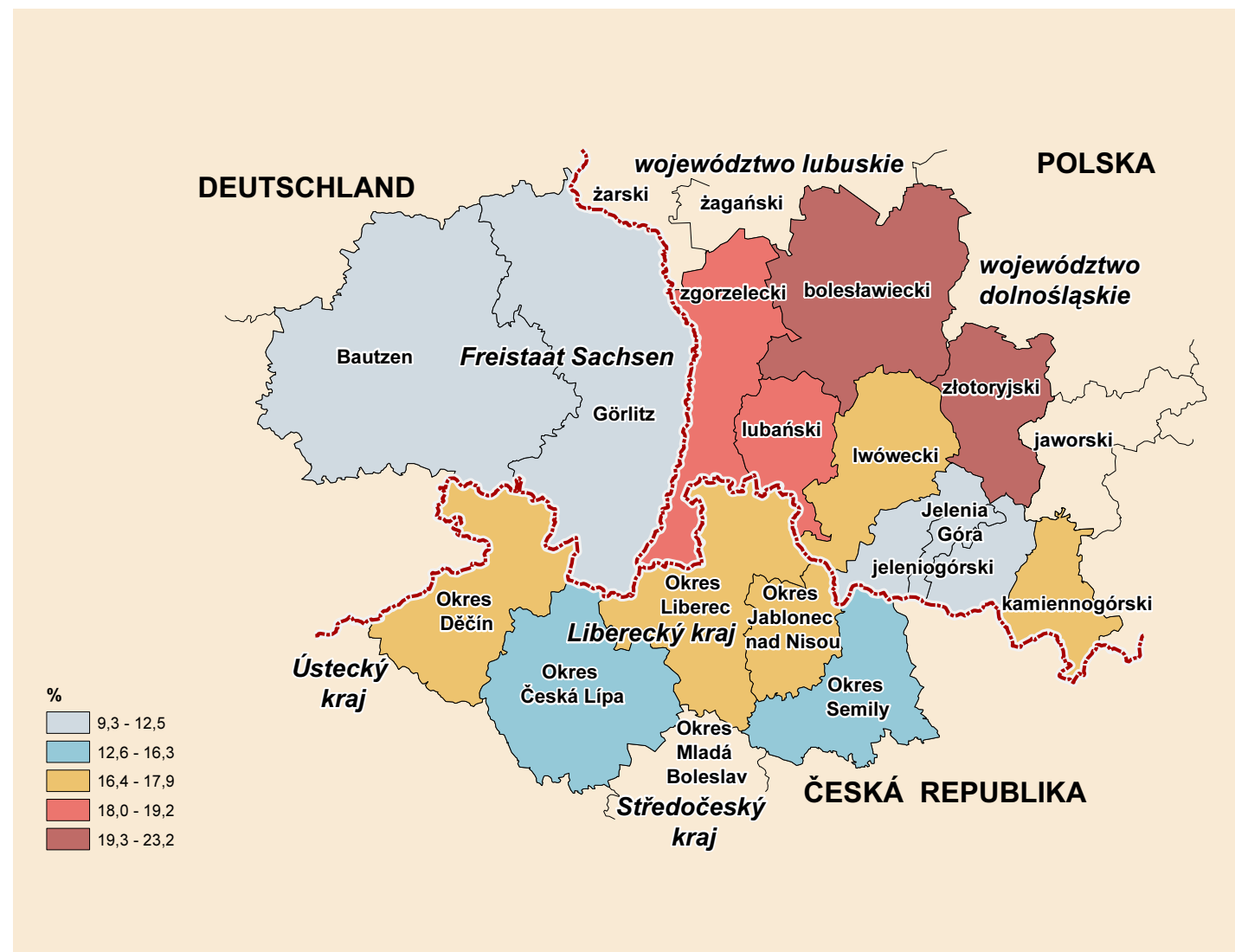
<sup>3)</sup> bez obcí Gozdznica, Jawor, Bolków, Mściwojów, Paszowice

# Trh práce



Z hlediska věku byla mezi nezaměstnanými v euroregionu ve všech sledovaných letech nejpočetněji zastoupena skupina 25 – 55letých osob. V roce 2010 tvořila 68,2 % všech nezaměstnaných euroregionu. Stejná struktura nezaměstnaných byla zjištěna ve všech částech uskupení. Zatímco v německé části euroregionu se mezi rokem 2000 a 2010 snížil počet nezaměstnaných ve všech uvedených věkových skupinách, česká část euroregionu zaznamenala opačný vývoj a nezaměstnanost ve všech věkových kategoriích rostla. Počet nezaměstnaných ve věku 55 a více let dokonce ve sledovaném období vzrostl více než šestkrát. Polská strana v roce 2010 oproti roku 2000 evidovala méně uchazečů do 25 let a ve věku 25 – 55 let. Naopak počet nezaměstnaných starších 55 let v této části euroregionu vzrostl více než pětinašobně.

Podíl nezaměstnaných ve věku do 24 let na jejich celkovém počtu k 31. 12. 2010

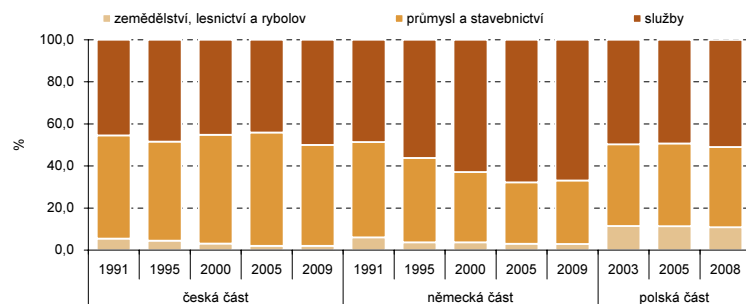




## Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa\*)

Charakteristickým rysem struktury zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti je dlouhodobý pokles počtu osob pracujících v primárním sektoru, tj. v oblasti zemědělství, lesnictví a rybolovu. Tento trend je možné sledovat u všech členů Euroregionu Neisse-Nysa-Nisa. Úroveň zaměstnanosti v průmyslu je ovlivněna specifiky daného regionu. Zatímco v polské části euroregionu počet osob pracujících v průmyslu roste, německá část zaznamenávala víceméně pokles zaměstnaných v tomto odvětví. Vývoj v české části euroregionu do jisté míry vykazuje rostoucí trend, ovšem v posledním sledovaném roce, tj. roce 2009 dochází k poklesu zaměstnanosti v průmyslu. Tuto skutečnost mohla způsobit hospodářská krize, která v té době zasáhla nejen Českou republiku. Obecně se jako hlavní cíl v otázce zaměstnanosti požaduje zvyšování počtu osob pracujících v terciární sféře (tzn. odvětví služeb), a to na úkor zaměstnanosti v průmyslu a zemědělství. Z údajů za jednotlivé části euroregionu však vyplývá, že zaměstnanost obyvatel ve službách ve sledovaných letech poměrně výrazně kolísala, výjimkou je snad jen polská část uskupení. Pokud však porovnáme pouze krajní roky uvedené časové řady, zaměstnanost v terciární sféře doznala nárůstu ve všech částech euroregionu, tj. v letech 1991 a 2009 v německé části o 5,5 % a v české o 3,4 %. Polská strana mezi roky 2003 a 2008 zaznamenala 7,7% nárůst zaměstnanosti ve službách.

### Struktura zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti



Okres, město s právy okresu	Rok	Zaměstnaní celkem (v tis.)	v tom podle odvětví ekonomické činnosti		
			zemědělství, lesnictví a rybolov	průmysl a stavebnictví	služby
			A, B	C, D, E, F	G - Q
<b>Česká část</b>					
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>209,8</b>	<b>11,3</b>	<b>103,0</b>	<b>95,5</b>
	<b>1995</b>	<b>211,7</b>	<b>9,3</b>	<b>99,7</b>	<b>102,6</b>
	<b>2000</b>	<b>201,9</b>	<b>6,1</b>	<b>104,4</b>	<b>91,4</b>
	<b>2005</b>	<b>201,7</b>	<b>3,9</b>	<b>108,7</b>	<b>89,0</b>
	<b>2009</b>	<b>197,3</b>	<b>3,8</b>	<b>94,8</b>	<b>98,7</b>
<b>Německá část</b>					
Bautzen	1991	163,0	10,3	74,5	78,2
	1995	145,4	4,7	60,2	80,5
	2000	149,0	4,7	52,7	91,5
	2005	138,2	3,8	43,1	91,3
	2009	137,9	3,9	44,1	89,9
Görlitz	1991	160,3	9,2	72,0	79,1
	1995	123,4	5,2	47,4	70,8
	2000	122,7	5,2	38,0	79,6
	2005	110,7	3,4	29,7	77,6
	2009	110,0	3,3	30,6	76,2
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>323,3</b>	<b>19,5</b>	<b>146,5</b>	<b>157,3</b>
	<b>1995</b>	<b>268,8</b>	<b>9,9</b>	<b>107,6</b>	<b>151,4</b>
	<b>2000</b>	<b>271,7</b>	<b>9,9</b>	<b>90,7</b>	<b>171,1</b>
	<b>2005</b>	<b>248,9</b>	<b>7,3</b>	<b>72,8</b>	<b>168,8</b>
	<b>2009</b>	<b>247,9</b>	<b>7,1</b>	<b>74,8</b>	<b>166,0</b>
<b>Polská část<sup>1)</sup></b>					
Jelenia Góra, město	2003	22,9	0,2	7,5	15,3
	2005	23,7	0,2	8,3	15,1
	2008	25,1	0,2	8,3	16,7
Bolesławiecki	2003	17,5	3,4	6,2	7,9
	2005	18,5	3,4	7,4	7,7
	2008	20,6	3,4	8,9	8,3
Jeleniogórski	2003	10,3	1,0	4,2	5,1
	2005	10,2	1,0	4,0	5,2
	2008	10,5	1,1	4,1	5,4
Kamienogórski	2003	8,6	1,2	3,9	3,6
	2005	9,1	1,1	4,2	3,7
	2008	8,9	1,1	3,9	3,8
Lubański	2003	10,0	1,4	3,5	5,2
	2005	9,9	1,4	3,3	5,3
	2008	10,1	1,4	3,2	5,6
Lwówecki	2003	7,7	1,7	2,4	3,6
	2005	8,0	1,8	2,6	3,6
	2008	9,0	1,8	3,5	3,7
Zgorzelecki	2003	25,2	1,4	13,1	10,7
	2005	23,7	1,3	11,9	10,5
	2008	23,6	1,3	10,4	11,8
Złotoryjski	2003	8,3	2,3	2,3	3,7
	2005	8,2	2,4	2,1	3,7
	2008	8,2	2,3	2,1	3,8
<b>Celkem</b>	<b>2003</b>	<b>110,4</b>	<b>12,6</b>	<b>42,9</b>	<b>54,9</b>
	<b>2005</b>	<b>111,3</b>	<b>12,6</b>	<b>43,8</b>	<b>54,9</b>
	<b>2008</b>	<b>116,0</b>	<b>12,5</b>	<b>44,3</b>	<b>59,1</b>

<sup>1)</sup> údaje podle polského členění činností (Polska Klasyfikacja Działalności 2004); česká a německá část podle WZ 2003

<sup>2)</sup> včetně soukromých zemědělců, ekonomických subjektů s 9 a více zaměstnanci, bez obcí Gozdnicza, Jawor, Bolków,

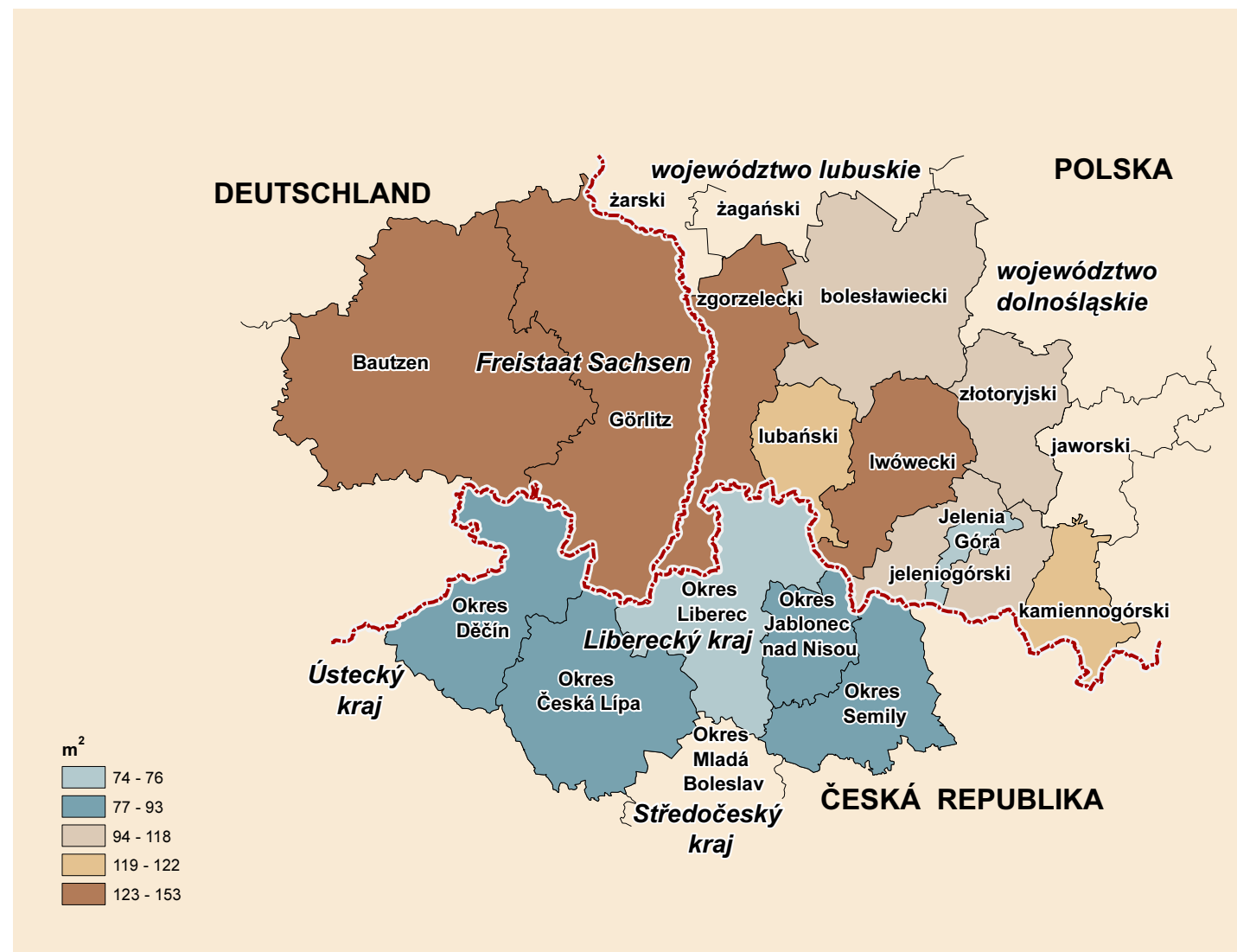
# Životní úroveň



Bytová výstavba v Euroregionu Neisse-Ny-sa-Nisa zaznamenala mezi roky 2000 a 2010 poměrně významný pokles, a to o 17,9 % v případě budov a o 33,0 % v případě bytů. Podstatný vliv na tento výsledek měla především klesající investiční aktivita na německé straně euroregionu. Zatímco v roce 2000 bylo v okresech německé části uskupení realizováno 2 342 budov a 2 637 bytů, v roce 2010 bylo dokončeno již jen 839 budov a 427 bytů.

Opačnou situaci je možné sledovat jak v české, tak polské části euroregionu. Zájem o bytovou výstavbu v české části reprezentovalo v roce 2010 celkem 1 034 dokončených budov a 1 433 dokončených bytů, tj. o 71,5 % budov a o 17,6 bytů více než v roce 2000. V polských okresech bylo v roce 2010 dokončeno o téměř 60,0 % budov a o 44,8 % bytů více než v roce 2000.

Průměrná obytná plocha dokončeného bytu v roce 2010







## Bytová výstavba v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Budovy celkem	Byty celkem	Plocha (v 1 000 m <sup>2</sup> )		Předpokládané náklady (v 1 000 €)	Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Budovy celkem	Byty celkem	Plocha (v 1 000 m <sup>2</sup> )		Předpokládané náklady (v 1 000 €)
				užitková	obytná						užitková	obytná	
<b>Česká část</b>													
Česká Lípa	1995	.	.	.	.	.	Bolesławiecki	1995	.	78	.	8	.
	2000	98	126	15	10	5 662	2000	267	405	.	35	.	
	2005	89	129	14	11	8 089	2005	161	230	.	24	.	
	2010	152	156	19	14	16 353	2010	338	313	.	37	.	
							Jeleniogórski	1995	.	96	.	9	.
Jablonec nad Nisou	1995	.	.	.	.	.	2000	35	54	.	5	.	
	2000	101	263	19	13	10 330	2005	137	150	.	19	.	
	2005	102	242	21	15	12 778	2010	180	285	.	33	.	
	2010	191	230	26	21	25 364	Kamiennogórski	1995	.	19	.	2	.
Liberec	1995	.	.	.	.	.	2000	27	86	.	7	.	
	2000	202	460	45	29	23 325	2005	41	45	.	6	.	
	2005	216	425	42	28	31 086	2010	100	58	.	7	.	
	2010	341	623	62	46	60 842	Lubański	1995	.	19	.	2	.
Semily	1995	.	.	.	.	.	2000	51	53	.	5	.	
	2000	111	152	21	12	6 772	2005	68	66	.	9	.	
	2005	131	337	31	21	16 452	2010	70	82	.	10	.	
	2010	185	247	31	23	28 233	Lwówecki	1995	.	78	.	6	.
Děčín	1995	.	.	.	.	.	2000	22	34	.	4	.	
	2000	91	218	19	12	8 547	2005	60	33	.	4	.	
	2005	122	170	19	13	11 419	2010	62	44	.	6	.	
	2010	165	177	23	15	18 000	Zgorzelecki	1995	.	336	.	20	.
<b>Celkem</b>	1995	.	.	.	.	.	2000	225	124	.	11	.	
	2000	603	1 219	119	76	54 637	2005	156	113	.	15	.	
	2005	660	1 303	127	88	79 824	2010	169	118	.	18	.	
	2010	1 034	1 433	161	119	148 792	Złotoryjski	1995	.	5	.	1	.
<b>Německá část</b>													
Bautzen	1995	1 352	1 663	192	162	358 557	2000	32	48	.	5	.	
	2000	1 403	1 584	181	154	381 174	2005	87	52	.	8	.	
	2005	850	536	83	67	145 645	2010	78	85	.	10	.	
	2010	449	267	59	39	96 138	Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	1995	.	14	.	1	.
Görlitz	1995	754	729	142	68	238 412	2000	14	43	.	4	.	
	2000	939	1 053	52	95	186 053	2005	42	33	.	5	.	
	2005	325	182	41	23	71 177	2010	52	73	.	7	.	
	2010	390	160	59	22	82 843	<b>Celkem</b>	1995	.	864	.	63	.
<b>Celkem</b>	1995	2 106	2 392	334	230	596 969	2000	711	930	.	83	.	
	2000	2 342	2 637	232	249	567 227	2005	854	936	.	109	.	
	2005	1 175	718	124	90	216 822	2010	1 130	1 347	.	151	.	
	2010	839	427	118	61	178 981	<b>Euroregion</b>						
<b>Polská část</b>													
Jelenia Góra, město	1995	.	219	.	14	.	<b>Celkem</b>	1995	.	.	.	408	.
	2000	38	83	.	7	.	2000	3 656	4 786	.	287	.	
	2005	102	214	.	19	.	2005	2 689	2 957	.	331	.	
	2010	81	289	.	22	.	2010	3 003	3 207	.		.	

# Životní úroveň

## Byty a obytná plocha v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu	Rok	Byty		Obytná plocha	
		celkem	na 1 000 obyvatel	celkem (v 1 000 m <sup>2</sup> )	na 1 byt (v m <sup>2</sup> )
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>					
Česká Lípa	1991	34 308	351	1 621	47
	2001	37 227	372	1 840	49
Jablonec nad Nisou	1991	33 023	378	1 570	48
	2001	34 259	395	1 618	47
Liberec	1991	60 614	373	2 766	46
	2001	62 499	389	3 008	48
Semily	1991	27 418	364	1 341	49
	2001	27 845	372	1 444	52
Děčín	1991	48 118	365	2 253	47
	2001	50 065	387	2 447	49
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>203 481</b>	<b>367</b>	<b>9 551</b>	<b>47</b>
	<b>2001</b>	<b>211 895</b>	<b>384</b>	<b>10 357</b>	<b>49</b>
<b>Německá část</b>					
Bautzen	1991	.	.	.	.
	1995	159 110	425	11 377	72
	2000	168 812	464	12 356	73
	2005	166 490	486	12 406	75
	2010	163 636	509	12 369	76
Görlitz	1991	.	.	.	.
	1995	156 744	457	11 225	72
	2000	163 860	507	11 861	72
	2005	161 440	542	11 813	73
	2010	158 664	573	11 715	74
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>.</b>	<b>.</b>	<b>.</b>	<b>.</b>
	<b>1995</b>	<b>315 854</b>	<b>440</b>	<b>22 602</b>	<b>72</b>
	<b>2000</b>	<b>332 672</b>	<b>484</b>	<b>24 218</b>	<b>73</b>
	<b>2005</b>	<b>327 930</b>	<b>512</b>	<b>24 219</b>	<b>74</b>
	<b>2010</b>	<b>322 300</b>	<b>539</b>	<b>24 084</b>	<b>75</b>
<b>Polská část</b>					
Jelenia Góra, město	1991	29 425	315	1 709	58
	1995	30 572	327	1 792	59
	2000	31 317	347	1 852	59
	2005	33 042	380	2 081	63
	2009	34 400	407	2 185	64
Bolesławiecki	1991	24 324	278	1 579	65
	1995	25 355	284	1 658	65
	2000	26 361	300	1 756	67
	2005	28 983	328	2 113	73
	2009	29 921	336	2 225	74

Okres, město s právy okresu	Rok	Byty		Obytná plocha	
		celkem	na 1 000 obyvatel	celkem (v 1 000 m <sup>2</sup> )	na 1 byt (v m <sup>2</sup> )
Jeleniogórski	1991	20 705	308	1 316	64
	1995	21 300	315	1 363	64
	2000	21 465	336	1 389	65
	2005	22 181	347	1 673	75
	2009	23 048	361	1 779	77
Kamiennogórski	1991	15 264	311	833	55
	1995	15 531	313	854	55
	2000	15 826	334	879	56
	2005	16 234	348	978	60
	2009	16 428	361	1 007	61
Lubański	1991	18 166	304	1 148	63
	1995	18 493	306	1 173	63
	2000	18 682	321	1 193	64
	2005	19 450	340	1 323	68
	2009	19 661	351	1 353	69
Lwówecki	1991	15 233	296	1 046	69
	1995	15 560	300	1 070	69
	2000	15 735	321	1 091	69
	2005	16 487	341	1 217	74
	2009	16 642	353	1 240	75
Zgorzelecki	1991	29 316	295	1 788	61
	1995	30 412	300	1 867	61
	2000	31 087	322	1 920	62
	2005	32 696	345	2 200	67
	2009	33 042	356	2 250	68
Złotoryjski	1991	13 637	285	900	66
	1995	13 774	287	910	66
	2000	13 868	298	924	67
	2005	14 814	323	1 040	70
	2009	15 006	331	1 065	71
Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	1991	14 380	296	909	63
	1995	14 589	295	925	63
	2000	14 731	309	939	64
	2005	15 674	334	1 049	67
	2009	15 810	343	1 067	68
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>180 450</b>	<b>299</b>	<b>11 229</b>	<b>62</b>
	<b>1995</b>	<b>185 586</b>	<b>304</b>	<b>11 612</b>	<b>63</b>
	<b>2000</b>	<b>189 072</b>	<b>322</b>	<b>11 943</b>	<b>63</b>
	<b>2005</b>	<b>199 561</b>	<b>345</b>	<b>13 673</b>	<b>69</b>
	<b>2009</b>	<b>203 958</b>	<b>357</b>	<b>14 173</b>	<b>70</b>

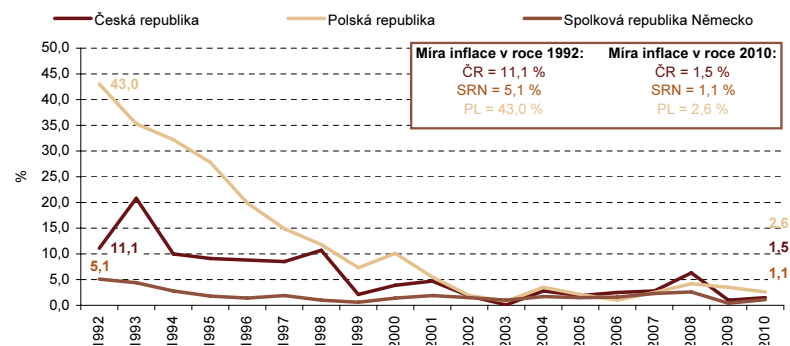
<sup>1)</sup> zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001 (stav k 1. 3. 2001)



## Index spotřebitelských cen podle hlavních skupin zboží a služeb (rok 2005=100)

Rok	Index celkem	Potraviny a nealkoholické nápoje	Alkohol a tabákové výrobky	Oblečení a obuv	Bydlení, voda, elektrina, plyn a jiná paliva	Doprava	Volný čas, rekreace a kultura
<b>Česká část</b>							
1991	.	.	.	.	.	.	.
1995	64,5	85,7	64,7	96,4	37,8	67,0	71,5
2000	89,4	96,2	90,3	120,8	78,1	97,9	91,1
2005	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2010	114,9	111,3	136,5	87,6	132,2	100,9	100,4
<b>Německá část</b>							
1991	65,1	x	x	x	x	x	x
1995	86,9	91,9	72,8	109,7	81,9	76,0	96,6
2000	93,6	94,7	77,5	107,1	94,2	86,9	101,4
2005	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2010	109,4	116,1	113,5	119,5	108,0	113,0	103,8
<b>Polská část</b>							
1991	x	x	x	x	x	x	x
1995	x	x	x	x	x	x	x
2000	87,2	90,2	89,9	105,5	77,0	83,1	88,4
2005	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2010	116,7	121,8	129,2	77,4	135,7	109,1	102,1

## Vývoj míry inflace



## Průměrná hrubá měsíční mzda v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu	Rok	Průměrná hrubá měsíční mzda	
		v národní měně	v €
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>			
Celkem	2000	12 185	342
	2005	16 691	560
	2010	21 714	859
<b>Německá část<sup>2)</sup></b>			
Celkem	2000	1 957	1 957
	2005	2 219	2 219
	2010	2 547	2 547
<b>Polská část<sup>3)</sup></b>			
Jelenia Góra, město	2000	1 851	462
	2005	2 286	568
	2010	2 970	743
Boleslawiecki	2000	1 672	417
	2005	2 086	518
	2010	2 790	698
Jeleniogórski	2000	1 576	393
	2005	1 878	467
	2010	2 700	676
Kamiennogórski	2000	1 498	373
	2005	1 864	463
	2010	2 701	676
Lubański	2000	1 547	386
	2005	1 840	457
	2010	2 601	651
Lwówecki	2000	1 599	399
	2005	1 970	490
	2010	2 714	679
Zgorzelecki	2000	2 418	603
	2005	2 901	721
	2010	3 134	785
Złotoryjski	2000	1 682	419
	2005	2 105	523
	2010	3 159	791
Celkem <sup>4)</sup>	2000	.	.
	2005	2 218	551
	2010	2 857	715

1) průměrná hrubá měsíční mzda podle místa pracoviště (přepočtená na plně zaměstnané)

2) údaje za Svobodný stát Sasko (Sachsen)

3) podniky s 10 a více zaměstnanci

4) data za podregion jeleniogórski

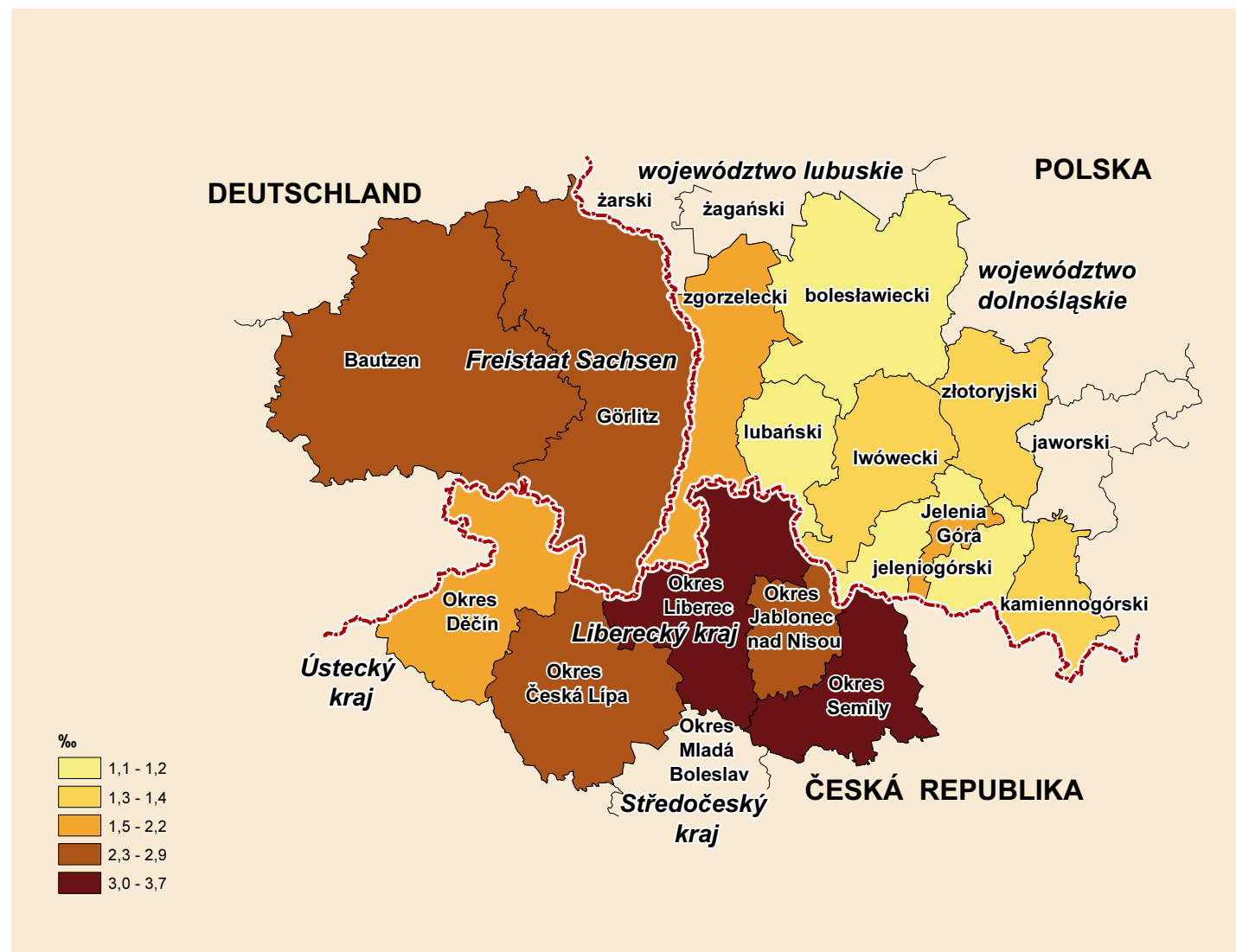
# Životní úroveň



Jedním ze základních ukazatelů kvality zdravotní péče je počet lékařů a zubních lékařů působících v daném regionu. Počet lékařů v úhrnu za celý Euroregion Neisse-Nysa-Nisa od roku 1995 vzrostl. Stejným způsobem se vyvíjela situace také v české (nárůst počtu lékařů mezi roky 1995 a 2010 o 27,3 %) a německé (nárůst o 5,8 %) části euroregionu. Naopak v polské části euroregionu se počet lékařů mezi roky 1995 a 2009 snížil o 12,2 %. Objektivnější hodnocení než absolutní počet lékařů nabízí ukazatel počet lékařů na 1 000 obyvatel. Z hlediska tohoto ukazatele se nejvíce lékařů nachází v české části euroregionu – na 1 000 obyvatel v roce 2010 připadalo 3,0 lékaře. Naopak „nejhorší“ situace je patrná na polské straně euroregionu, kde zdravotní péči pro 1 000 obyvatel v průměru zajišťuje 1,4 lékaře.

Nedostatek zubních lékařů je dlouhodobým problémem. Z údajů za jednotlivé části euroregionu vyplývá, že počet zubních lékařů víceméně stagnuje nebo se v horším případě ještě snižuje. Nejméně příznivá situace je z tohoto pohledu v polské části euroregionu. Zubní péči v této části uskupení v roce 2009 v průměru zajišťoval 0,1 lékař. Ani v ostatních částech euroregionu však není situace o moc pozitivnější – na české straně v roce 2010 na 1 000 obyvatel připadal 0,5 lékaře a na straně německé 0,9 lékaře.

Lékaři na 1 000 obyvatel v roce 2010





## Lékaři a zubní lékaři v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa (k 31.12.)

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Lékaři		Zubní lékaři	
		celkem	na 1 000 obyvatel	celkem	na 1 000 obyvatel
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>					
Česká Lipa	1995	235	2,2	52	0,5
	2000	252	2,4	54	0,5
	2005	257	2,4	50	0,5
	2010	268	2,6	46	0,4
Jablonec nad Nisou	1995	200	2,3	43	0,5
	2000	216	2,4	45	0,5
	2005	237	2,7	43	0,5
	2010	241	2,7	43	0,5
Liberec	1995	435	2,7	75	0,5
	2000	474	3,0	78	0,5
	2005	516	3,2	79	0,5
	2010	632	3,7	85	0,5
Semily	1995	210	2,8	42	0,6
	2000	212	2,8	43	0,6
	2005	229	3,1	44	0,6
	2010	264	3,5	41	0,5
Děčín	1995	262	2,0	63	0,5
	2000	277	2,1	64	0,5
	2005	303	2,3	66	0,5
	2010	303	2,2	62	0,5
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>1 342</b>	<b>2,4</b>	<b>275</b>	<b>0,5</b>
	<b>2000</b>	<b>1 431</b>	<b>2,5</b>	<b>284</b>	<b>0,5</b>
	<b>2005</b>	<b>1 543</b>	<b>2,7</b>	<b>282</b>	<b>0,5</b>
	<b>2010</b>	<b>1 708</b>	<b>3,0</b>	<b>277</b>	<b>0,5</b>
<b>Německá část</b>					
Bautzen	1995	853	2,2	282	0,7
	2000	862	2,4	287	0,8
	2005	876	2,6	281	0,8
	2010	928	2,9	289	0,9
Görlitz	1995	796	2,3	266	0,8
	2000	801	2,5	267	0,8
	2005	818	2,7	257	0,9
	2010	816	2,9	249	0,9
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>1 649</b>	<b>2,3</b>	<b>548</b>	<b>0,8</b>
	<b>2000</b>	<b>1 663</b>	<b>2,4</b>	<b>554</b>	<b>0,8</b>
	<b>2005</b>	<b>1 694</b>	<b>2,6</b>	<b>538</b>	<b>0,8</b>
	<b>2010</b>	<b>1 744</b>	<b>2,9</b>	<b>538</b>	<b>0,9</b>
<b>Polská část<sup>2)</sup></b>					
Jelenia Góra, město	1995	245	2,6	61	0,7
	2000	253	2,8	30	0,3
	2005	211	2,4	31	0,4
	2009	163	1,9	13	0,2
Bolesławiecki	1995	117	1,3	31	0,3
	2000	111	1,3	16	0,2
	2005	109	1,2	22	0,2
	2009	101	1,1	9	0,1

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Lékaři		Zubní lékaři	
		celkem	na 1 000 obyvatel	celkem	na 1 000 obyvatel
Jeleniogórski	1995	111	1,6	24	0,4
	2000	112	1,8	12	0,2
	2005	109	1,7	6	0,1
	2009	79	1,2	4	0,1
Kamiennogórski	1995	84	1,7	16	0,3
	2000	83	1,8	10	0,2
	2005	75	1,6	5	0,1
	2009	64	1,4	1	0,0
Lubański	1995	81	1,3	21	0,3
	2000	63	1,1	13	0,2
	2005	86	1,5	14	0,2
	2009	65	1,2	8	0,1
Lwówecki	1995	61	1,2	11	0,2
	2000	58	1,2	11	0,2
	2005	51	1,1	10	0,2
	2009	63	1,3	2	0,0
Zgorzelecki	1995	117	1,2	30	0,3
	2000	117	1,2	11	0,1
	2005	141	1,5	8	0,1
	2009	171	1,9	6	0,1
Złotoryjski	1995	62	1,3	16	0,3
	2000	64	1,4	14	0,3
	2005	70	1,5	8	0,2
	2009	65	1,4	3	0,1
<b>Celkem<sup>4)</sup></b>	<b>1995</b>	<b>878</b>	<b>1,4</b>	<b>210</b>	<b>0,3</b>
	<b>2000</b>	<b>861</b>	<b>1,5</b>	<b>117</b>	<b>0,2</b>
	<b>2005</b>	<b>852</b>	<b>1,5</b>	<b>104</b>	<b>0,2</b>
	<b>2009</b>	<b>771</b>	<b>1,4</b>	<b>46</b>	<b>0,1</b>
<b>Euroregion</b>					
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>3 869</b>	<b>2,0</b>	<b>1 033</b>	<b>0,5</b>
	<b>2000</b>	<b>3 955</b>	<b>2,2</b>	<b>955</b>	<b>0,5</b>
	<b>2005</b>	<b>4 089</b>	<b>2,3</b>	<b>924</b>	<b>0,5</b>

<sup>1)</sup> podle územní struktury v daném roce

<sup>2)</sup> zdroj: Ministerstvo zdravotnictví; v roce 2000 nejsou zahrnuty údaje o soukromých lékařích, dále nejsou uvedeni zaměstnanci Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra; od roku 2005 bez zaměstnanců Národního zdravotního fondu, univerzit, státní správy a samosprávy a pracovníků pečovatelských domů; bez obcí Gozdnicza, Jawor, Bolków, Mściwojów a Paszowice.

<sup>3)</sup> bez soukromých zubařů

<sup>4)</sup> bez obcí Gozdnicza, Jawor, Bolków, Mściwojów, Paszowice

# Životní úroveň

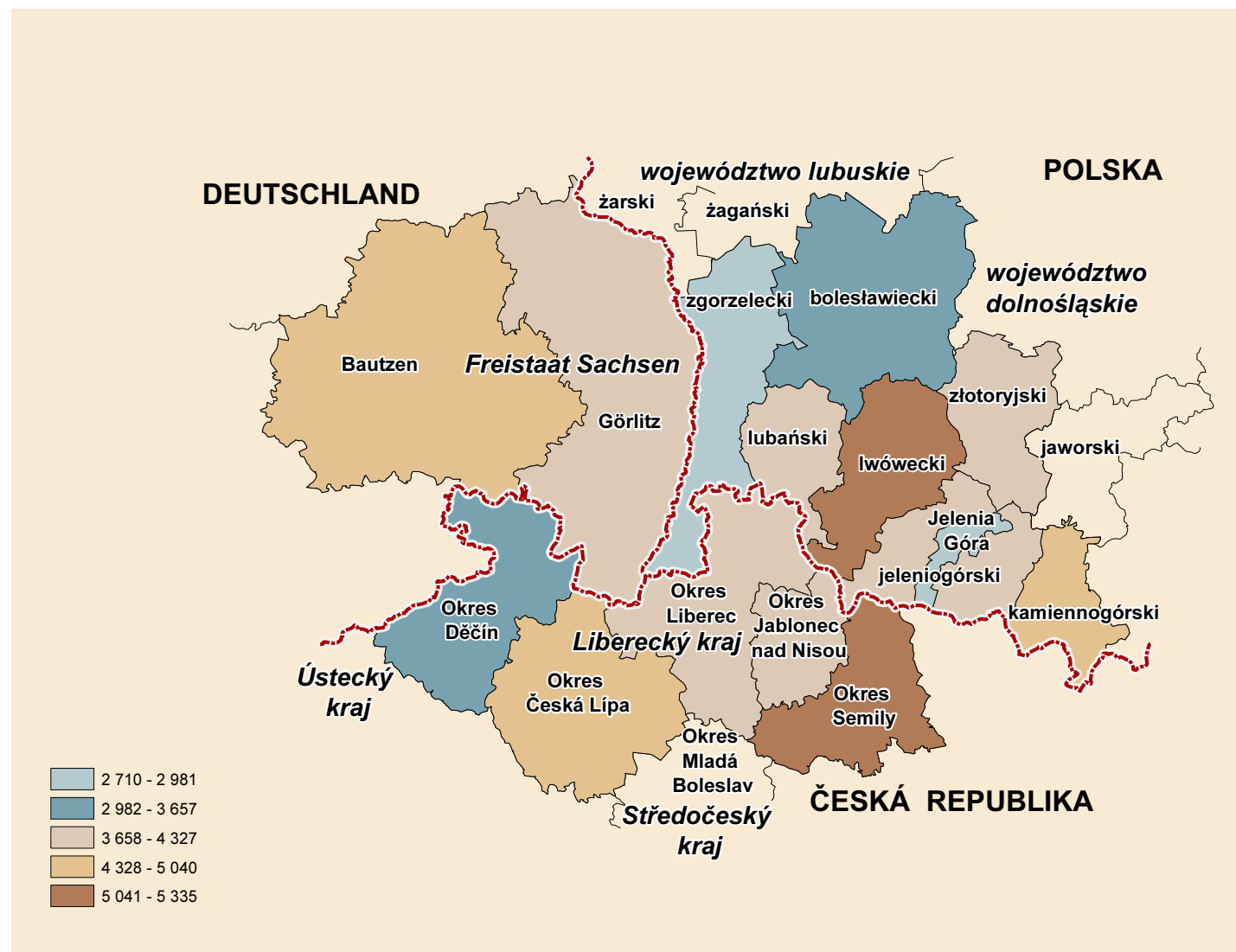


V rámci Euroregionu Neisse-Nysa-Nisa bylo v roce 2010 provozováno 427 lékáren, od roku 1995 se tak jejich počet navýšil o 48,3 %. Navýšení počtu lékáren ovlivnilo také ukazatel počet obyvatel na 1 lékárnou – zatímco v roce 1995 na 1 zařízení připadlo 6 567 obyvatel, v roce 2010 to bylo 4 082 obyvatel.

Nemocniční péče zaznamenala jak na německé tak české straně euroregionu určitou redukci. Zatímco v roce 1995 působilo na území německé i české části euroregionu 17 nemocnic, v roce 2010 se provoz omezil na 14 nemocnic v německé a 12 nemocnic v české části uskupení. Tomuto vývoji odpovídal i vývoj počtu lůžek v nemocnicích – v nemocnicích české části euroregionu se počet lůžek mezi sledovanými roky snížil o 9,1 %, v německé části dokonce o 20,9 %.

Zařízení sociální péče v Euroregionu Neisse-Nysa-Nisa v roce 2010 reprezentovalo 263 organizací s kapacitou 10 909 míst. V porovnání s rokem 2000 se síť sociálních zařízení euroregionu rozšířila o 126 institucí a 1 304 míst. Pozitivní trend v oblasti poskytovatelů sociální péče zaznamenala ve sledovaných letech zařízení v německé i polské části euroregionu. V případě české části se navýšil počet sociálních zařízení, ovšem kapacita těchto zařízení klesala.

Počet obyvatel na 1 lékárnou k 31. 12. 2010





## Lékařská zařízení v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa (k 31.12.)

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Lékárny	Počet obyvatel na 1 lékárně	Nemocnice		Zařízení sociální péče	
				celkem	lůžka	celkem	místa
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>							
Česká Lípa	1995	15	6 974	3	583	.	.
	2000	24	4 419	3	532	.	.
	2005	27	3 941	1	536	.	.
	2010	22	4 742	1	554	.	.
Jablonec nad Nisou	1995	10	8 884	2	454	.	.
	2000	18	4 902	2	396	.	.
	2005	22	4 010	2	465	.	.
	2010	22	4 112	2	463	.	.
Liberec	1995	23	6 940	2	1 057	.	.
	2000	34	4 692	2	1 085	.	.
	2005	40	3 975	2	1 128	.	.
	2010	40	4 250	2	1 109	.	.
Semily	1995	11	6 897	4	710	.	.
	2000	18	4 183	3	526	.	.
	2005	19	3 929	3	526	.	.
	2010	14	5 335	3	548	.	.
Děčín	1995	19	7 051	6	864	.	.
	2000	30	4 456	4	639	.	.
	2005	31	4 324	4	660	.	.
	2010	37	3 657	4	660	.	.
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>78</b>	<b>7 217</b>	<b>17</b>	<b>3 668</b>	.	.
	<b>2000</b>	<b>124</b>	<b>4 539</b>	<b>14</b>	<b>3 178</b>	<b>42</b>	<b>2 525</b>
	<b>2005</b>	<b>139</b>	<b>4 045</b>	<b>12</b>	<b>3 315</b>	<b>42</b>	<b>2 656</b>
	<b>2010</b>	<b>135</b>	<b>4 258</b>	<b>12</b>	<b>3 334</b>	<b>123</b>	<b>2 447</b>
<b>Německá část<sup>2)</sup></b>							
Bautzen	1995	59	6 491	9	2 263	.	.
	2000	64	5 682	7	2 075	30	2 963
	2005	68	5 040	6	1 896	46	3 122
	2010	66	4 871	7	1 835	51	3 319
Görlitz	1995	63	5 443	8	2 633	.	.
	2000	66	4 894	8	2 383	46	2 793
	2005	66	4 512	8	2 173	63	3 448
	2010	64	4 327	7	2 037	66	3 571
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>122</b>	<b>5 950</b>	<b>17</b>	<b>4 896</b>	.	.
	<b>2000</b>	<b>130</b>	<b>5 282</b>	<b>15</b>	<b>4 458</b>	<b>76</b>	<b>5 756</b>
	<b>2005</b>	<b>134</b>	<b>4 780</b>	<b>14</b>	<b>4 069</b>	<b>109</b>	<b>6 570</b>
	<b>2010</b>	<b>130</b>	<b>4 603</b>	<b>14</b>	<b>3 872</b>	<b>117</b>	<b>6 890</b>
<b>Polská část<sup>3)</sup></b>							
Jelenia Góra, město	1995	14	6 676	1	559	.	.
	2000	21	4 292	1	466	1	85
	2005	29	3 001	.	.	2	193
	2010	31	2 710	.	558	3	224
Bolesławiecki	1995	16	5 588	2	375	.	.
	2000	20	4 400	1	250	.	.
	2005	30	2 945	.	.	2	67
	2010	26	3 427	.	188	1	30

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Lékárny	Počet obyvatel na 1 lékárně	Nemocnice		Zařízení sociální péče	
				celkem	lůžka	celkem	místa
Jeleniogórski	1995	10	6 768	4	681	6	409
	2000	15	4 264	6	972	6	379
	2005	16	3 991	.	.	6	411
	2010	15	4 262	.	726	6	412
Kamiennogórski	1995	5	9 917	2	553	2	138
	2000	7	6 766	2	421	2	139
	2005	11	4 239	.	.	2	138
	2010	9	5 040	.	431	2	144
Lubański	1995	7	8 628	1	330	.	.
	2000	10	5 823	1	263	2	94
	2005	14	4 085	.	.	2	186
	2010	14	3 993	.	301	2	105
Lwówecki	1995	6	8 646	2	262	3	207
	2000	8	6 133	2	215	3	222
	2005	9	5 367	.	.	3	240
	2010	9	5 231	.	327	2	168
Zgorzelecki	1995	16	6 329	2	541	3	290
	2000	22	4 385	2	463	3	290
	2005	27	3 510	.	.	5	399
	2010	31	2 981	.	545	5	374
Złotoryjski	1995	6	8 003	1	299	.	.
	2000	8	5 808	1	277	.	.
	2005	10	4 589	.	.	.	.
	2010	11	4 125	.	260	.	.
Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	1995	8	6 173	2	273	2	118
	2000	11	4 339	1	92	2	115
	2005	15	3 125	.	.	2	115
	2010	16	2 879	.	.	2	115
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>88</b>	<b>6 944</b>	<b>17</b>	<b>3 873</b>	<b>16</b>	<b>1 162</b>
	<b>2000</b>	<b>122</b>	<b>4 815</b>	<b>17</b>	<b>3 419</b>	<b>19</b>	<b>1 324</b>
	<b>2005</b>	<b>161</b>	<b>3 595</b>	.	.	<b>24</b>	<b>1 749</b>
	<b>2010</b>	<b>162</b>	<b>3 514</b>	.	4) <b>3 336</b>	<b>23</b>	<b>1 572</b>
<b>Euroregion</b>							
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>288</b>	<b>6 567</b>	<b>51</b>	<b>12 437</b>	.	.
	<b>2000</b>	<b>376</b>	<b>4 885</b>	<b>46</b>	<b>11 055</b>	<b>137</b>	<b>9 605</b>
	<b>2005</b>	<b>434</b>	<b>4 107</b>	.	.	<b>175</b>	<b>10 975</b>
	<b>2010</b>	<b>427</b>	<b>4 082</b>	.	.	<b>263</b>	<b>10 909</b>

<sup>1)</sup> údaj o zařízeních sociální péče podle metodiky platné v příslušném roce; zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

<sup>2)</sup> údaje o zařízeních sociální péče za rok 2000 a 2010 se vztahují k předchozímu roku

<sup>3)</sup> lékárny v letech 1995 a 2000 včetně farmaceutických prodejen, zařízení sociální péče vč. poboček

<sup>4)</sup> bez obcí Gozdnicza, Jawor, Bolków, Mściwojów, Paszowice

# Životní úroveň

## Kina a divadla v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Kina		Divadla	
		celkem	místa	celkem	místa
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>					
Česká Lípa	1995	10	.	2	.
	2000	6	.	2	.
	2005	5	.	2	.
	2010	.	.	2	.
Jablonec nad Nisou	1995	6	.	1	.
	2000	7	.	1	.
	2005	7	.	2	.
	2010	.	.	2	.
Liberec	1995	10	.	3	.
	2000	9	.	4	.
	2005	8	.	4	.
	2010	.	.	3	.
Semily	1995	8	.	2	.
	2000	8	.	2	.
	2005	7	.	3	.
	2010	.	.	2	.
Děčín	1995	11	.	3	.
	2000	11	.	3	.
	2005	11	.	3	.
	2010	.	.	3	.
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>45</b>	.	<b>11</b>	.
	<b>2000</b>	<b>41</b>	.	<b>12</b>	.
	<b>2005</b>	<b>38</b>	.	<b>14</b>	.
	<b>2010</b>	.	.	<b>12</b>	.
<b>Německá část</b>					
Bautzen	1995	.	.	.	.
	2000	7	2 813	1	1 633
	2005	10	3 968	1	1 717
	2010	10	2 347	1	1 421
Görlitz	1995	.	.	.	.
	2000	8	2 539	1	653
	2005	12	2 751	2	5 623
	2010	4	2 062	2	2 656
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	.	.	.	.
	<b>2000</b>	<b>15</b>	<b>5 352</b>	<b>2</b>	<b>2 286</b>
	<b>2005</b>	<b>22</b>	<b>6 719</b>	<b>3</b>	<b>7 340</b>
	<b>2010</b>	<b>14</b>	<b>4 409</b>	<b>3</b>	<b>4 077</b>
<b>Polská část</b>					
Jelenia Góra, město	1995	4	1 780	.	.
	2000	4	1 512	3	1 035
	2005	4	1 248	2	979
	2010	4	1 254	2	600

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Kina		Divadla	
		celkem	místa	celkem	místa
Bolesławiecki	1995	3	878	.	.
	2000	3	817	.	.
	2005	2	573	.	.
	2010	2	559	.	.
Jeleniogórski	1995	3	1 057	.	.
	2000	3	992	1	50
	2005	-	-	2	50
	2010	-	-	2	50
Kamiennogórski	1995	1	340	.	.
	2000	1	349	.	.
	2005	1	349	.	.
	2010	-	-	.	.
Lubański	1995	1	459	.	.
	2000	2	669	.	.
	2005	2	659	.	.
	2010	2	659	.	.
Lwówecki	1995	1	289	.	.
	2000	1	289	.	.
	2005	-	-	.	.
	2010	-	-	.	.
Zgorzelecki	1995	3	844	.	.
	2000	3	845	.	.
	2005	3	772	.	.
	2010	2	517	.	.
Złotoryjski	1995	1	350	.	.
	2000	1	370	.	.
	2005	1	300	.	.
	2010	1	210	.	.
Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	1995	3	906	.	.
	2000	2	606	.	.
	2005	1	500	.	.
	2010	-	-	.	.
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>20</b>	<b>6 903</b>	.	.
	<b>2000</b>	<b>20</b>	<b>6 449</b>	<b>4</b>	<b>1 085</b>
	<b>2005</b>	<b>14</b>	<b>4 401</b>	<b>4</b>	<b>1 029</b>
	<b>2010</b>	<b>11</b>	<b>3 199</b>	<b>4</b>	<b>650</b>
<b>Euroregion</b>					
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	.	.	.	.
	<b>2000</b>	<b>76</b>	.	<b>18</b>	.
	<b>2005</b>	<b>74</b>	.	<b>21</b>	.
	<b>2010</b>	.	.	<b>19</b>	.

<sup>1)</sup> údaje v roce 2010 za divadla - zdroj: Krajský úřad Libereckého kraje, vlastní šetření







## Knihovny v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Knihovny celkem	Knihovní fond		Registrovaní čtenáři		Výpůjčky	
			celkem (v tis.)	na 1 000 obyvatel	celkem (v tis.)	na 1 000 obyvatel	celkem (v tis.)	na 1 000 obyvatel
<b>Česká část</b>								
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	.	.	.	.	.	.	.
	<b>1995</b>	.	.	.	.	.	.	.
	<b>2000</b>	274	2 784	6 488	47	111	2 437	5 680
	<b>2005</b>	251	2 837	6 624	57	132	2 344	5 472
	<b>2010</b>	212	2 838	6 458	56	127	2 241	5 099
<b>Německá část</b>								
Bautzen	1991	.	.	.	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.	.	.	.
	2000	82	807	2 218	48	133	1 839	5 057
	2005	72	858	2 503	34	101	1 758	5 128
	2010	68	883	2 732	30	91	1 601	4 952
Görlitz	1991	.	.	.	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.	.	.	.
	2000	63	654	2 025	38	117	1 367	4 231
	2005	51	807	2 709	33	110	1 291	4 334
	2010	54	771	2 763	23	83	1 258	4 508
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	.	.	.	.	.	.	.
	<b>1995</b>	.	.	.	.	.	.	.
	<b>2000</b>	145	1 461	2 128	86	125	3 206	4 668
	<b>2005</b>	123	1 664	2 599	67	105	3 048	4 759
	<b>2010</b>	122	1 654	2 747	53	88	2 859	4 746
<b>Polská část<sup>1)</sup></b>								
Jelenia Góra, město	1991	14	322	3 443	17	181	413	4 417
	1995	9	337	3 609	24	253	539	5 760
	2000	9	315	3 492	27	296	498	5 516
	2005	9	268	3 083	18	204	427	4 887
	2010	7	241	2 775	12	146	307	3 641
Bolesławiecki	1991	39	288	3 295	17	195	312	3 569
	1995	28	319	3 564	19	210	491	5 508
	2000	25	351	3 990	20	230	519	5 907
	2005	24	381	4 312	19	211	496	5 611
	2010	24	403	4 528	15	171	353	3 968
Jeleniogórski	1991	53	367	5 455	20	295	289	4 295
	1995	35	365	5 388	14	205	345	5 101
	2000	28	354	5 531	17	260	368	5 742
	2005	24	294	4 610	12	183	320	5 004
	2010	25	289	4 521	11	176	297	4 641

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Knihovny celkem	Knihovní fond		Registrovaní čtenáři		Výpůjčky	
			celkem (v tis.)	na 1 000 obyvatel	celkem (v tis.)	na 1 000 obyvatel	celkem (v tis.)	na 1 000 obyvatel
Kamiennogórski	1991	25	175	3 562	14	291	345	7 022
	1995	17	176	3 551	13	258	315	6 347
	2000	12	172	3 630	10	211	233	4 921
	2005	12	164	3 524	11	228	251	5 393
	2010	12	177	3 894	8	173	193	4 249
Lubaňski	1991	38	314	5 260	13	226	214	3 585
	1995	25	286	4 742	12	202	223	3 695
	2000	19	272	4 675	12	209	256	4 382
	2005	19	284	4 969	12	204	212	3 700
	2010	19	282	5 043	8	138	143	2 555
Lwówecki	1991	47	274	5 326	10	202	215	4 179
	1995	38	284	5 474	11	211	315	6 080
	2000	31	290	5 910	11	223	235	4 777
	2005	29	286	5 913	10	213	232	4 787
	2010	23	270	5 731	8	165	166	3 514
Zgorzelecki	1991	47	379	3 809	16	158	353	3 547
	1995	30	388	3 832	16	161	456	4 503
	2000	29	399	4 139	23	233	465	4 817
	2005	32	406	4 287	22	235	466	4 904
	2010	29	400	4 330	18	196	344	3 706
Złotoryjski	1991	34	218	4 553	11	228	278	5 806
	1995	28	243	5 071	12	243	334	6 972
	2000	23	250	5 382	12	249	267	5 747
	2005	24	263	5 729	11	228	242	5 263
	2010	23	270	5 960	8	173	164	3 614
Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	1991	17	177	3 649	9	193	180	3 710
	1995	16	186	3 769	11	215	225	4 569
	2000	18	199	4 176	13	270	221	4 631
	2005	15	197	4 197	13	281	197	4 191
	2010	11	195	4 224	9	204	163	3 534
<b>Celkem<sup>1)</sup></b>	<b>1991</b>	<b>314</b>	<b>2 514</b>	<b>4 160</b>	<b>128</b>	<b>212</b>	<b>2 599</b>	<b>4 300</b>
	<b>1995</b>	<b>226</b>	<b>2 585</b>	<b>4 230</b>	<b>131</b>	<b>214</b>	<b>3 243</b>	<b>5 312</b>
	<b>2000</b>	<b>194</b>	<b>2 602</b>	<b>4 430</b>	<b>144</b>	<b>245</b>	<b>3 062</b>	<b>5 208</b>
	<b>2005</b>	<b>188</b>	<b>2 543</b>	<b>4 394</b>	<b>127</b>	<b>219</b>	<b>2 842</b>	<b>4 902</b>
	<b>2010</b>	<b>173</b>	<b>2 527</b>	<b>4 440</b>	<b>98</b>	<b>171</b>	<b>2 129</b>	<b>3 735</b>
<b>Euroregion</b>								
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	.	.	.	.	.	.	.
	<b>1995</b>	.	.	.	.	.	.	.
	<b>2000</b>	613	6 847	3 728	277	151	8 705	4 739
	<b>2005</b>	562	7 044	3 952	251	141	8 234	4 619
	<b>2010</b>	507	7 019	4 027	207	119	7 229	4 148

<sup>1)</sup> vč. poboček

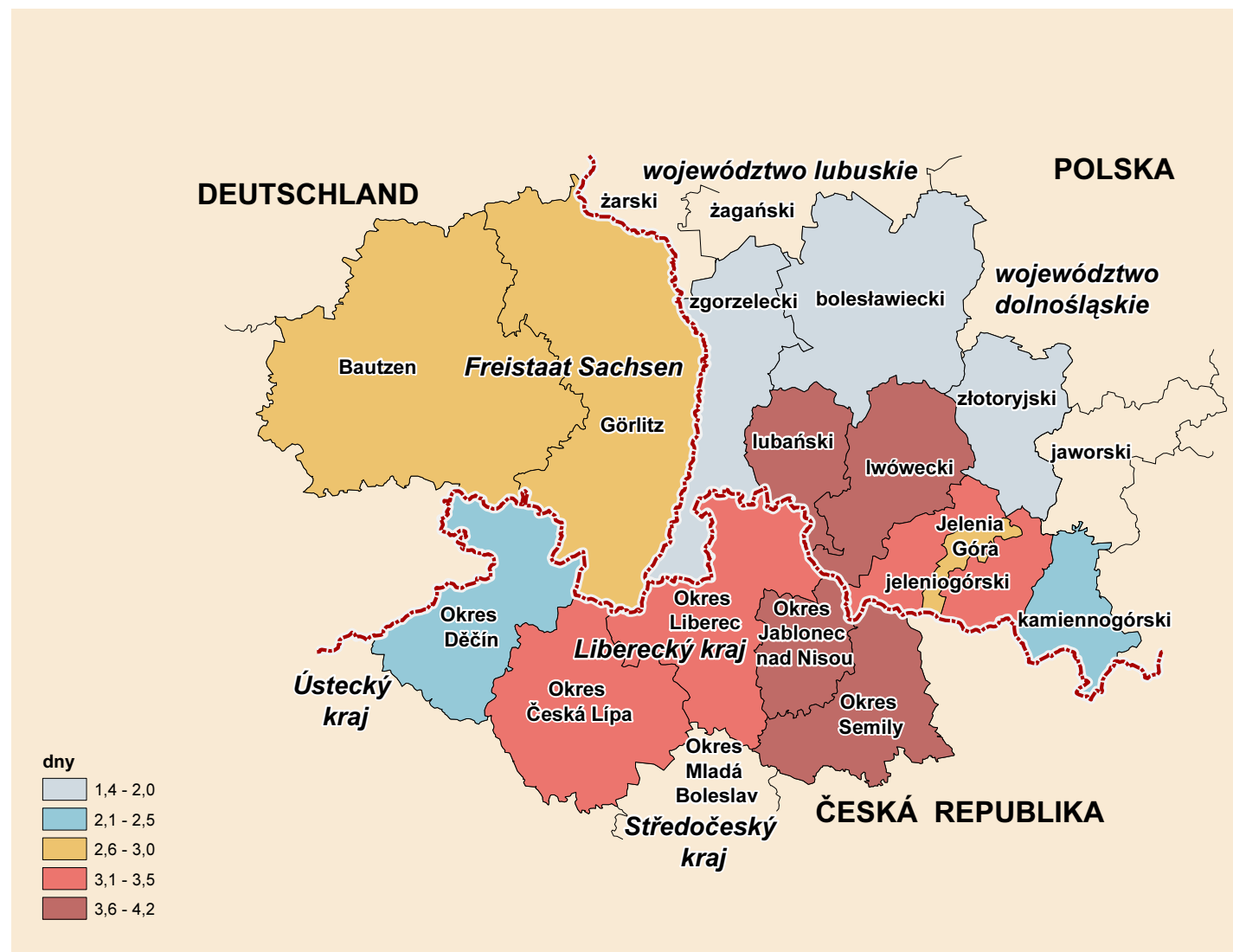


# Ekonomika



Na území okresů Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa se v roce 2010 nacházelo celkem 1 623 ubytovacích zařízení s kapacitou 80 325 lůžek. Nejvíce ubytovacích zařízení nabízela česká část euroregionu (874, tj. 53,9 % všech zařízení v euroregionu). Ubytovací potenciál na německé a polské straně byl v posledním sledovaném roce prakticky totožný. Zatímco však česká strana zaznamenala v daném časovém horizontu postupný úbytek ubytovacích zařízení, na německé straně počet ubytovacích subjektů naopak narůstal. Vývoj na polské straně byl velmi kolísavý. Podobně se vyvíjely také údaje o počtu lůžek. Hotely a penziony v roce 2010 tvořily 56,2 % ubytovacích zařízení na české straně euroregionu, na německé straně 44,5 % a na straně polské 32,4 %. Zatímco v české části euroregionu převažovaly penziony, v německé a polské části euroregionu hotely. Využití ubytovacích zařízení v daném období pak nejlépe charakterizuje počet hostů, kteří zařízení navštívili a podle počtu nocí, které se v něm rozhodli strávit. Obecně je možné konstatovat, že mezi roky 2000 a 2010 se v rámci euroregionu snížil jak počet hostů, tak počet jejich přenocování, a to v prvním případě o 7,6 % a ve druhém o 22,8 %. Uvedený negativní výsledek ovlivnila především polská část euroregionu. Počet návštěvníků této části uskupení se mezi sledovanými roky snížil o 26,7 % a počet přenocování znamenal pokles o téměř 40 %.

Průměrná délka ubytování hostů v ubytovacích zařízeních v roce 2010





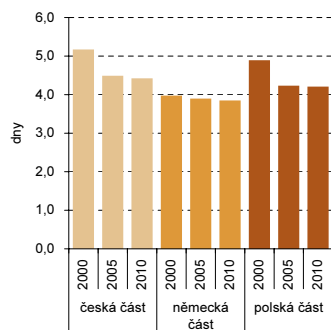
# Ekonomika



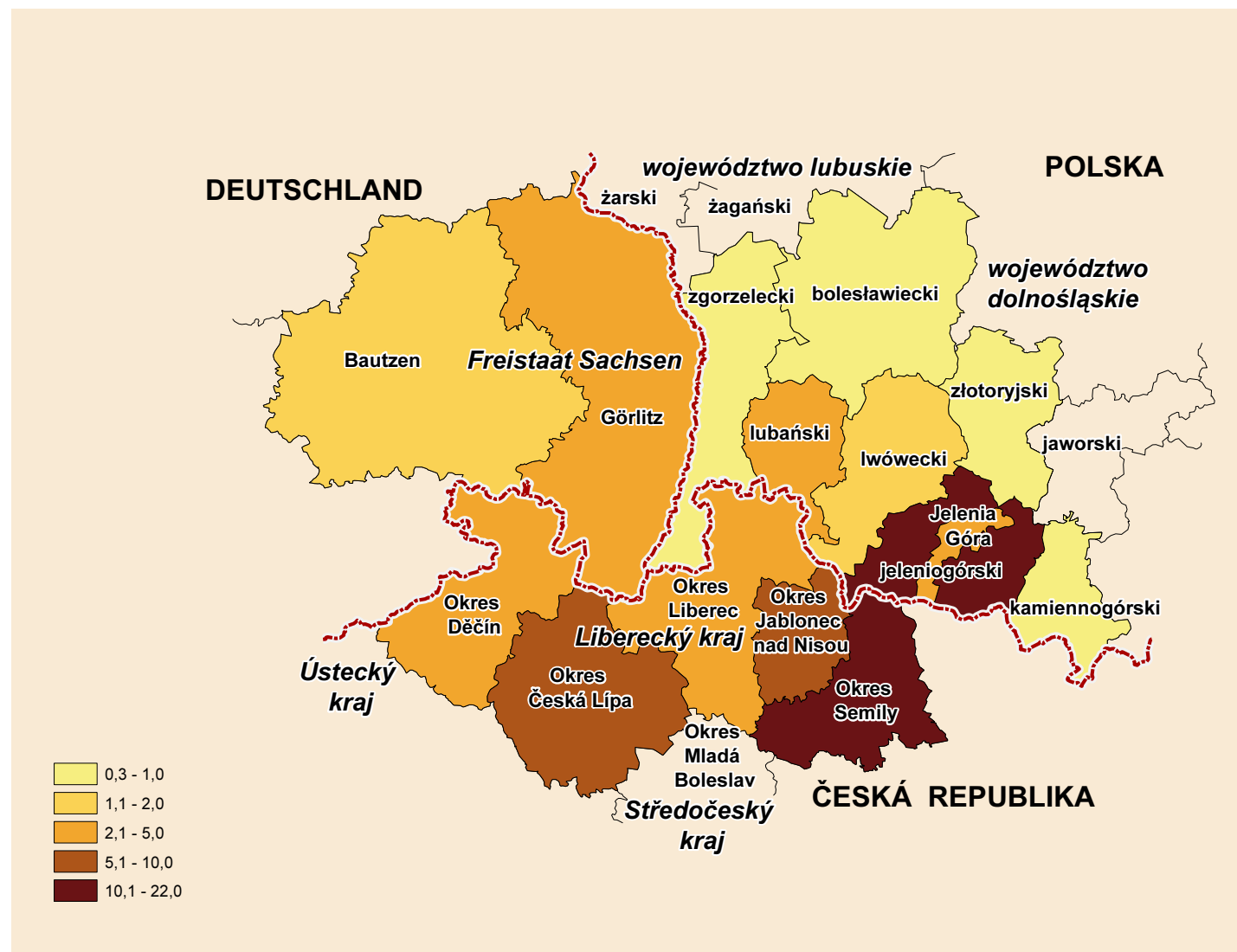
Vývoj ukazatelů využití ubytovacích zařízení mezi roky 2000 a 2010 v rámci Euroregionu Neisse-Nysa-Nisa vykazoval spíše negativní tendence. Obecně zřejmě došlo k poklesu jak v nabídce ubytovatelů, tak k poklesu zájmu o ubytovací zařízení ze strany potenciálních hostů. Při bližším pohledu je však patrné, že největší vliv na takovýto vývoj měla polská strana euroregionu, ve které mezi uvedenými roky došlo k poklesu hodnot u všech uvedených ukazatelů. Naopak česká a německá strana evidovala v roce 2010 oproti roku 2000 příznivější hodnoty.

I přes výše zmíněný nepříznivý vývoj však vykazovala v roce 2010 nejlepší hodnoty ukazatelů využití ubytovacích zařízení polská strana.

## Průměrná doba pobytu hostů v ubytovacích zařízeních



## Lůžka v ubytovacích zařízeních na 100 obyvatel v roce 2010





## Ukazatele využití ubytovacích zařízení v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Lůžka v ubytovacích zařízeních na 100 obyvatel	Hosté v ubytovacích zařízeních na 100 obyvatel	Přenocování v ubytovacích zařízeních na 100 obyvatel
<b>Česká část</b>				
Česká Lípa	1991	.	.	.
	1995	.	.	.
	2000	9,9	145,4	597,4
	2005	9,8	143,2	472,2
	2010	8,8	104,3	332,3
Jablonec nad Nisou	1991	.	.	.
	1995	.	.	.
	2000	13,1	295,7	1 241,5
	2005	11,4	190,1	720,4
	2010	9,4	122,3	444,2
Liberec	1991	.	.	.
	1995	.	.	.
	2000	3,9	78,0	365,9
	2005	3,7	90,1	273,3
	2010	3,8	91,9	291,3
Semily	1991	.	.	.
	1995	.	.	.
	2000	18,4	402,8	1 557,4
	2005	19,2	410,9	1 575,3
	2010	18,4	344,1	1 288,9
Děčín	1991	.	.	.
	1995	.	.	.
	2000	4,5	76,5	325,1
	2005	4,3	74,2	199,9
	2010	3,5	43,2	106,1
<b>Celkem</b>	1991	.	.	.
	1995	.	.	.
	2000	8,5	167,4	694,9
	2005	8,2	154,3	535,1
	2010	7,4	120,2	408,8
<b>Německá část</b>				
Bautzen	1992	0,7	26,9	74,9
	1995	1,0	39,3	109,8
	2000	1,6	55,4	167,1
	2005	1,6	60,2	177,1
	2010	1,8	69,8	200,2
Görlitz	1992	1,3	39,0	147,6
	1995	1,8	64,5	212,3
	2000	2,8	87,4	254,2
	2005	2,8	104,7	296,4
	2010	3,5	120,4	337,0
<b>Celkem</b>	1992	0,9	32,7	110,0
	1995	1,4	51,3	158,8
	2000	2,2	70,5	208,1
	2005	2,2	80,9	232,6
	2010	2,6	93,2	263,5
<b>Polská část</b>				
Jelenia Góra, město	1991	1,6	55,6	143,0
	1995	1,8	70,5	62,2
	2000	3,3	84,7	315,7
	2005	2,5	80,1	252,8
	2010	2,2	60,3	176,0

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Lůžka v ubytovacích zařízeních na 100 obyvatel	Hosté v ubytovacích zařízeních na 100 obyvatel	Přenocování v ubytovacích zařízeních na 100 obyvatel
Boleslawiecki	1991	0,3	15,3	23,7
	1995	0,4	23,9	7,1
	2000	0,7	33,5	60,0
	2005	0,7	52,6	85,2
	2010	0,6	30,1	55,1
	Jeleniogórski	1991	7,7	121,3
1995		22,6	451,1	1 738,9
2000		27,0	586,7	2 412,1
2005		23,8	633,6	2 197,7
2010		22,0	572,4	1 920,5
Kamienogórski		1991	0,7	12,3
	1995	0,7	8,9	37,7
	2000	1,8	21,4	107,6
	2005	0,9	13,4	36,5
	2010	0,9	14,9	37,1
	Lubański	1991	2,2	15,5
1995		3,7	68,4	180,8
2000		5,2	84,9	458,2
2005		4,2	81,2	446,3
2010		5,0	164,9	690,9
Lwówecki		1991	0,9	11,6
	1995	0,7	12,9	20,9
	2000	0,9	18,9	84,3
	2005	0,7	29,6	78,2
	2010	1,2	25,4	96,5
	Zgorzelecki	1991	0,3	15,2
1995		0,5	42,2	66,7
2000		1,1	40,3	73,6
2005		0,9	58,3	95,2
2010		1,0	55,5	90,1
Zlotoryjski		1991	0,7	12,5
	1995	0,4	8,0	12,4
	2000	0,4	16,7	27,5
	2005	0,3	32,7	43,9
	2010	0,3	29,1	40,8
	Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	1991	0,5	7,4
1995		0,5	16,2	22,7
2000		0,7	16,1	34,3
2005		1,5	18,5	49,3
2010		1,2	9,2	22,2
<b>Celkem</b>		1991	1,6	31,7
	1995	3,5	81,4	238,8
	2000	4,5	102,3	395,8
	2005	3,9	114,7	368,3
	2010	3,8	109,1	347,6
	<b>Euroregion</b>			
<b>Celkem</b>	1991	.	.	.
	1995	.	.	.
	2000	4,9	110,6	418,0
	2005	4,7	115,2	372,8
	2010	4,6	107,7	340,0

# Ekonomika

## Podnikatelské subjekty podle odvětví ekonomické činnosti v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Subjekty celkem	z toho podle odvětví ekonomické činnosti		
			zemědělství, lesnictví a rybolov	průmysl a stavebnictví	služby
			A, B	C, D, E, F	G - Q
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>					
Česká Lipa	1991	10 391	.	.	.
	1995	12 516	.	.	.
	2000	19 174	1 103	5 259	12 812
	2005	22 625	1 208	6 308	15 109
	2010	23 515	925	6 788	15 191
Jablonec nad Nisou	1991	13 133	.	.	.
	1995	12 909	.	.	.
	2000	19 685	921	6 742	12 022
	2005	22 410	959	7 599	13 852
	2010	23 932	564	8 002	14 847
Liberec	1991	20 001	.	.	.
	1995	21 918	.	.	.
	2000	34 371	1 876	9 969	22 526
	2005	46 078	2 196	13 946	29 936
	2010	50 757	1 441	15 288	33 445
Semily	1991	10 746	.	.	.
	1995	11 426	.	.	.
	2000	16 522	1 650	4 382	10 490
	2005	18 444	1 703	5 165	11 576
	2010	19 026	1 142	5 515	12 033
Děčín	1991	16 129	.	.	.
	1995	16 267	.	.	.
	2000	23 602	1 182	5 867	16 553
	2005	27 777	1 343	7 028	19 406
	2010	29 317	825	7 625	20 016
<b>Celkem</b>	1991	70 400	.	.	.
	1995	75 036	.	.	.
	2000	113 354	6 732	32 219	74 403
	2005	137 334	7 409	40 046	89 879
	2010	146 547	4 897	43 218	95 532
<b>Německá část</b>					
Bautzen	1996	9 692	.	2 994	6 409
	2000	10 396	.	3 141	6 919
	2005	10 551	313	3 047	7 168
	2008	10 976	328	3 275	7 373
Görlitz	1996	8 158	305	3 211	5 436
	2000	8 809	.	3 302	5 902
	2005	8 566	.	2 963	5 925
	2008	8 847	371	2 456	6 020
<b>Celkem</b>	1996	17 850	.	6 205	11 845
	2000	19 205	.	6 443	12 821
	2005	19 117	.	6 010	13 093
	2008	19 823	699	5 731	13 393
<b>Polská část<sup>2)</sup></b>					
Jelenia Góra, město	1991	.	.	.	.
	1995	8 303	59	1 509	6 735
	2000	11 417	78	1 967	9 372
	2005	12 666	97	2 018	10 551
	2009	12 220	118	2 099	10 003

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Subjekty celkem	z toho podle odvětví ekonomické činnosti		
			zemědělství, lesnictví a rybolov	průmysl a stavebnictví	služby
			A, B	C, D, E, F	G - Q
Boleslawiecki	1991	.	.	.	.
	1995	3 970	134	776	3 060
	2000	5 765	373	1 031	4 361
	2005	6 983	284	1 133	5 566
	2009	7 178	296	1 396	5 486
Jeleniogórski	1991	.	.	.	.
	1995	4 478	164	1 012	3 302
	2000	6 202	242	1 301	4 659
	2005	7 195	239	1 391	5 565
	2009	8 067	215	1 691	6 161
Kamiennogórski	1991	.	.	.	.
	1995	2 058	71	467	1 520
	2000	2 944	175	664	2 105
	2005	3 585	163	688	2 734
	2009	4 058	165	850	3 043
Lubański	1991	.	.	.	.
	1995	2 878	98	594	2 186
	2000	4 473	150	1 091	3 232
	2005	4 726	144	1 026	3 556
	2009	5 473	152	1 202	4 119
Lwówecki	1991	.	.	.	.
	1995	2 000	79	422	1 499
	2000	2 857	173	613	2 071
	2005	3 044	153	616	2 275
	2009	3 571	167	820	2 584
Zgorzelecki	1991	.	.	.	.
	1995	4 338	82	690	3 566
	2000	6 936	187	974	5 775
	2005	7 954	131	1 068	6 755
	2009	8 308	141	1 278	6 889
Zlotoryjski	1991	.	.	.	.
	1995	2 299	47	498	1 754
	2000	3 316	201	698	2 417
	2005	3 868	149	744	2 975
	2009	4 231	156	901	3 174
Členské obce Euroregionu v nečlenských okresech	1991	.	.	.	.
	1995	2 283	47	535	1 701
	2000	3 705	157	830	2 718
	2005	4 076	123	870	3 083
	2009	4 400	129	1 062	3 209
<b>Celkem</b>	1991	.	.	.	.
	1995	32 607	781	6 503	25 323
	2000	47 615	1 736	9 169	36 710
	2005	54 097	1 483	9 554	43 060
	2009	57 506	1 539	11 299	44 668
<b>Euroregion</b>					
<b>Celkem</b>	1991	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.
	2000	180 174	.	47 831	123 934
	2005	210 548	.	55 610	146 032
	2010	.	.	.	.

<sup>1)</sup> podle územní struktury v daném roce, stav k 31. 12.

<sup>2)</sup> údaje podle polského členění činností (Polska Klasyfikacja Działalności 2004)



## Podnikatelské subjekty podle počtu zaměstnanců v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Subjekty celkem	v tom podle počtu zaměstnanců		
			0 - 9 zaměstnanců	10 - 49 zaměstnanců	50 a více zaměstnanců
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>					
Česká Lípa	1991	10 391	.	.	.
	1995	12 516	.	.	.
	2000	19 174	18 616	454	104
	2005	22 625	22 135	385	105
	2010	23 515	23 118	305	92
Jablonec nad Nisou	1991	13 133	.	.	.
	1995	12 909	.	.	.
	2000	19 685	19 170	404	111
	2005	22 410	21 920	383	107
	2010	23 932	23 498	341	93
Liberec	1991	20 001	.	.	.
	1995	21 918	.	.	.
	2000	34 371	33 405	775	191
	2005	46 078	45 084	774	220
	2010	50 757	49 811	743	203
Semily	1991	10 746	.	.	.
	1995	11 426	.	.	.
	2000	16 522	16 052	378	92
	2005	18 444	17 996	350	98
	2010	19 026	18 639	299	88
Děčín	1991	16 129	.	.	.
	1995	16 267	.	.	.
	2000	23 602	.	.	.
	2005	27 777	27 120	499	158
	2010	29 317	28 720	447	150
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	<b>70 400</b>	.	.	.
	<b>1995</b>	<b>75 036</b>	.	.	.
	<b>2000</b>	<b>113 354</b>	.	.	.
	<b>2005</b>	<b>137 334</b>	<b>134 255</b>	<b>2 391</b>	<b>688</b>
	<b>2010</b>	<b>146 547</b>	<b>143 786</b>	<b>2 135</b>	<b>626</b>
<b>Německá část</b>					
Bautzen	1991	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.
	2000	.	.	.	.
	2006	11 884	10 696	951	237
	2008	12 349	11 143	958	248
Görlitz	1991	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.
	2000	.	.	.	.
	2006	9 694	8 768	766	160
	2008	10 097	9 167	753	177
<b>Celkem</b>	<b>1991</b>	.	.	.	.
	<b>1995</b>	.	.	.	.
	<b>2000</b>	.	.	.	.
	<b>2006<sup>2)</sup></b>	<b>21 578</b>	<b>19 464</b>	<b>1 717</b>	<b>397</b>
	<b>2008<sup>3)</sup></b>	<b>22 446</b>	<b>20 310</b>	<b>1 711</b>	<b>425</b>
<b>Polská část</b>					
Jelenia Góra, město	1991	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.
	2002	11 732	11 370	254	108
	2005	12 666	12 282	298	86
	2010	12 590	12 190	316	84

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Subjekty celkem	v tom podle počtu zaměstnanců		
			0 - 9 zaměstnanců	10 - 49 zaměstnanců	50 a více zaměstnanců
Bolesławiecki	1991	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.
	2002	6 140	5 810	251	79
	2005	6 983	6 595	322	66
	2010	7 585	7 180	333	72
Jeleniogórski	1991	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.
	2002	6 561	6 347	161	53
	2005	7 195	6 949	196	50
	2010	8 364	8 077	243	44
Kamiennogórski	1991	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.
	2002	3 208	3 056	113	39
	2005	3 585	3 416	135	34
	2010	4 358	4 183	138	37
Lubański	1991	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.
	2002	4 556	4 371	144	41
	2005	4 726	4 498	182	46
	2010	5 654	5 394	216	44
Lwówecki	1991	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.
	2002	3 061	2 926	106	29
	2005	3 044	2 898	118	28
	2010	3 766	3 598	138	30
Zgorzelecki	1991	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.
	2002	7 475	7 205	197	73
	2005	7 954	7 643	243	68
	2010	8 674	8 328	275	71
Złotoryjski	1991	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.
	2002	3 873	3 709	130	34
	2005	3 868	3 708	133	27
	2010	4 471	4 302	139	30
<b>Celkem<sup>4)</sup></b>	<b>1991</b>	.	.	.	.
	<b>1995</b>	.	.	.	.
	<b>2002</b>	<b>46 606</b>	<b>44 794</b>	<b>1 356</b>	<b>456</b>
	<b>2005</b>	<b>50 021</b>	<b>47 989</b>	<b>1 627</b>	<b>405</b>
	<b>2010</b>	<b>55 462</b>	<b>53 252</b>	<b>1 798</b>	<b>412</b>

<sup>1)</sup> podle územní struktury v daném roce, stav k 31. 12., v kategorii 0 - 9 zaměstnanců vč. neuvedeno

<sup>2)</sup> podniky se zdanitelným obrátem za zboží a služby a/nebo se zaměstnanci s povinným sociálním pojištěním ve výkazovacím roce 2006 v oddílech B - N a P - S podle WZ 2008 (Klasifikace hospodářských odvětví), které byly k 31. 12. 2008 ještě aktivní

<sup>3)</sup> podniky se zdanitelným obrátem za zboží a služby a/nebo se zaměstnanci s povinným sociálním pojištěním ve výkazovacím roce 2008 v oddílech B - N a P - S podle WZ 2008 (Klasifikace hospodářských odvětví), které byly k 30. 6. 2010 ještě aktivní

<sup>4)</sup> bez obcí Gozdnicza, Jawor, Bolków, Mściwojów, Paszowice

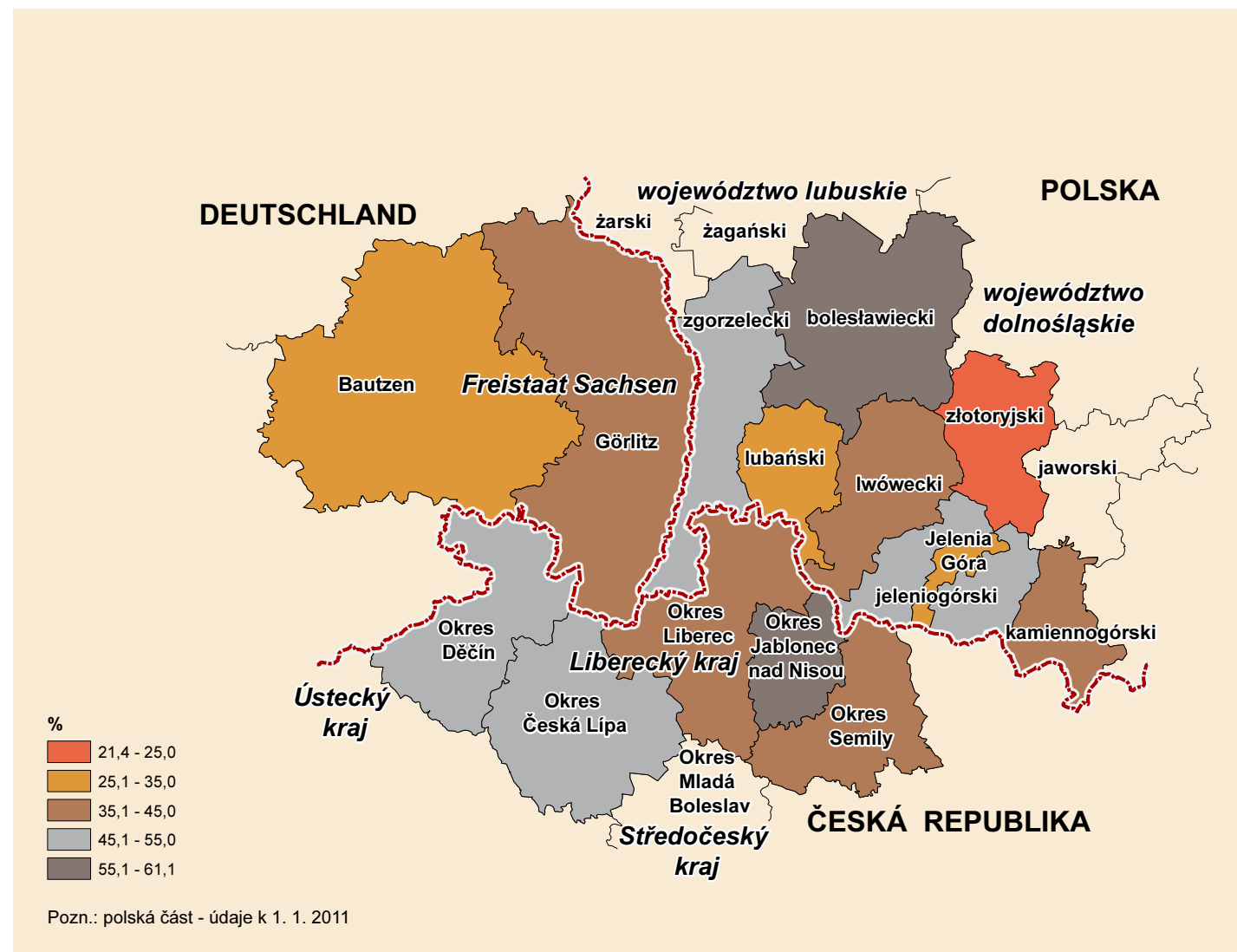
# Ekonomika



Euroregion Neisse-Nysa-Nisa se v roce 2010 rozkládal na 1 392,5 km<sup>2</sup>, tedy na území o 0,05 km<sup>2</sup> větším než v roce 2000. Nejvíce se na uvedené rozloze podílela zemědělská (46,2 % v roce 2010) a lesní (41,3 %) půda. Z porovnání údajů o výměře jednotlivých druhů pozemků vyplývá, že mezi roky 2000 a 2010 se poměrně významně rozrostly plochy lesní půdy (o 6,0 %). Vodních ploch naopak ubývalo (o 5,4 %).

Zatímco v německé a polské části euroregionu odpovídala struktura pozemků struktuře půdy v euroregionu jako celku, v české části mezi pozemky dominovala lesní půda. V roce 2010 se lesy v českých okresech rozkládaly na 45,5 % zdejší plochy a zemědělská půda tvořila 43,3 % celkové rozlohy. Výměra zemědělské půdy na české straně však od roku 2000 zaznamenala 0,7% úbytek, lesních ploch naopak o 0,5 % přibylo. V polské části euroregionu došlo mezi danými roky ke zřetelnému úbytku zastavěných (o 22,4 %) a vodních (o 39,8 %) ploch. Na německé straně ubývalo zemědělské půdy – mezi roky 2000 a 2010 o 1,4 %.

Podíl lesních ploch na celkové výměře k 31. 12. 2010







## Půda v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa podle způsobu využití (k 31.12.)

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Rozloha celkem (v ha)	z toho			
			zastavěné plochy	zemědělská půda	lesní pozemky	vodní plochy
<b>Česká část</b>						
Česká Lípa	1995	107 285	1 517	42 747	47 966	2 574
	2000	107 285	1 516	42 997	49 873	2 571
	2005	107 289	4 624	42 889	49 964	2 580
	2010	107 290	4 768	42 779	50 229	2 567
Jablonec nad Nisou	1995	40 222	790	13 054	22 216	615
	2000	40 228	794	13 023	22 245	613
	2005	40 229	2 385	12 957	22 286	615
	2010	40 230	2 405	12 895	22 313	615
Liberec	1995	98 904	1 695	47 478	41 573	911
	2000	98 911	1 720	47 460	41 610	913
	2005	98 887	5 412	47 275	41 680	922
	2010	98 891	5 516	47 025	41 786	922
Semily	1995	69 897	1 000	37 631	25 872	663
	2000	69 888	1 025	37 617	25 885	666
	2005	69 897	3 695	37 457	25 994	670
	2010	69 894	3 740	37 314	26 073	671
Děčín	1995	90 921	1 478	36 340	44 682	1 038
	2000	90 911	1 495	36 482	44 762	1 044
	2005	90 860	1 494	36 410	44 808	1 033
	2010	90 871	1 493	36 385	44 869	1 037
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	<b>407 229</b>	<b>6 480</b>	<b>177 250</b>	<b>182 309</b>	<b>5 801</b>
	<b>2000</b>	<b>407 223</b>	<b>6 551</b>	<b>177 578</b>	<b>184 375</b>	<b>5 806</b>
	<b>2005</b>	<b>407 163</b>	<b>17 611</b>	<b>176 988</b>	<b>184 731</b>	<b>5 821</b>
	<b>2010</b>	<b>407 175</b>	<b>17 923</b>	<b>176 399</b>	<b>185 271</b>	<b>5 813</b>
<b>Německá část</b>						
Bautzen	1996	239 652	20 944	112 135	76 116	7 518
	2000	239 052	21 849	111 631	76 636	7 625
	2005	239 061	22 954	111 043	81 829	8 339
	2010	239 069	23 934	110 444	83 549	8 896
Görlitz	1996	209 982	20 280	98 007	72 562	5 663
	2000	210 596	21 620	97 594	74 080	5 779
	2005	210 605	22 155	96 980	74 805	5 810
	2010	210 619	23 520	95 834	74 522	5 829
<b>Celkem</b>	<b>1996</b>	<b>449 634</b>	<b>41 224</b>	<b>210 142</b>	<b>148 678</b>	<b>13 181</b>
	<b>2000</b>	<b>449 648</b>	<b>43 469</b>	<b>209 225</b>	<b>150 716</b>	<b>13 404</b>
	<b>2005</b>	<b>449 666</b>	<b>45 109</b>	<b>208 023</b>	<b>156 634</b>	<b>14 149</b>
	<b>2010</b>	<b>449 688</b>	<b>47 454</b>	<b>206 278</b>	<b>158 071</b>	<b>14 725</b>
<b>Polská část<sup>1)</sup></b>						
Jelenia Góra, město	1995	.	.	.	.	.
	2000	10 836	2 480	4 232	3 416	234
	2005	10 922	2 486	4 452	3 727	123
	2010	10 922	2 537	4 355	3 791	123
Bolesławiecki	1995	.	.	.	.	.
	2000	130 326	7 210	39 521	65 126	1 049
	2005	130 351	6 083	40 418	79 048	664
	2010	130 351	6 611	39 740	79 687	688

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Rozloha celkem (v ha)	z toho			
			zastavěné plochy	zemědělská půda	lesní pozemky	vodní plochy
Jaworski	1995	.	.	.	.	.
	2000	62 821	4 905	24 980	29 821	947
	2005	62 714	3 827	25 600	31 865	711
	2010	62 714	3 932	25 395	32 116	663
Jeleniogórski	1995	.	.	.	.	.
	2000	39 613	3 206	21 542	14 147	404
	2005	39 572	2 070	22 058	14 713	385
	2010	39 569	2 099	21 363	15 405	389
Kamiennogórski	1995	.	.	.	.	.
	2000	42 819	3 438	27 603	10 107	727
	2005	42 804	2 446	28 784	10 482	426
	2010	42 830	2 457	28 637	10 738	414
Lubański	1995	.	.	.	.	.
	2000	70 994	4 629	39 912	24 181	1 040
	2005	70 995	3 063	41 551	25 023	661
	2010	70 969	3 127	41 167	25 250	774
Lwówecki	1995	.	.	.	.	.
	2000	83 811	6 067	32 352	39 325	1 607
	2005	83 864	4 575	34 161	40 648	727
	2010	83 864	4 475	33 209	41 979	604
Zgorzelecki	1995	.	.	.	.	.
	2000	57 545	3 903	40 592	11 477	475
	2005	57 581	2 683	41 865	12 135	215
	2010	57 581	2 719	41 603	12 347	220
Złotoryjski	1995	.	.	.	.	.
	2000	36 829	2 795	23 449	9 525	364
	2005	36 851	2 018	24 670	9 704	247
	2010	36 850	2 029	24 568	9 808	245
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	.	.	.	.	.
	<b>2000</b>	<b>535 594</b>	<b>38 633</b>	<b>254 183</b>	<b>207 125</b>	<b>6 847</b>
	<b>2005</b>	<b>535 654</b>	<b>29 251</b>	<b>263 559</b>	<b>227 345</b>	<b>4 159</b>
	<b>2010</b>	<b>535 650</b>	<b>29 986</b>	<b>260 037</b>	<b>231 121</b>	<b>4 120</b>
<b>Euroregion</b>						
<b>Celkem</b>	<b>1995</b>	.	.	.	.	.
	<b>2000</b>	<b>1 392 465</b>	<b>88 653</b>	<b>640 986</b>	<b>542 216</b>	<b>26 057</b>
	<b>2005</b>	<b>1 392 483</b>	<b>91 971</b>	<b>648 570</b>	<b>568 710</b>	<b>24 129</b>
	<b>2010</b>	<b>1 392 513</b>	<b>95 363</b>	<b>642 714</b>	<b>574 463</b>	<b>24 658</b>

<sup>1)</sup> rok 2000 - údaje k 1.1.2001, rok 2005 - údaje k 1.1.2006, rok 2010 - údaje k 1.1.2011; zdroj: Úřad pro geodezii a kartografii

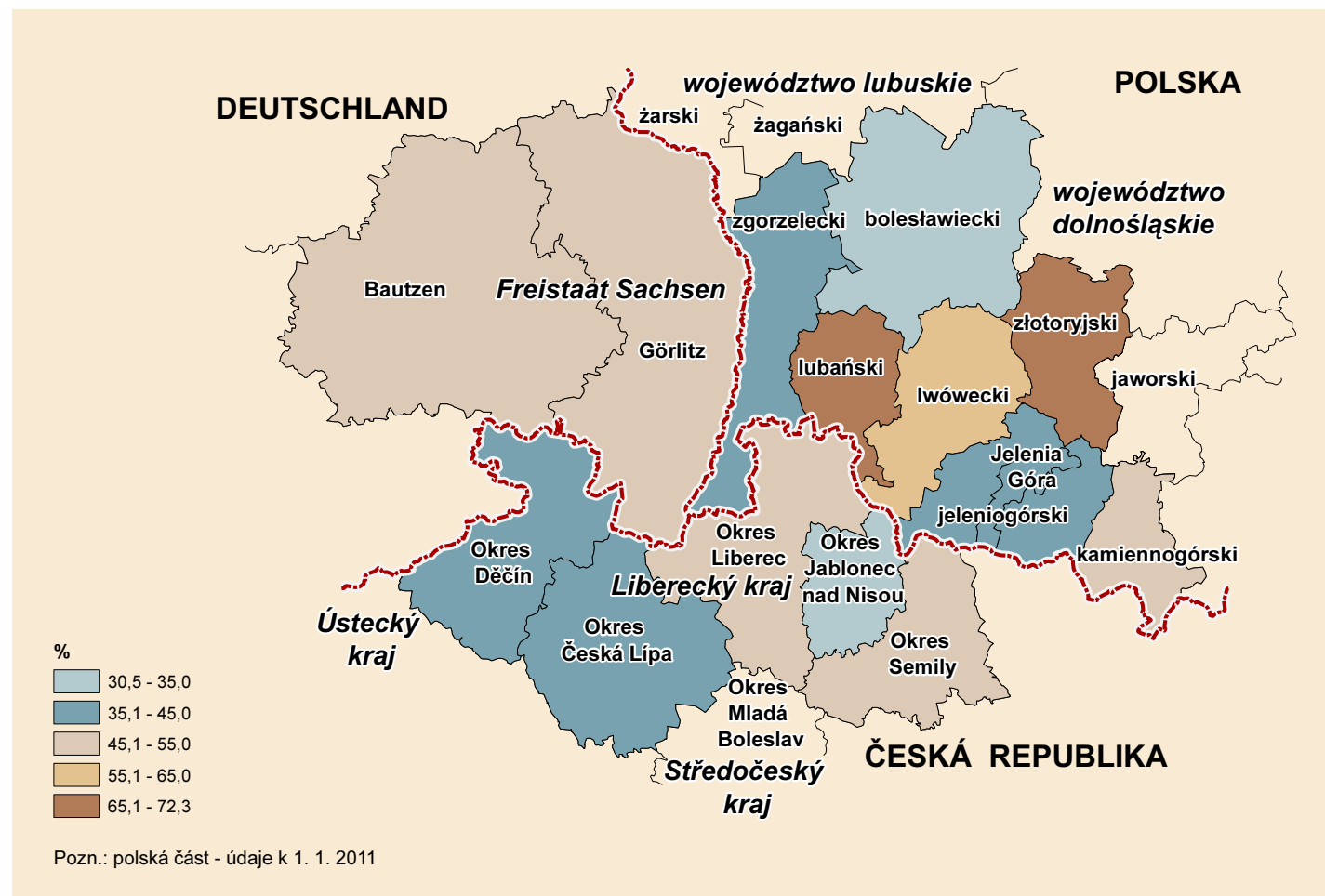
# Ekonomika



Zemědělská produkce se v jednotlivých částech Euroregionu Neisse-Nysa-Nisa vyvíjí odlišně. Co do vývoje osevních ploch vykazuje nejméně příznivé hodnoty česká část euroregionu. S výjimkou technické cukrovky zde ve sledovaných letech došlo k poklesu produkční plochy u všech uvedených zemědělských plodin. Největší úbytek pak zaznamenala osevní plocha brambor, která se od roku 1995 snížila téměř 8krát a od roku 1992 téměř patnáctinásobně. V německé části uskupení se mezi roky 1991 a 2010 významně navýšila osevní plocha řepky (více než pětkrát) a bezmála trojnásobně vzrostla pěstební plocha ovoce. O téměř 25,0 % se navýšila také osevní plocha obilovin. V případě ostatních plodin byl zjištěn pokles produkční plochy, nejvyšší v případě brambor (o 73,8 %). Podle údajů ze zemědělského sčítání, které v polské části euroregionu proběhlo v roce 1996 a 2002, došlo k navýšení produkční plochy ovoce (o 97,0 %) a řepky (o 10,6 %), na větší ploše se v roce 2002 pěstovala také pšenice (o 6,9 %). Ostatní plodiny zaznamenaly úbytek osevních ploch.

Z pohledu hektarový výnosů se však úbytek osevních ploch v české části euroregionu negativně neprojevil a podobně tomu bylo i v ostatních částech uskupení. V české a německé části se nárůst výnosů mezi roky 1992 a 2010 nejvíce projevil v případě

Podíl zemědělské půdy na celkové výměře k 31. 12. 2010



brambor. Na polské straně mezi rokem 2000 a 2009 nejvýrazněji vzrostl hektarový výnos cukrovky technické.

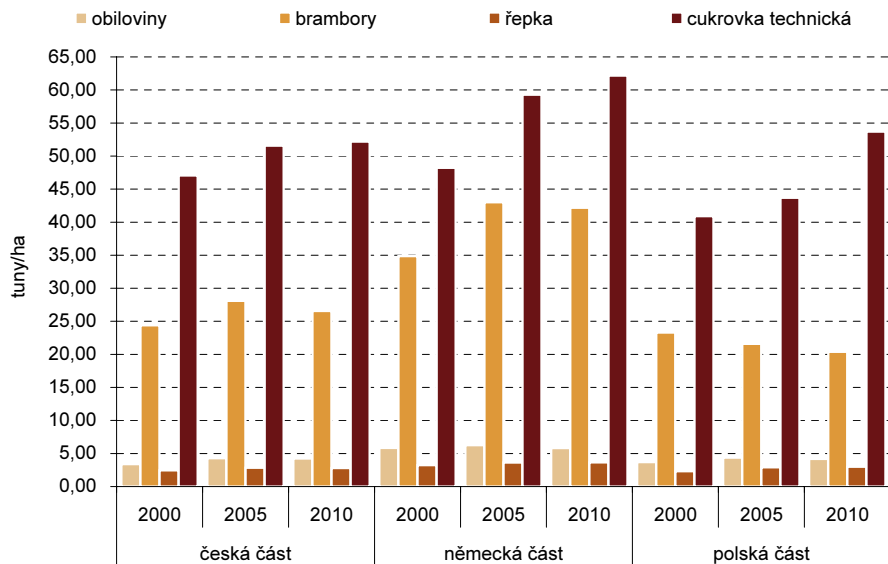
Intenzita živočišné výroby klesá ve všech částech euroregionu. V české části se např. mezi roky 1993 a 2010 markantně

snížily stavy drůbeže a podobně tomu mezi roky 1992 a 2010 bylo i na německé straně.



# Ekonomika

## Hektarové výnosy vybraných zemědělských plodin



## Výnosnost vybraných zemědělských plodin v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa (v t/ha)

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Obiloviny	z toho			Brambory	Řepka	Cukrovka	Ovoce
			pšenice	ječmen	žito				
<b>Česká část<sup>1)</sup></b>									
Česká Lípa	1992	4,24	3,76	.	3,43	14,17	2,33	31,80	.
	1995	3,40	3,59	3,18	3,22	15,01	2,28	39,72	.
	2000	3,45	3,96	2,93	3,41	26,76	2,69	52,83	.
	2005	.	.	.	.	.	.	.	.
	2010	.	.	.	.	.	.	.	.
Jablonec nad Nisou	1992	3,38	3,26	.	3,25	20,67	2,10	.	.
	1995	2,30	2,39	1,98	2,80	13,07	0,60	.	.
	2000	3,07	3,15	2,46	3,84	23,88	2,00	.	.
	2005	.	.	.	.	.	.	.	.
	2010	.	.	.	.	.	.	.	.
Liberec	1992	3,74	3,50	.	3,14	15,53	2,25	39,79	.
	1995	2,91	3,17	2,75	2,52	17,64	1,72	44,88	.
	2000	3,46	3,71	3,27	3,60	25,57	2,47	50,08	.
	2005	.	.	.	.	.	.	.	.
	2010	.	.	.	.	.	.	.	.
Semily	1992	4,23	4,34	.	3,55	21,57	2,68	43,72	.
	1995	3,67	4,00	3,51	3,75	14,85	2,57	37,66	.
	2000	3,54	3,82	3,20	3,18	24,86	2,46	34,09	.
	2005	.	.	.	.	.	.	.	.
	2010	.	.	.	.	.	.	.	.
Děčín	1992	3,24	2,95	.	2,50	14,09	2,00	.	.
	1995	2,12	2,41	1,98	1,79	6,72	1,32	.	.
	2000	2,41	2,37	2,47	1,75	12,00	1,79	.	.
	2005	.	.	.	.	.	.	.	.
	2010	.	.	.	.	.	.	.	.
<b>Celkem<sup>2)</sup></b>	1992	<b>3,90</b>	<b>3,70</b>	.	<b>3,19</b>	<b>17,28</b>	<b>2,27</b>	<b>39,07</b>	.
	1995	<b>3,11</b>	<b>3,37</b>	<b>2,95</b>	<b>2,79</b>	<b>15,28</b>	<b>1,99</b>	<b>41,39</b>	.
	2000	<b>3,39</b>	<b>3,71</b>	<b>3,05</b>	<b>3,29</b>	<b>24,39</b>	<b>2,46</b>	<b>47,06</b>	.
	2005	<b>4,29</b>	<b>4,78</b>	<b>4,01</b>	<b>4,27</b>	<b>28,10</b>	<b>2,85</b>	<b>51,58</b>	.
	2010	<b>4,24</b>	<b>4,77</b>	<b>3,92</b>	<b>4,07</b>	<b>26,57</b>	<b>2,81</b>	<b>52,19</b>	.
<b>Německá část<sup>3)</sup></b>									
Bautzen	1992	3,95	4,17	4,12	2,95	21,67	2,67	37,00	1,70
	1995	5,28	5,79	5,34	4,48	23,94	3,08	38,31	2,91
	2000	5,77	6,63	5,55	4,76	33,82	3,10	48,09	3,39
	2005	6,13	7,15	5,89	5,06	38,58	3,55	59,51	3,26
	2010	5,81	6,49	6,13	4,25	32,72	3,63	63,78	2,13
Görlitz	1992	4,50	4,87	4,66	2,65	23,20	2,37	33,83	1,12
	1995	5,69	5,93	5,80	5,07	25,87	3,24	41,44	3,54
	2000	5,93	6,51	5,70	5,38	35,57	3,42	48,35	3,13
	2005	6,44	7,44	5,96	4,96	44,82	3,72	59,04	3,34
	2010	5,84	6,33	6,16	4,28	45,24	3,68	60,13	2,68
<b>Celkem</b>	1992	<b>4,20</b>	<b>4,51</b>	<b>4,36</b>	<b>2,80</b>	<b>22,24</b>	<b>2,51</b>	<b>35,41</b>	<b>1,18</b>
	1995	<b>5,47</b>	<b>5,86</b>	<b>5,56</b>	<b>4,74</b>	<b>24,79</b>	<b>3,16</b>	<b>39,89</b>	<b>3,09</b>
	2000	<b>5,84</b>	<b>6,57</b>	<b>5,62</b>	<b>5,05</b>	<b>34,87</b>	<b>3,24</b>	<b>48,22</b>	<b>3,26</b>
	2005	<b>6,27</b>	<b>7,29</b>	<b>5,92</b>	<b>5,01</b>	<b>43,01</b>	<b>3,63</b>	<b>59,28</b>	<b>3,30</b>
	2010	<b>5,82</b>	<b>6,41</b>	<b>6,14</b>	<b>4,26</b>	<b>42,18</b>	<b>3,65</b>	<b>62,18</b>	<b>2,29</b>
<b>Polská část<sup>4)</sup></b>									
<b>Dolnoslezské vojvodství</b>	1991	.	.	.	.	.	.	.	.
	1995	.	.	.	.	.	.	.	.
	2000	3,71	3,89	3,15	2,54	23,30	2,32	40,90	.
	2005	4,39	4,64	3,91	3,08	21,60	2,91	43,70	.
	2009	4,18	4,50	3,59	2,97	20,40	3,01	53,70	.

<sup>1)</sup> rok 1992 - údaje za pšenici, žito a řepku se vztahují k roku 1993; od roku 2002 bez hobby aktivit, v územní struktuře daného r

<sup>2)</sup> v roce 2010 údaje pouze za Liberecký kraj

<sup>3)</sup> žito vč. žita ozimého; řepka jen ozimá

<sup>4)</sup> řepka vč. řepice





## Stavy hospodářských zvířat v okresech Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Skot	z toho krávy	Prasata	z toho prasnice <sup>1)</sup>	Drůbež	z toho kuřata
<b>Česká strana<sup>2)</sup></b>							
Česká Lípa	1993	20 972	8 226	36 908	.	464 530	.
	1995	11 959	4 812	26 860	2 352	307 470	.
	2000	8 254	3 502	30 063	2 972	163 624	.
	2005	.	.	.	.	.	.
	2010	.	.	.	.	.	.
Jablonec nad Nisou	1993	7 437	3 092	232	.	21 450	.
	1995	4 907	2 708	205	14	28 500	.
	2000	3 139	1 708	682	15	14 825	.
	2005	.	.	.	.	.	.
	2010	.	.	.	.	.	.
Liberec	1993	26 385	9 923	26 459	.	380 211	.
	1995	19 058	7 110	20 630	1 730	311 121	.
	2000	9 628	3 966	18 591	1 382	82 598	.
	2005	.	.	.	.	.	.
	2010	.	.	.	.	.	.
Semily	1993	25 653	10 797	17 356	.	78 033	.
	1995	21 907	9 856	15 547	1 045	92 364	.
	2000	20 058	9 315	16 486	1 264	116 181	.
	2005	.	.	.	.	.	.
	2010	.	.	.	.	.	.
Děčín	1993	11 798	4 867	6 113	.	577 382	.
	1995	10 701	3 955	3 920	407	400 207	.
	2000	8 428	4 295	2 997	488	210 325	.
	2005	.	.	.	.	.	.
	2010	.	.	.	.	.	.
<b>Celkem<sup>3)</sup></b>	1993	<b>92 245</b>	<b>36 905</b>	<b>87 068</b>	.	<b>1 521 606</b>	.
	1995	<b>68 532</b>	<b>28 441</b>	<b>67 162</b>	<b>5 548</b>	<b>1 139 662</b>	.
	2000	<b>49 507</b>	<b>22 786</b>	<b>68 819</b>	<b>6 121</b>	<b>587 553</b>	.
	2005	<b>38 051</b>	<b>17 831</b>	<b>43 166</b>	<b>3 033</b>	<b>112 016</b>	<b>6 023</b>
	2010	<b>44 565</b>	<b>19 836</b>	<b>37 459</b>	<b>2 170</b>	<b>75 732</b>	<b>16 463</b>
<b>Německá část</b>							
Bautzen	1992	68 029	28 531	85 171	10 990	284 659	274 305
	1996	63 787	29 143	93 476	11 468	403 595	386 644
	1999	59 674	27 305	100 386	12 703	32 265	18 427
	2005	50 735	24 831	87 637	11 324	26 209	20 086
	2010	51 093	23 676	87 456	11 012	56 989	51 743

Okres, město s právy okresu, euroregion	Rok	Skot	z toho krávy	Prasata	z toho prasnice <sup>1)</sup>	Drůbež	z toho kuřata
Görlitz	1992	68 172	27 850	54 330	5 832	213 009	193 200
	1996	63 687	28 235	18 985	2 239	300 442	269 645
	1999	54 125	24 991	25 409	3 558	142 476	125 111
	2005	44 028	22 166	29 537	3 790	241 760	218 360
	2010	44 056	20 993	31 793	4 685	200 393	164 952
<b>Celkem</b>	<b>1992</b>	<b>136 201</b>	<b>56 381</b>	<b>139 501</b>	<b>16 822</b>	<b>497 668</b>	<b>467 505</b>
	<b>1996</b>	<b>127 474</b>	<b>57 378</b>	<b>112 461</b>	<b>13 707</b>	<b>704 037</b>	<b>656 289</b>
	<b>1999</b>	<b>113 799</b>	<b>52 296</b>	<b>125 795</b>	<b>16 261</b>	<b>174 741</b>	<b>143 538</b>
	<b>2005</b>	<b>94 763</b>	<b>46 997</b>	<b>117 174</b>	<b>15 114</b>	<b>267 969</b>	<b>238 446</b>
	<b>2010</b>	<b>95 149</b>	<b>44 669</b>	<b>119 249</b>	<b>15 697</b>	<b>257 382</b>	<b>216 695</b>
<b>Polská část<sup>4)</sup></b>							
Jelenia Góra, město	1996	1 092	445	708	50	.	34 230
	2002	673	272	311	25	.	18 982
Bolesławiecki	1996	6 904	2 887	27 653	2 483	.	252 639
	2002	3 393	.	16 467	2 131	.	376 122
Jeleniogórski	1996	6 825	2 976	3 852	334	.	40 225
	2002	4 116	.	2 387	.	.	45 125
Kamiennogórski	1996	6 349	2 775	2 750	233	.	23 779
	2002	4 674	2 302	2 396	209	.	12 410
Lubański	1996	5 616	2 291	8 358	785	.	38 085
	2002	3 350	1 451	6 264	602	.	34 117
Lwówecki	1996	8 491	3 599	8 274	776	.	44 566
	2002	5 432	2 402	8 856	888	.	61 774
Zgorzelecki	1996	4 479	1 856	9 073	723	.	57 334
	2002	2 061	953	5 872	.	.	49 418
Złotoryjski	1996	7 520	2 948	26 905	2 667	.	46 886



# Metodické vysvětlivky

20 let Euroregionu Neisse – Nisa – Nysa



## Obyvatelstvo

Údaje o počtu a složení obyvatelstva jsou získávány ze sčítání lidu, na něž navazují každoroční statistické bilance dat o narození, sňatcích, rozvodech, úmrtí a stěhování. Zdrojem dat jsou statistická hlášení z matrik, pokud není uvedeno jinak.

Na české straně se veškeré údaje týkají obyvatel s trvalým bydlištěm na uvedeném území bez ohledu na státní občanství. Od roku 2001 jsou započtení cizinci s přiznaným azylem, cizinci s vízy nad 90 dní a od 1. 5. 2004 i občané zemí EU s přechodným pobytem a občané třetích zemí s dlouhodobým pobytem na území ČR.

Na německé straně k obyvatelstvu patří všechny osoby, které mají ve vymezeném území své vlastní bydliště nebo trvalý pobyt, s výjimkou příslušníků zahraničních vojsk a zahraničních diplomatických a konzulárních zastoupení s jejich rodinnými příslušníky.

### Index závislosti I.

Počet dětí ve věku 0 – 14 let na 1 000 osob ve věku 15 – 64 let.

### Index závislosti II.

Osoby ve věku 65 a více let připadající na 1 000 osob ve věku 15 – 64 let.

### Index ekonomického zatížení

Počet dětí ve věku 0 – 14 let a počet osob ve věku 65 a více let na 1 000 osob ve věku 15 – 64 let.

## Narození

Za živě narozené dítě je považován plod, který projevil po narození aspoň jednu ze známek života a má porodní hmotnost 500 g a vyšší, případně nižší než 500 g, pokud přežije 24 hodin po porodu. Za mrtvě narozené dítě se považuje plod, který neprojevuje ani jednu ze známek života a má porodní hmotnost 1 000 g a vyšší. Územně jsou narozené děti započteny podle trvalého pobytu matky v době porodu.

V polské části patří mezi mrtvě narozené rovněž umělá přerušení těhotenství po 22. týdnu a děti, zemřelé v těle matky.

## Příčiny úmrtí

Příčiny úmrtí dle Mezinárodní klasifikace nemocí a příbuzných zdravotních problémů, 10. revize (ICD-10)

## Zemřelí

Zemřelí se sledují podle místa trvalého pobytu zemřelého. Údaje o zemřelých podle příčin smrti jsou tříděny podle Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů ve znění 10. decenální revize (MKN-10), platné od 1. 1. 1994.

## Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů, 10. decenální revize (MKN-10)

*International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10), rev. 10*

MKN (1993)	Název	MKN (1993)	Name
I	Některé infekční a parazitární nemoci (A00-B99)	I	Certain infectious and parasitic diseases (A00 - B99)
II	Novotvary (C00-D48)	II	Neoplasms (C00 - D48)
III	Nemoci krve, krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity (D50-D89)	III	Diseases of the blood and blood-forming organs and some disorders concerning immune mechanism (D50 - D89)
IV	Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek (E00-E90)	IV	Endocrine, nutritional and metabolic diseases (E00 - E90)
V	Poruchy duševní a poruchy chování (F00-F99)	V	Mental and behavioural disorders (F00 - F99)
VI	Nemoci nervové soustavy (G00-G99)	VI	Diseases of the nervous system (G00 - G99)
VII	Nemoci oka a očních adnex (H00 - H59)	VII	Diseases of the eye and adnexa (H00 - H59)
VIII	Nemoci ucha a bradavkového výběžku (H60-H95)	VIII	Diseases of the ear and mastoid process (H60 - H95)
IX	Nemoci oběhové soustavy (I00-I99)	IX	Diseases of the circulatory system (I00 - I99)
X	Nemoci dýchací soustavy (J00-J99)	X	Diseases of the respiratory system (J00 - J99)
XI	Nemoci trávicí soustavy (K00-K93)	XI	Diseases of the digestive system (K00 - K93)
XII	Nemoci kůže a podkožního vaziva (L00-L99)	XII	Diseases of the skin and subcutaneous tissue (L00 - L99)
XIII	Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně (M00-M99)	XIII	Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (M00 - M99)
XIV	Nemoci močové a pohlavní soustavy (N00-N99)	XIV	Diseases of the genitourinary system (N00 - N99)
XV	Těhotenství, porod a šestinedělí (O00-O99)	XV	Pregnancy, childbirth and the puerperium (O00 - O99)
XVI	Některé stavy vzniklé v perinatálním období (P00-P96)	XVI	Certain conditions originating in the perinatal period (P00 - P96)
XVII	Vrozené vady, deformace a chromosomální abnormality (Q00-Q99)	XVII	Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities (Q00 - Q99)
XVIII	Příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy nezařazené jinde (R00-R99)	XVIII	Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings (R00 - R99)
XX	Vnější příčiny poranění a otrav (V01-Y98)	XX	External causes of morbidity and mortality (V01 - Y98)

# Metodické vysvětlivky

## Migrace

### Česká část

Stěhováním se rozumí změna trvalého bydliště či dlouhodobého pobytu osoby přes hranice uvedeného území. Stěhování obyvatel zahrnují přistěhovalí a vystěhovalí za hranice okresu, nezahrnuje stěhování v rámci okresu. Zdrojem dat o stěhování je Informační systém evidence obyvatel Ministerstva vnitra ČR.

### Německá část

Úřední statistika migrace (statistika pohybu obyvatelstva v území) zahrnuje počty přistěhovalých (úředně hlášených) a odstěhovaných (úředně odhlášených) mimo hranice obce v rámci Svobodného státu Sasko (vnitřní migrace) a přes hranice Svobodného státu Sasko (vnější migrace). Zahrnuty jsou pouze osoby, které patří k obyvatelstvu ve smyslu aktualizace. Sem patří všechny osoby, které mají ve vymezeném území své vlastní bydliště nebo trvalý pobyt, s výjimkou příslušníků zahraničních vojsk a zahraničních diplomatických a konzulárních zastoupení s jejich rodinnými příslušníky.

## Sňatky

V české i polské části jsou sňatky započítány do příslušného území podle místa pobytu ženicha. Nemá-li ženich bydliště v ČR, je sňatek započítán podle místa trvalého bydliště nevěsty. V polské části mohou být sňatky uzavírány pouze mezi dvěma nesezdanými osobami různého pohlaví.

Uzavřené sňatky jsou veškeré civilní sňatky, výjimku tvoří pouze případy, kdy jsou oba manželé příslušníky zahraničních vojsk, umístěných na území Spolkové republiky Německo, případně příslušníky zahraničních diplomatických a konzulárních zastoupení a jejich rodinným příslušníkům. Regionální zařazení uzavíraných sňatků se řídí dle místa registrace.

## Rozvody

Rozvody jsou sledovány na základě údajů poskytovaných příslušnými soudy. Jsou územně tříděny podle posledního společného bydliště manželů.

Rozvedenými manželstvími jsou manželství, rozvedená na základě platného rozsudku, vyneseného v rámci rozvodového řízení. Data pro statistiku soudně zrušených manželství (včetně rozvodů) jsou získávána v rámci statistiky resortu spravedlnosti ve věcích rodinných.

V polské části je teritoriální zařazení rozvodů manželství dáno bydlištěm osoby, podávající návrh na rozvod manželství.

## Návštěvnost zařízení péče o děti do 6 let

Procentuelní podíl dětí v denních zařízeních na počtu dětí v daném věku (tj. do 6 let).

V české části se jedná pouze o mateřské školy včetně mateřských škol pro děti se specifickými pedagogickými potřebami.

## Byt

### Česká část

Bytem se rozumí soubor místností a prostorů pod společným uzavřením, který svým stavebně technickým a funkčním uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení.

### Německá a polská část

Byt je soubor místností, umožňujících vedení vlastní domácnosti, z toho vždy jedna kuchyň nebo místnost s pevně instalovanou možností vaření (kuchyňský kout/skříň). Byt má zásadně uzamykatelný přístup bezprostředně z okolí, ze schodiště nebo předsíně, dále zásobení vodou, odpad a WC.

## Obytná plocha

### Česká část

Obytnou plochu bytu tvoří podlahová plocha obytných místností a část plochy kuchyně, která přesahuje 12 m<sup>2</sup>. V případě bytu, který se skládá z jediné místnosti – obytné kuchyně, tvoří obytnou plochu bytu plocha celé této místnosti.

### Německá část

Do obytné plochy bytů patří plochy obývacích pokojů, ložnic, kuchyní a vedlejších místností (např. úložné prostory, koupelna) se světlou výškou minimálně 2 m. Započítávají se rovněž plochy se zastavěným nábytkem, plochy arkýřů a části místností pod schody se světlou výškou minimálně 2 m, plochy obložení stěn a krbů. Části místností se světlou výškou 1 m a méně než 2 m jsou počítány jako poloviční plocha, s méně než 1 m nejsou započítávány vůbec. Balkony jsou zohledněny do poloviny jejich plochy. Nepatří sem plochy příslušenství (například sklepy, prádelny, podkroví), hospodářských místností (např. skladiště, úložné





prostory) mimo byt, plochy obchodních místností a místností se společenským využitím.

### **Polská část**

V polské části je k obytné ploše přičítána polovina plochy chodeb se světlou výškou od 1,40 až 2,20 m. Balkony k obytné ploše nepatří.

### **Obytné místnosti**

#### **Česká část**

Obytná místnost je část bytu (zejména obývací pokoj, ložnice, jídelna), která splňuje požadavky na bydlení a je k trvalému bydlení určena. Měla by splňovat podmínky dostatečného denního osvětlení, přímého větrání, dostatečného vytápění s možností regulace tepla, dostatečné tepelné a zvukové izolace.

Při sčítání v roce 2001 byly samostatně uváděny obytné místnosti s plochou 4 až 7,9 m<sup>2</sup> a 8 a více m<sup>2</sup>. Do jejich počtu nebyly zahrnuty místnosti bytu vyčleněné k obchodním nebo pracovním účelům a kuchyně. Kuchyně byla započítána pouze v případě, kdy tvořila jedinou obytnou místnost v bytě.

#### **Německá část**

Obytné místnosti jsou místnosti, určené pro účely bydlení, které mají minimální velikost obytné plochy 6 m<sup>2</sup>. Mezi obytné místnosti patří jak pokoj (například obývací pokoj nebo ložnice), tak i kuchyně (rovněž méně než 6 m<sup>2</sup> obytné plochy) Pokojem nejsou vedlejší místnosti jako úložné prostory, spižírny, chodby, koupelny a záchody a malé obytné místnosti s méně než 6 m<sup>2</sup>.

### **Polská část**

V polské části jsou obytné místnosti s minimální obytnou plochou 4 m<sup>2</sup>.

### **Index spotřebitelských cen**

Index spotřebitelských cen patří v soustavě cenových indexů vypočítávaných v České republice mezi nejdůležitější indikátory cenového vývoje. Reprezentativním způsobem měří v časovém vývoji relativní změny konečných spotřebitelských cen zboží a služeb placených obyvatelstvem. Indexy spotřebitelských cen (životních nákladů) za domácnosti celkem jsou používány k měření inflace v České republice.

Index spotřebitelských cen popisuje průměrný vývoj cen veškerého zboží a služeb, kterých mohou nabývat soukromé domácnosti za účelem spotřeby.

### **Lékárny**

Lékárny zajišťují přípravu, výdej, kontrolu a dispensaci léčiv včetně zdravotnických potřeb, na české straně včetně veterinárních potřeb a léčivých rostlin. Jak v české, tak i v polské části patří mezi lékárny i provozovny, v nichž jsou prodávány pouze určité hotové léky. V polské části nejsou započítány lékárny, které slouží pouze pro nemocnice.

### **Nemocnice**

Poskytují obyvatelům ambulantní a lůžkovou základní a specializovanou diagnostickou a léčebnou péči, jejíž součástí jsou i nezbytná preventivní opatření.

### **Lůžka v nemocnicích**

Lůžka v nemocnicích jsou stálá lůžka nacházející se ve všech druzích nemocnic a porodnic s plným vybavením, s povlečením a obsazená pacientem nebo připravená na jeho příchod. Nezapočítávají se náhradní a nouzová lůžka, lůžka v lékařských ordinacích a ve funkčních místnostech.

Německá strana nezapočítává do uvedeného počtu lůžka pro zdravé novorozence a dílčí stacionární lůžka.

V polské části se od roku 2008 započítávají mezi lůžka v nemocnicích lůžka a inkubátory pro novorozence.

### **Zařízení sociální péče**

Ukazatel zahrnuje počet všech zařízení sociální péče, která jsou řízena obecními úřady, soukromá a církevní zařízení, včetně zařízení pro týdenní a denní pobyty.

Mezi stacionární zařízení péče patří na české a německé straně: zařízení sociální péče pro dospělé, zařízení sociální péče pro mladistvé, domovy důchodců, domovy – pensiony pro důchodce, domy s pečovatelskou službou, ostatní zařízení (charity, azylové domy, dětské vesničky, domovy pro matku a dítě, ubytovací zařízení pro nepřízpůsobivé občany, zařízení Armády spásy apod.).

# Metodické vysvětlivky

Německá strana sem zahrnuje i dětské domovy. Polská strana se v definici omezuje pouze na domy s pečovatelskou službou.

## Kino

Kulturní zařízení pro veřejné promítání filmů. V české části se promítání musí konat alespoň jednou týdně a veřejnost se ho účastní na základě vstupenek.

## Ubytovací zařízení

### Česká část

Hromadná ubytovací zařízení (HUZ) jsou zařízení s minimálně pěti pokoji nebo deseti lůžky, která pravidelně (nebo nepravidelně) poskytují přechodné ubytování hostům (včetně dětí) za účelem dovolené, zájezdu, lázeňské péče, služební cesty, školení, kurzu, kongresu, symposia, pobytu dětí ve škole v přírodě, v letních a zimních táborech. Jsou členěna podle kategorie, určující druh ubytovacího zařízení a třídy, která stanovuje požadavky na vybavení, úroveň a rozsah služeb spojených s ubytováním. Mezi hromadná ubytovací zařízení patří hotely, penziony, turistické ubytovny, chatové osady, kempy a ostatní ubytovací zařízení.

### Německá část

Do ubytovacích zařízení (zcela nebo z části otevřených k 31. července daného roku) jsou započítána i zařízení, která mohou ubytovat současně více než 8 hostů. Dále sem patří i ubytovací zařízení, která ubytovací činnost neprovozují živnostenskou formou a/nebo jí provozují pouze jako vedlejší činnost.

Jedná se o hotely, hotely garní, pensiony, rekreační zařízení, školící zařízení, školy v přírodě, prázdninové byty a domy, chalupy, ubytovny pro mládež apod.

### Polská část

Ubytovací zařízení jsou objekty, v nichž jsou pravidelně nebo nepravidelně ubytováni turisté. Jedná se o objekty hromadného ubytování (hotely, pensiony, rekreační zařízení, ubytovny, ubytovny pro mládež, školící střediska, chatové osady, kempy, lázeňské domy atd.) a objekty individuálního ubytování (pronájem pokojů a objekty agroturistiky).

## Lůžka v ubytovacích zařízeních

Celkový počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních (bez kempů) podle stavu k 31. 7.

Na české straně údaj zahrnuje počet stálých lůžek, která slouží pro noční odpočinek hostů (bez lůžek příležitostných).

## Kempy

Kemp je turistický objekt (ohrazené území) pro přechodné ubytování turistů ve vlastních ubytovacích zařízeních hostů (stan, obytný přívěs apod.), případně v objektech provozovatele (chaty, sruby, bungalovy apod.).

V polské části jsou kempy běžně zalesněné, hlídané a osvětlené území se stálou recepcí, sociálním, gastronomickým a rekreačním zařízením, umožňující ubytování ve stanu nebo karavanu, případně přípravu pokrmů a parkování osobních vozidel.

## Hotel

Hotel je ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty, vybavené pro poskytování přechodného ubytování a služby s tím spojené (zejména stravovací, každodenní úklid a stlání lůžek). Hotely se člení do pěti tříd na základě jejich vybavení a označují se hvězdičkami. Hotel garní má vybavení jen pro omezený rozsah stravování (nejméně snídaně) a člení se do čtyř tříd.

Na německé straně jsou hotely zařízení, přístupná každému, ve kterém se nachází restaurace, přístupná i pro pasanty a zpravidla další zařízení nebo místnosti pro různé účely (konference, semináře, sport, volný čas, rekreace). Minimální počet pokojů není stanoven.

## Penziony

Penzion je ubytovací zařízení s nejméně 5 pokoji pro hosty (v české části; v německé části není minimální počet pokojů stanoven), s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb, člení se do čtyř tříd. Stravování je poskytováno pouze ubytovaným hostům

## Ukazatele využití zařízení

Baretje = Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních / obyvatelé \* 100

Schneider = Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních / obyvatelé \* 100

Charvat = Přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních / obyvatelé \* 100



## Organizační statistika

Informačním zdrojem pro organizační statistiku je Registr ekonomických subjektů (dále jen RES). RES je veřejným seznamem, který vytváří a spravuje ČSÚ na základě zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě ve znění pozdějších předpisů.

V RES jsou evidovány právnické osoby včetně organizačních složek státu a fyzické osoby, které mají postavení podnikatele. Právnické osoby zahrnují sdružení fyzických nebo právnických osob, účelová sdružení majetku, jednotky územní samosprávy a jiné subjekty, které stanoví zákon. Obchodní společnosti zahrnují veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti a akciové společnosti. Fyzické osoby zahrnují soukromé podnikatele podnikající dle živnostenského zákona, samostatně hospodařící rolníky, zemědělské podnikatele a dále fyzické osoby provozující jinou podnikatelskou činnost podle zvláštních předpisů.

Členění podle převažující činnosti odpovídá sekcím Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE).

RES je pravidelně aktualizován daty ze statistických zjišťování, z obchodního rejstříku, živnostenských úřadů a z administrativních zdrojů. Subjekt, který podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou aktivitu, se považuje za statistickou jednotku typu podnik.

### Německá část

Podniky jsou nejmenší, právně samostatné jednotky, kteří z obchodních a/nebo daňových důvodů vedou vlastní účetnictví a které musejí zpracovávat roční uzávěrky. V souladu s §2 odst. 1 Zákona o dani z obratu (UStG) je podnikatelem ten, kdo samostatně vykonává živnostenskou nebo profesní činnost. Ve statistice daně z obratu jsou zachyceny pouze ty firmy, které jsou povinni odevzdávat na finanční úřad měsíční, případně čtvrtletní prohlášení o DPH. Celá firma je do hospodářského odvětví zařazena podle hlavního těžiště své činnosti. Zahrnuje všechny podniky a OSVČ.

### Polská část

V polské části jsou zveřejňována data o podnicích národního hospodářství. Sem patří: Právnické osoby, organizační jednotky, vykonávající hospodářské činnosti, které nejsou právnic-

kými osobami a fyzické osoby, vykonávající ekonomické činnosti. Právnická osoba je organizační jednotka s právní subjektivitou, danou zákonem, která je uplatňována prostřednictvím právní způsobilosti k právním aktům, které jsou prováděny orgány právnické osoby. Založení, zřízení a vymazání právnické osoby je upraveno příslušnými předpisy. Organizace a činnost právnické osoby je rovněž upravena jejími stanovami. Organizační jednotka získává způsobilost k právním úkonům zapsáním do odpovídajících rejstříků nebo jiným způsobem, který je upraven zvláštními předpisy. Fyzickou osobou, která provádí ekonomickou činnost, je každý člověk, která má plnou nebo omezenou způsobilost k právním úkonům a který realizuje výrobní, stavební či obchodní činnost nebo poskytuje služby s cílem dosažení zisku a na vlastní účet

## Nezaměstnaní

### Česká část

Údaje o počtu neumístěných uchazečů o zaměstnání, jejich struktuře a počtu volných pracovních míst jsou převzaty z informačního systému Ministerstva práce a sociálních věcí.

Neumístění uchazeči o zaměstnání jsou občané bydlící v příslušném území, kteří nejsou v pracovním nebo obdobném vztahu k zaměstnavateli ani nevykonávají samostatnou výdělečnou činnost a požádali úřad práce o zprostředkování vhodného zaměstnání.

### Německá část

V německé části patří mezi uchazeče o zaměstnání osoby ve věku 15 – 65 let, které nemají zaměstnání, případně vykonávají práci pouze na zkrácený úvazek (méně než 15 hodin týdně). Nezaměstnaný musí také prokázat snahu nastoupit do zaměstnání na více jak sedm kalendářních dnů nebo minimálně 15 hodin.

### Polská část

Nezaměstnaný musí dosáhnout 18 let věku, nesmí vlastnit zemědělské nemovitosti o hospodářsky využitelné rozloze vyšší než 2 ha, může být neplnoprávnou osobou, které je dovoleno ze zdravotních důvodů přijmout zaměstnání alespoň na polovinu pracovní doby. Patří sem i osoby pobírající měsíční příjem nepřevyšující polovinu minimální mzdy.

# Metodické vysvětlivky

## Míra nezaměstnanosti

### Česká část

Míra registrované nezaměstnanosti podle metodiky platné do 30. 6. 2004 je podíl vyjádřený v procentech, kde v čitateli je počet neumístěných uchazečů o zaměstnání (ke konci sledovaného období) a ve jmenovateli disponibilní pracovní síla (tj. zaměstnaní z VŠPS + neumístění uchazeči). Podle metodiky platné od 1. 7. 2004 se jedná o podíl, kde v čitateli je počet dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání a ve jmenovateli součet počtu zaměstnaných z VŠPS, pracujících cizinců registrovaných na úřadech práce nebo s platným povolením k zaměstnávání či živnostenským oprávněním a počtu dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání (klouzavý roční průměr).

### Německá část

Míra nezaměstnanosti vyjadřuje podíl nezaměstnaných na všech osobách způsobilých k práci (závislá činnost, OSVČ, pomáhající rodinný příslušníci). Ukazatel je počítán k 30. 6. předcházejícího roku.

### Polská část

V polské části je míra nezaměstnanosti procentním podílem registrovaných uchazečů o zaměstnání na počtu obyvatel zaměstnaných a neumístěných uchazečů (mimo osob v aktivní vojenské službě a pracovníků státních rozpočtových organizací v oblasti obrany a veřejné bezpečnosti). V míře nezaměstnanosti jsou zohledněni rovněž (souladem) zemědělci (součást civilních výdělečně činných osob), jejichž počet byl odhadnut na základě sčítání lidu a budov 2002 a zemědělského šetření 2002.

## Zemědělské plochy

Do zemědělské půdy náleží orná půda, sady a zahrady, louky a pastviny, chmelnice a vinice, které slouží k produkci zemědělských výrobků.

## Zastavěné a dopravní plochy

Zastavěné plochy zahrnují pozemky, na kterých jsou postaveny budovy (kromě skleníků) a nádvoří náležející k obytným, hospodářským nebo průmyslovým budovám jako jejich příslušenství. Dopravní plochy zahrnují plochy, které slouží silniční, kolejové nebo letecké dopravě a plochy, které slouží dopravě na vodních tocích.

## Lesní plocha

### Česká část

V tomto ukazateli je zahrnuta: porostní půda, tj. půda využívaná přímo k lesní produkci, skutečně zalesněná nebo jen dočasně odlesněná s úmyslem opětovné obnovy lesního porostu, bezlesí, tj. dočasně odlesněná část lesní půdy, sloužící provozu lesního hospodářství nepřímo (plocha lesních školek, lesních skladů, měkké lesní cesty, průseky všech druhů, přesahují-li šířku 4 m, apod.), odňaté pozemky zemědělskému půdnímu fondu přidělené lesnímu hospodářství k zalesnění, ale dosud nezalesněné, pozemky nad horní hranicí stromové vegetace, s výjimkou zastavěných pozemků (vysokohorské chaty, lyžařské vleky a jiná účelová zařízení).

### Německá a polská část

Nezastavěná plocha, která je porostlá stromy a křovinami. Sem patří i lesní mýtiny, školky.

## Vodní plocha

### Česká část

Patří sem plocha rybníků s chovem ryb, pozemky rybníků, které jsou letněny, potoky vyhrazené pro chov pstruhů, močály, jezera, rybníky a potoky, které neslouží nebo nejsou určeny pro chov ryb, řeky, náhony, přehrady a jiné nádrže (umělé i přirozené), průplavy, odvodňovací a zavodňovací kanály, vodoteče a otevřené splaškové kanály.

### Německá a polská část

Plochy, pokryté stále nebo po větší část roku vodou, lhostejno, zda voda teče v přirozených nebo umělých korytech nebo zda stojí. Do vodní plochy jsou zahrnuty rovněž přiléhající svahy, malé ostrůvky apod.



## Poznámky

Při přepočtu národních měn na Euro byl použit kurz uvedený v následující tabulce.

### Měnové kurzy české koruny a polského zlatého k EURO

		Česká republika (Kč)	Polsko (zł)
Roční průměr	2000	35,610	4,0110
	2001	34,083	3,6685
	2002	30,812	3,8557
	2003	31,844	4,3978
	2004	31,904	4,5340
	2005	29,780	4,0250
	2006	28,343	3,8951
	2007	27,762	3,7829
	2008	24,942	3,5166
	2009	26,445	4,3273
	2010	25,290	3,9946

CZ - podle České národní banky, PL - podle Národní polské banky

Pokud není uvedeno jinak, údaje za českou část euroregionu jsou přepočteny na současnou územní strukturu.

Značky v tabulkách

- nulový údaj
- o nenulový údaj, jehož velikost je menší než polovina jednotky v tabulce
- x číselný údaj není logicky možný
- . údaj není znám

# **Ročenka Euroregionu**

## *Neisse-Nisa-Nysa 2011*

### **Vydal**

Euroregion Nisa regionální sdružení  
Tř. 1. máje 858/26, 460 01 Liberec III  
[www.ern.cz](http://www.ern.cz), [www.neisse-nisa-nysa.org](http://www.neisse-nisa-nysa.org)

### **Zpracoval**

Český statistický úřad, Liberec  
Nám. Dr. Ed. Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1  
[www.liberec.czso.cz](http://www.liberec.czso.cz)

### **Autorský kolektiv**

Ondřej Beneš  
Ing. Hana Reslová  
Bc. Stanislava Riegerová  
Ing. Dagmar Dvořáková

### **Ve spolupráci s pracovníky**

Statistického zemského úřadu Svobodného státu Sachsen v Kamenz  
Statistického úřadu Wrocław – pracoviště Jelenia Góra

**Grafický návrh, obálka** Tomáš Vacek

**Fotografie** Jan Pikous mladší



